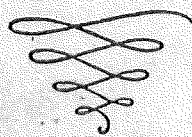

*Brandfolkenes
Organisation
i 25 Aar*

20

BRANDFOLKENES ORGANISATION

I 25 AAR

KØBENHAVN
TH. NIELSENS BOGTRYKKERI
1923

Forord.

Nærværende Festskrift, der forsætlig er skrevet som Beretning over Organisationens Arbejde igennem 25 Aar, maa ikke optages som en udtømmende historisk Oversigt, men er tænkt som et Spejlbillede af den Fremgang, saavel i økonomisk Henseende som i Arbejdsvilkaar, Organisationen har formaaet at skaffe sine Medlemmer i dette Tidsrum.

Fremskaffelsen af det fornødne Materiale til at danne et nøjagtigt Billede af Forholdene før Organisationens Stiftelse har været meget vanskeligt, saavelsom de nærmeste paafølgende Aar, idet Arkiv og Protokoller ikke er meget oplysende; dette gælder baade for Københavns og Frederiksbergs Vedkommende. Ved elskværdig Imødekommenhed fra vore gamle Medlemmers Side er det nogenlunde lykkedes at rekonstruere Forholdene saaledes som de var i Slutningen af forrige Aarhundrede. Tillige skulde Skriftet gerne være et varigt Minde om de Mænd, som har ofret deres knapt tilmaalte Fritid paa at samle Brandfolkene og føre dem frem i Rækken af organiserede Arbejdere, som uegennyttig har kæmpet for at højne Kammeraternes Kaar og for at forkorte deres Arbejdstid. Endvidere har vi tænkt os, at et saadant kortfattet Tilbageblik vilde give de yngre Medlemmer en bedre Forstaaelse af, at de forholdsvis gode Vilkaar, de nu arbejder under, har man kun opnaaet ved Kamp og Arbejde, og maaske der igennem give dem forøget Interesse for Organisa-

tionen. Uden at kende det forbigangne kan man ikke bygge Fremtiden op, og da Fremtiden ligger i Ungdommens Haand, er det en bydende Nødvendighed for denne at vide Besked om hvorledes Organisationen har været ledet. Ogsaa for vore gamle Medlemmer haaber vi det kan have Interesse at mindes gamle Tider og at se, at deres Arbejde ikke har været helt forgæves.

Hermed overgiver vi denne Beretning til vore Læsere, og udtaler Haabet om at den maa blive læst med Forstaaelse og Interesse af vore Medlemmer og andre, den skulde komme i Hænde.

For København:

V. Ipsen. *E. Østerbye.*

For Frederiksberg:

Vilh. Larsen.

Tiden før Organisationen og Organisationens Dannelse.

Under Frederik den Sjette havde Byen et eget Brandkorps, der dels bestod af Murer-, Tømrer- og Smedesvende, dels af lønnede Folk, de saakaldte sorte Brandsvende, opkaldte efter deres sorte Kitler. Dets Officerer, for det meste Laugsmestre af de nævnte Professioner, havde graa Uniform med sort Besætning og en gul Fjer i den sorte trekantede Hat.

Bryggere, Bagere og andre Handlende, der havde Heste, maatte sende forspændte Sluffer med Vandtønder, og Husejerne i Nærheden af Brandstedet vare pligtige til at sætte store Kar med Vand ud paa Gaden. Det var ikke sjældent at en eller anden nysgærrig Tilskuer, der ved Ildebrand indfandt sig i Mængden, af Politiet blev presset til at pumpe Vand af Gadeposten. Derved opnaaedes i al Fald, at de fleste holdt sig i ærbødig Afstand fra Brandstedet, og ikke ved at trænge paa, vare til Hinder for Slukningen. Ildebrand forkyndtes om Dagen ved Kirkeklokkernes Klemten, og man kunde efter Slagenes Antal erfare, i hvilket Kvarter af Byen Ilden var udbrudt. Om Natten gjorde Vægterne Allarm med Piber og Brandraab. Tog Ilden et større Omfang gik Allarmtrommen, og i saa Tilfælde skulde en Afdeling af Borgervæbningen møde, for at holde Orden paa Brandstedet. Saaledes var Forholdene indtil 1870.

Ved Lov af 15. Maj 1868 vedtoges at reorganisere Københavns Brandvæsen og henlægge denne Institution under Københavns Magistrat. Efter Lovens § 4, 5 og 7 udfærdigedes et „Regulativ for Københavns Brandvæsen“, dette stadfæstedes af Justitsministeren d. 21 Juni 1870.

Lovens § 4, som er den egentlige Rettesnor for det faste Brandmandskab lyder saaledes:

„De nærmere Regler angaaende Over- og Underbefalingsmændenes Lønning og Pensionering, angaaende Mandskabets Antagelse, Afskedigelse og Lønning samt angaaende Brandvæsenets fremtidige Materiel, fastsættes ved et af Københavns Kommunalbestyrelse vedtaget og af Justitsministeriet stadfæstet Regulativ.

Samtlige Befalingsmænds og Mandskabets Tjenesteforhold ordnes ved Instrukser, der udfærdiges af Magistraten.

Forseelser mod Regulativet eller Instrukserne fra de lønnede Befalingsmænds og det lønnede Mandskabs Side, kunne af Magistraten straffes med Lønningsafkortning, Bøder indtil 20 Rd. eller Suspension indtil 2 Maaneder“.

Denne Lovparagraf bliver bragt i Anvendelse den Dag i Dag.

Det er ikke uden Interesse at gennemgaa nogle af Punkterne i Regulativet af 1870 for at kunne danne sig et Billede af de Forhold, hvorunder vore tidligere Kolleger levede, og som slutelig var en medvirkende Aarsag til Dannelsen af „Brandfolkenes Organisation“.

Ved Reorganisationen oprettedes 8 nye Brandvagter, ikke saaledes, at Kommunen lod bygge særlige for dette Formaal indrettede Brandstationer, man indrettede en Brandvagt ligesaa vel i en Kælder som andet Steds, og for dem alle galdt, at de var smaa, snavsede, uhyggelige og i høj Grad uhygiejniske. I enkelte af disse Vagter fandtes kun et Rum, og her spiste, sov og arbejdede det tjenstgørende Mandskab i 48 Timer ad Gangen. Arbejdet blev der, særlig Skomagerarbejde, men ogsaa andre Professioner dreves. Dette var i høj Grad paakrævet, thi Lønnen var lille og langt fra tilstrækkelig for at subsistere. At Kommunalbestyrelse og Ledelse regnede med den paa Vagterne indtjente Bifortjeneste som et Supplement til Lønnen er givet, thi det blev stillet som et Krav for Antagelse i Korpset, at man var Professionist, f. Eks. Skomager, Sadelmager eller lignende. Man kan saa omtrent tænke sig til, hvorledes Atmosfæren har været i et saadant Kælderrum, hvor 5 á 6 Mand sad og reparerede gamle Transtøvler og andet Fodtøj og hvor hyggelige disse Rum eller Lokaler har været til Spise- og Soverum. Naa — men med Soverum var det heller ikke meget bevendt, thi vore „Forfædre“

sov ikke i Senge paa Vagterne, et saadant Begreb kendtes ikke, man indrettede sig saa komfortabelt som mulig i Vagtstole af samme Slags som man kender fra de militære Vagter, hver Mand sin Vagtstol og Benene hvilende paa en trebenet Skomagerstol. Til hver Hvileplads hørte et Tæppe; disse Tæpper blev imidlertid benyttede af mange forskellige Brandmænd, de blev aldrig ombyttede, før de blev slidt i Stykker, og var ofte saa smudsige at de fleste, hellere end at benytte dem, sad og frøs.

Efter at Brandmændene havde tilbragt 48 Timer i disse hyggelige Omgivelser, var det Fridag.

Denne Fridag praktiseredes paa den Maade at Magistraten, i Henhold til Regulativets 2. Stk. sidste Punktum, lod Brandmændene udføre andet Arbejde i Kommunens Tjeneste, imod at faa udbetalt samme lille Dagløn som for Vagtdagene. Dette Arbejde bestod i Lygtepudsning, hvortil man selv maatte sørge for Pudseklude, samt Tænding af Lygter. Hver Mand havde 66 Lygter at pudse og tænde. Slukningen af Lygterne foretoges fra Vagterne. Desuden Depotarbejde, Reparation og Indsmøring af Slinger, Pudsning og andet forefaldende Arbejde, Eftersyn af Brandhaner, samt om Aftenen Teatertjeneste. For Brandvagter i Teatrene fik man en Betaling af 1 Kr. 16 Øre pr. Vagt. Men foruden at Brandmændene saaledes maatte udføre Lygtetænderarbejde paa deres Fridage, maatte de, ganske vist paa deres Vagtdage, udføre Hestearbejde, idet de selv maatte trække Kørtøjerne til Brandstedet, og dette skete i Løb. At Brandmændene efter en til Tider lang Løbetur, alligevel var i Stand til at arbejde og ofte meget haardt, er en Præstation, som kun Brandfolk (der véd hvad det vil sige at komme i et røgfylt Rum, uden Luft i Lungerne, stakaandet og træt af Løb) forstaar at vurdere efter Fortjeneste. Saaledes var Forholdene igennem mange Aar.

Den 3. Oktober 1884 brændte Kristiansborg Slot, og der aabenbares ved denne Lejlighed, baade Fejl og Mangler ved den bestaaende Ordning af Brandvæsenet. Dette gav Stødet til en ny Reorganisation af Brandvæsenet. Materiellet blev forbedret. Der oprettedes Brandstationer i Adelgade og Fælledvej. En Del af det Arbejde, som Brandmændene havde maattet udføre, saavel i som udenfor Vagttiden ophørte. Saaledes blev al Lygtepasningen overført til Belysningsvæsenet i Aaret 1886.

Lønnen blev forbedret. En Brandmand paa yngste (Gage) Løn kom op paa en Dagløn af 2 Kr. 10 Øre, andet Løntrin 2 Kr. 30 Øre, tredie Løntrin 2 Kr. 50 Øre, men samtidig bestemtes, at man fremtidig ikke havde Krav paa Betaling for Fridagsarbejde. Hvad Magistraten gav med den ene Haand, tog den tilbage med den anden, og nogen økonomisk Gevinst af denne Lønreform havde Brandfolkene ikke. Lønnen var nu delt i 3 Løntrin (imod 2 før Lønreformen) og betød en yderligere Klasseficering af Mandskabet. Ledelsen havde Bestemmelsesret over, hvornaar en Mand kunde oprykkes til næste Løntrin, og den benyttede denne Ret paa den mest vilkaarlige Maade. Resultatet blev en udstrakt Grad af Øjentjeneri, Servilitet overfor de Overordnede, fordi det var en Nødvendighed, hvis man vilde gøre sig Haab om at blive bemærket og paa den Maade tjene sig op paa næste Løntrin. At ovennævnte Forhold ikke virkede fremmende paa Kammeratskabet og Sammenholdet er indlysende, dette benyttede Ledelsen sig af i høj Grad og Brandfolkene kom derved under et Aag saa tungt, at de tilsidst sank ned i den rene Sløvheds-tilstand. I 1890 forbedredes Lønnen atter, og det fremgaar af Regulativet af 1890 at, af Brandfolkene lønnes 33 med 3 Kr. daglig, 33 med 2 Kr. 80 Øre og 66 med 2 Kr. 60 Øre; Kuskene og Hornblæserne lønnes med 2 Kr. 40 Øre daglig. Magistraten inddrog ved samme Lejlighed den Betaling for Teatertjenesterne, som en stor Del af Brandmændene havde oppebaaret indtil da, og lod ganske rolig denne Indtægt indgaa i Kommunens Kasse.

Den økonomiske Gevinst ved Lønreformen blev derfor ikke særlig mærkbar for dem, som udførte denne Tjeneste, medens den for de øvrige i Korpset ansatte, maa siges at have været taaleligt efter Datidens Forhold, og bevirkede da ogsaa, at mange dygtige Haandværkere søgte over i Korpset. De unge Brandfolk, der gennem deres Profession var indforstaaet med Nødvendigheden af faglig Sammenhold, agiterede for Dannelsen af en Fagforening; men endnu var Tiden ikke inde for denne Plans Gennemførelse. Afgangen fra Korpset var kun ringe og de gamle Brandfolk var saa nedtrykte i den militære Disciplin, at de end ikke turde drøfte Muligheden af en saadan Tankes Gennemførelse.

b
s
f
il
K

n
s
C
K
E
S
n
f
E
s
v
f
A
i
S
s
h
a

c
i
c
a
M
f
i
e
r
g
t

Alligevel havde denne Agitation et Resultat, Brandfolkene begyndte at faa politisk Forstaaelse og langsomt, men ogsaa sikkert spirede det Frø, der var saaet og af hvilket „Brandfolkenes Organisation“ fremstod. Naturligvis kunde Agitationen ikke drives aabentlyst, men i det skjulte arbejdede mange gode Kræfter og paavirkede Kammeraterne.

Disciplinen i Korpset var lige fra 1870 militærisk, og den militære Disciplin er som bekendt baseret paa Straffeloven. En saadan Straffelov havde man naturligvis ogsaa ved Brandvæsenet. Ganske vist kunde der ikke idømmes Fængselsstraffe eller Krumslutning efter denne, men man havde Ret til at idømme Bøder, give Stropiture under Øvelserne i Timevis, kommandere Synderen til Ekstraarbejde paa hans Fridag, eller glemme ham, naar der blev en Plads ledig i et højere Løntrin; i grovere Tilfælde af Forseelse Suspension uden Løn i indtil 2 Maaneder. En meget yndet Straf, som dikteredes selv for de mindste Forseelser, til Tider for ingen Forseelse, men paa bare Mistanke, var at lade Vedkommende gaa Skildvagt, ekstra Ture i en eller flere Timer, over een eller flere Vagter, alt efter Forseelsens Art eller efter som Humøret var hos den Brandfuldmægtig, der idømte Straffen. Nogen Appelinstant fandtes ikke. Hvis en Sprøjtefører indklagede en Brandmand, og denne overfor Ledelsen søgte at dokumentere, at der blev begaaet Uret imod ham, blev han kort og godt afskaaret fra sin Bevisførelse med den Besked, at Ledelsen troede den Overordnede (Sprøjteføreren) bedre.

Denne aabenlyse Uret og Vilkaarlighed, hvormed Ledelsen og Officererne demonstrerede deres Magt, satte ondt Blod og ikke uden Grund, thi selv de, der kom lige fra Militærtjenesten og ind i Korpset, fandt de disciplinære Baand saa strammende, at noget tilsvarende ikke fandtes indenfor det store Forbillede, Militæret, og det resulterede i at de, for manges Vedkommende hurtigt igen forsvandt af Tjenesten. Tonen i Korpset var selvfølgelig i Forhold til den stramme Disciplin, man benyttede sig ikke af Kammertonen. De ældre Sprøjteførere benyttede sig af et Sprog, som vilde have faaet enhver Skibssergent eller Kommandersergent til at rødme, og imedens de lod deres unde Lune gaa ud over Delikventen, havde denne at staa Ret med Haanden til Huen. Modsigelser taaltes ikke, men indmeldtes straks til

Ledelsen som Opsætsighed eller Insubordination, og førte som Regel til store Ubehageligheder for Vedkommende.

I Aaret 1892 blev Hovedbrandstationen taget i Brug. Dette var ikke alene et stort Fremskridt for Korpset, men de enkelte fik Øjnene op for, hvor langt nede man egentlig havde været og under hvilke daarlige sanitære og moralske Forhold man havde levet. Denne Brandstation, hvor der var højt til Loftet, vidt til Væggene, saavel i Opholdslokaler som i Sovelokaler, var det daglige Diskussionsemne og man var klar over, at saadan burde det være over alt paa Brandstationer og Vagter, og hvor underligt det lyder, blev det nye en Drivfjeder fremad mod bedre Forhold gennen en Organisation. Dog trods megen Agitation og god Vilje fra mange Brandfolks Side, var Tiden endnu ikke inde, mange var bange for Konsekvenserne, talte om det i Krogene, men var bange for at træde offentlig frem. Tiden gik og i 1895 udstedtes det nye „Tjenestereglement for Københavns Brandvæsen“. Dette var en meget omfangsrig Bog paa 162 Sider, og naturligvis skaaret over nøjagtig den samme Læst som „Lærebog for Hærens Menige“, de vigtigste Paragraffer var endda Ord til andet det samme.

Da en meget stor Del af Organisationens yngre Medlemmer intet kender til dette Regulativ, skal man i et særligt Afsnit omtalte disse Regulativer, Instrukser og stærkt benyttede Korpsbefalinger.

Foruden Diciplinære- og Straffebestemmelser, indeholdt det Anvisning paa hvorledes man skulde børste sit Tøj, pudse sine Knapper, rense sine Støvler, i det hele taget omfattede dette Tjenesteregulativ et saadant Utal af Smaating og Instrukser, som man forment var nødvendig for at haandhæve en stræng Diciplin. Straffebestemmelserne blev brugt i en endogsaa meget udstrakt Grad og for de latterligste Forseelser, man veg ikke tilbage for at idømme Straffe, som over Hovedet ingen som helst Hjemmel havde i Regulativet. Korporlig Overlast er forekommet i enkelte Tilfælde. En yndet Fremgangsmaade var at straffe Hustruen for Mandens Forseelse. Det skete ved at nægte Brandmanden Middagsorlov, saa Hustruen maatte, efter først at have ventet til om Aftenen, idet Manden jo eventuelt kunde være forhindret ved Udrykning, gaa fra sit Hjem og sine Børn for bringe Manden sin Middagsmad og Mad til Dagen efter.

D
d
h
h
fi
B
b
b

e
o
T
A
n
g
r
n
n
a
r
r
B
h
h
r
s
1.
r
st
g
sl
h
fi

B
re
p
p
B

Denne Straf idømtes meget ofte i 14 Dage ad Gangen og ændredes først ved Vagtforandringen i 1907. Taget under et indeholdt dette Regulativ i Massevis af Pligter — men ingen Rettigheder; hvis der skulde være nogle, er de meget vanskelige at finde. Hvad der tidligere havde tjent til at trykke og sløve Brandfolkene havde her lige den stik modsatte Virkning. Harmen blev større for hver Dag og Agitationen for en faglig Forening blev mere intensiv.

I Aarene fra 1890 indtil 1898 var der naturligvis foregaaet en meget stor Forskydning af Priserne paa Livsformødenheder, og en Lønrevision var tvingende nødvendig. Agitationen for Tilslutning til Fagforeningerne var blevet et Krav, som ingen Arbejder kunde være overhørig. Sporvognsfunktionærerne dannede i 1897 deres faglige Organisation og da de kom nogenlunde godt fra dette Eksperiment, vaagnede Initiativet hos de mest modige af Brandfolkene, og en kraftig Agitation begyndte nu, naturligvis i det skjulte, thi aabenlyst turde ingen endnu blot nævne Ordet Fagforening. Tilfældet kom nu de mere klartseende af Brandfolkene til Hjælp. Om Vinteren 1898 forberedte Borgmester Borup sin Lønreform, en Begivenhed som blev imødeset med megen Spænding og ikke saa lidt Skepsis. Højre sad i Borgerrepræsentationen med et mægtigt Flertal og i Magistraten havde Socialdemokratiet ingen Repræsentation. Selv om man haabede paa en haardt tiltrængt Forbedring af Lønnen, turde man dog ikke stole paa, at det herskende Flertal vilde ofre særligt paa Kommunens Arbejdere, og da Lønreformen den 1. April 1898 blev ført ud i Livet viste det sig ogsaa, at Tjenestemændene (eller som det dengang hed Funktionærer eller Bestillingsmænd) var taget grundigt ved Næsen. Højre havde gennemført Lønreformen efter Recepten: Hvo som meget haver, skal meget gives. Borgmestrene fik en Lønforhøjelse af 2000 Kr. hver, men de underordnede Klasser, deriblandt Brandfolkene, fik — Lamperøg — og ellers næsten ingen Ting.

Lønnen var, før ovennævnte Lønreform traadte i Kraft, for Brandvæsenets Kuske og Hornblæsere 16 Kr. 80 Øre. Ved Lønreformen, da alle ved Brandvæsenet ansatte Tjenestemænd kom paa Maanedsløn fik de 900 Kr. aarligt eller en Lønforhøjelse paa 26 Kr. 40 Øre om Aaret. Det højeste Merbeløb nogen Brandmand opnaaede var 53 Kr. 60 Øre aarlig. Lønnen blev

nu for Kuske og Hornblæsere 900—1000 og 1100 Kr. aarlig, for Brandmænd og andre 1000—1100 og 1200 Kr. aarlig. Det skændige System med Oprykning efter Ledelsens Skøn bibeholdtes, man vilde ikke paa nogen Maade ind paa en Oprykning i Lønklasserne efter Anciennitet, thi det vilde efter Ledelsens Formening virke svækkende paa den Korpsaand enhver Brandmand skulde være i Besiddelse af, for at være en god Brandmand. Der var nu 44 Mand paa hvert Løntrin. Da Reservesprøjteførerne skulde være paa 1. Løntrin, forsaavidt der var Plads, og der var 21 Reserveførere, gjaldt det altsaa om at bukke og krybe sig frem til en af de øvrige 23 Pladser. Saaledes kunde det gaa til, at en Mand, der havde 17 Aars Anciennitet endnu befandt sig paa 3. Løntrin. Tjenestetiden var meningsløs lang, kontinuerlig 2 Døgns Vagt, derefter 24 Timers Fridag, men paa Fridagen maatte der udføres Tjeneste, saasom Eftersyn af Brandredskaber, Brandalarmer, Brandhaner, Teatervagter og meget andet, alt uden Ekstrabetaling. Tilsammen udgjorde den ugentlige Tjenestetid fra 130 til 140 Timer, ja, for de Brandfolk som havde fast Teatervagt, var der som oftest kun en Friaften pr. Maaned. Til disse Forhold kom saa endvidere det ganske utaalelige militæriske Regimente, som Ledelsen fandt var formaals-tjenlig for Diciplinens Skyld, og som gav sig mange mærkelige Udslag, thi man maa stadig huske paa, at Korpset var et borgerligt Korps, ikke et Korps af Soldater. Fra de Foresattes og de Overordnedes Side kunde man saaledes finde det meget morsomt, at lade en underordnet — yngre eller ældre — Brandmand, som man ikke mente havde udvist den tilbørlige Høflighed, træde af paa Tælling i en halv eller hel Time, eller — hvis han ikke havde banket paa en Dør paa reglementeret Maade, da at lade vedkommende Brandmand gaa udenfor og lade ham banke de reglementerede Slag paa Døren, indtil den Overordnede erklærede sig tilfreds; der var i det hele taget mange, for voksne Mænd irriterende Maader at udføre saadanne Drillerier paa.

Den ganske illusoriske Lønreform i Forbindelse med ovennævnte Forhold skabte selvfølgelig en meget stærk Misstemning, som resulterede i at daværende 11. Hold, som bestod af Brandmændene 60 Carstensen, 76 Rasmussen, 102 Clemmensen og 42 Sonne, tog Initiativet til Dannelsen af en faglig Forening, efter at man gennem Mand og Mands Tale havde faaet For-

visning om, at Sagen kunde gennemføres. I Slutningen af April samme Aar (1898) afholdtes nogle Møder mellem de mest trofaste og her lovede man hinanden ubrødelig Sammenhold, hvorefter der skete en Henvendelse til „Dansk Arbejdsmandsforbund“ om Hjælp og Støtte. Og nu blev det til Virkelighed med Dan- nelsen af „Brandfolkenes Organisation“.

I Dagene den 15., 16., 17. og 18. Maj afholdtes de første Møder, hvor der indmeldtes ca. 40 Medlemmer. Dette var efter Omstændighederne en glimrende Begyndelse, allerede den 1. til 3. Juni afholdtes den konstituerende Generalforsamling. Som Talere var Forretningsføreren for „Dansk Arbejdsmandsforbund“s Københavns Afdeling, Hr. Rosenvinge Sørensen, samt Sogneraads- medlem fra Sundbyerne Hr. Vald. Jensen tilstede, endvidere Hr. Journalist Oscar Jørgensen og Hr. Chr. Lyngsie. Generalforsam- lingen vedtog at nedsætte et Lovudvalg til at udarbejde et Ud- kast til Organisationens Love, efter Sporvognsfunktionærernes Love. I Udvalget indvalgte 76 Rasmussen, 68 Juel-Nielsen. Til Bestyrelse valgtes: 60 Carstensen (Formand), 68 Juel-Nielsen (Kasserer), 76 Rasmussen, 84 Petersen, 75 Petersen, 125 Abra- hamsen og Kusk 17 Olsen (Repræsentanter), 116 Hansen og 105 Larsen (Revisorer). Iøvrigt var det en udmærket besøgt General- forsamling. Hr. Rosenvinge-Sørensen sparede ikke paa gyldne Løfter, hvis man blot stod samlede. Alligevel kunde han ikke rigtig vinde Stemningen for sig, trods den Begejstring, der var til Stede for Organisationstanken. Man mente, idet man tilfulde var indforstaaet med den Modstand, der ventede Organisation, at kunde man blot gennem Sammenholdet opnaa, at faa Fridags- arbejdet betalt og faa indført en mere human Tone i Korpset, saa var dette alene alle Anstrængelser værd. Generalforsamlingen resulterede i Indmeldelsen af 45 nye Medlemmer. Efter denne Generalforsamling blev der drevet en ihærdig Agitation ude paa Stationerne, men naturligvis gik det her som saa mange andre Steder, der var Folk som var meget klogere, og dem skulde man ikke belære om Organisationens Betydning, og saa hændte det under Tiden at Agitationen blev lidt haardhændet.

Imidlertid havde Ledelsen faaet nys om, hvad der foregik og den 1. Juli blev Formand Carstensen kaldt op til Brandchefen og tvunget til at underskrive sin Opsigelse. Paa hans Fore- spørgsel om Grunden hertil, fik han det Svar, at man ikke be-

høvede at give Grunde for en Afskedigelse. Dette Overgreb kunde den unge Organisation ikke lade gaa upaataalt hen, hvorfor denne henvendte sig til „Dansk Arbejdsmandsforbund“s Hovedbestyrelse og indankede Sagen for dette Forum, ligesom man gennem den arbejdervenlige Presse rettede en Henvendelse til Offentligheden.

Chr. Lyngsie og Rosenvinge-Sørensen forhandlede med Brandchefen angaaende Opsigelsens Annulering, og efter nogen Forhandling var Chefen heller ikke uvillig hertil paa Betingelse af, at man til Chefen indsendte et Bønskrift, undertegnet af samtlige Brandmænd. Saadanne Bønskrifter var tidligere indsendte og til Tider var der ogsaa taget Hensyn hertil, men „Dansk Arbejdsmandsforbund“s og Organisationens Repræsentanter ønskede dog ikke denne Form for Forhandlinger indført, hvorfor Forhandlingerne endte resultatløse.

Generalforsamlingen indkaldtes i Dagene den 11.—13. Juli og der drøftedes med største Iver og med Harme den foreliggende Situationen og hvorledes Organisationen skulde stille sig til Forbundens Afskedigelse. Imidlertid indløb under et af Møderne en Meddelelse om, at Carstensen var genantaget. Denne Meddelelse blev naturligvis modtaget med Begejstring, idet man gik ud fra at Organisationen dermed var anerkendt. At dette imidlertid ikke var Tilfældet skulde man hurtigt blive belært om, hvilket vil fremgaa senere. Efter at Begejstringens Bølger havde lagt sig, vedtog man de af Udvalget udarbejdede Love uden Ændringer. Disse Love er de samme, uden væsentlige Ændringer, som Organisationen den Dag i Dag arbejder efter.

Man var nu naaet saa vidt i Organisationen at man forment sig stærk nok til at handle, og i Dagene 25.—27. August afholdtes atter en Generalforsamling i Rømersgade 22, hvor man efter en indgaaende Debat vedtog at indsende til Magistraten en Skrivelse med følgende Krav:

Til

Magistratens 4de Afdeling.

Ved nærværende tillade vi os høfligst paa Københavns Brandvæsens Mandskabs Vegne (undtagen 13 Mand, der ikke ere Medlemmer af vor Organisation) at andrage om, at vore Lønnings- og Arbejdsvilkaar maa blive ændret saaledes:

At Kuske og Hornblæsere maa blive sat paa lige Lønningsvilkkaar med det almindelige Brandmandskab, og at Begyndelseslønnen maa blive sat til 1000 Kr. aarligt med en Stigning hvert 5te Aar af 150 Kr., indtil en Aarsløn af 1300 Kr. er naaet.

At Vagttjenesten maa blive indskrænket til 24 Timer ad Gangen med en paafølgende Fritid af 24 Timer, samt at Arbejde paa Fridage bliver betalt med 75 Øre for første Time eller Dele deraf og 35 Øre for de efterfølgende Timer.

At der maa blive givet Mandskabet Ret til paa sin Vagt eller til Arbejde paa sin Fridag at stille en Kammerat i sit Sted.

At Mandskabets Ret til at forblive i vor Organisation og dennes Bestyrelses eller Delegeredes Funktion maa forblive respekteret og uantastet.

Endvidere henstilles, at de paa Stationerne oprettede Arbejdslokaler nedlægges, saaledes at Mandskabets Interesse alene samles om Tjenesten og ikke nogen fristes til at tage Brødet af Munden paa andre Haandværkere eller Arbejdere.

Som Motivering for foranførte tillade vi os at fremsætte følgende:

Blandt de under Københavns Kommune ansatte Folk ere Brandmændene de, der have den længste Tjenestetid, idet vi have en *uafbrudt* Vagt paa 48 Timer ad Gangen, og skulle vi i den lange Tid — naar Allarmering sker — altid være klar til at rykke ud til Ildløs i den mindst mulige Tid; desuden skulle vi deltage i alt Arbejde indenfor Stationen, saasom Renholdelse af Materialet, Vask af Lokaler og Gange m. m., samt al Omgangstjeneste, Postture, Prøvning af Brandallarmer og andet mere, samt Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag Øvelse om Sommeren og Gymnastik om Vinteren. Fredag og Lørdag bruges til Hovedrengøring af Materiel og Lokaler. Om Natten have vi Lov til at sove fra Kl. 9 til 7 første Vagtdag, fra Kl. 9 til 6 næste Vagtdag. Det er kun tilladt at aftage Trøje og Støvler, medens vi sove for at være klar til Udrykning paa faa Sekunder. Det er ubehageligt at sove med Klæderne paa; men det bliver ligefrem sundhedsnedbrydende, naar det maa gøres i saa stor Udstrækning, som følger af vor lange Tjenestetid. Naar vor Vagttid beregnes i Gennemsnit for et Aar, viser det sig, at den Søvn, vi kunne opnaa uden Klæder paa, kun er $7\frac{1}{2}$ Time ud af hver 72 Timer.

Legemet kan under saadanne Forhold ikke faa den nødvendige Udluftning, ofte er Tøjet tillige fugtigt, da vi vanskeligt kunne føre to Sæt med os, og der desuden ingen Plads er til at opbevare det paa. Desuden beskytter det Tøj, man har sovet i ikke mod Kulden, naar vi Vinternætter skal ud at køre til Ildløs. Overgangen fra Varmen til Kulden er for brat, hermed følger mange Forkølelssygdomme og Gigt, som nedbryde en Mands Helbred i en tidlig Alder. Dernæst kommer, at Søvn ikke er sammenhængende, men afbrudt flere Gange i Løbet af en Nat. Hver Mand maa gøre mindst en Times Posttur hver Nat, naar hertil lægges Allarmeringer, hvor en stor Del af Mandskabet maa træde an, selv om Allarmeringen ikke er til det dem underlagte Distrikt, Støjen, som det foraarsager, naar Skildvagten kalder paa sin Afløser, det oplyste Sovelokale, alt dette forstyrrer en rolig Søvn og bevirker, at Søvnene hverken er sund eller styrkende. De her nævnte Forhold ere særlig generende for ældre Folk, som have vanskeligt ved at falde i Søvn, naar de ere blevne forstyrrede for tidt. I de 48 Timer, en Vagt varer, have vi Lov at forlade Vagten $1\frac{1}{2}$ Time, hvilket benyttes til at spise til Middag hjemme hos vor Familie; men indtræffer der Mangel paa Mandskab, saa Holdene ikke ere fuldt besatte, bortfalder ogsaa denne Fritid. Den øvrige Tid maa vi lave vor Mad paa Vagten, hvad nu ikke alle kunne faa Plads til, og ofte er der heller ikke Tid hertil. Vi maa opbevare Fødemidler paa Vagten for halvandet Døgn, hvad der bevirker, at er det Søbe-mad, bliver det surt og uspiseligt, og er det skaaren Mad bliver det tørt. Disse Forhold bevirker at vor Eksistens fordyres meget i Forhold til Arbejdere, som kommer hjem hver Dag, da vi jo paa en Maade maa føre to Husholdninger.

Efter en Vagt paa 48 Timer følger en Fridag paa 24 Timer, men den bliver stærkt beskaaren. En Del af det frie Mandskab skal nemlig efterse Brandhaner paa Gaderne, hvortil medgaar 3 à 4 Timer og somme Tider om Vinteren, naar der er Sne, medgaar det meste af Dagen. En Del skal gøre Vagt i Teatrene, hvortil medgaar 5 à 6 Timer; i Tilfælde af Sygdom eller Orlov blandt Mandskabet, maa det Mandskab, som efterser Brandhaner om Formiddagen, tillige gøre Vagt i Teatrene om Aftenen. For dette Fritids-Arbejde betaales intet. Næsten hver Søndag spilles

der to Gange paa samme Teater og Fri-Mandskabet maa da stille til Vagt Kl. 3 og holde ud til Kl. 11 à 12 Nat. For den første Vagt betales 1 Kr. 33 Øre, men intet for den anden. I Teatret skulle vi staa op med tæt tilknapet Frakke og med Hjelm og Bælte paa, og opholde os i og over Kulisserne, hvor Luften er fordærvet af Gassen og Kulissestøvet og hvor Temperaturen som Regel er 25 à 26 Graders Reamur. Naar der tages et Gennemsnit for de 9 Maaneder Teatrene spille, saa have vi kun 3 Fridage om Maaneden, som ikke beskæres. For de 3 Sommermaaneder bliver det lidt mere. For de som efterse Brandhaner, er det kun de Søn- og Helligdage, som falde ind paa deres Fridage, som ikke beskæres. Alt Familieliv bliver ved disse Forhold umuliggjort.

Vor Løn er 1000, 1100 og 1200 Kr. aarlig og betales os forud med $\frac{1}{12}$ hver Maaned. Regner vi Aaret til 365 Dage, har vi *hver Dag en Arbejdstid paa 17 Timer*, nemlig 6205 Timers Tjeneste om Aaret, mod 2555 Timer fri, det er omtrent de tre Fjerdedele om Aaret, Tjenesten lægger Beslag paa os. Hvorimod andre Arbejdere i Almindelighed kun ere disponible for deres Arbejdsgivere de fem Tolvte dele af Aaret. Det eneste der kan forkorte denne Tjenestetid med nogle Minutter om Dagen er, at der kan opnaas fire Permissionsdage om Aaret; men indtræffer der Sygdom blandt Mandskabet er det vanskeligt at faa dem. Naar vi beregner vor Løn pr. Time, saa er den for yngste Klasse $16\frac{1}{8}$, for mellemste $17\frac{23}{31}$ og for ældste $19\frac{11}{31}$ Øre. Vi har ingen bestemt Orden at rykke op paa højere Løn efter, for anden Klasse gaar det i Nummerorden, men for første Klasses Vedkommende er det aldeles vilkaarligt og afhænger ganske af Officerernes Skøn, hvad der har bevirket, at en Mand er kommen paa højeste Løn i Løbet af 6 Aar, og at andre har gaet i 20 Aar, inden den samme Løn opnaaedes. Disse Forhold er i høj Grad uheldige og ødelæggende for et godt Forhold og Kammeratskab blandt Mandskabet og fremmer Øjentjeneri, Angiveri og andre daarlige Forhold inden for Korpset, medens det tilsigtede, at fremme og belønne Pligtopyldenhed og Paapasselighed, ikke naaes. Kuske og Hornblæsere har samme Tjenestetid som Brandfolkene, men har mindre Løn, nemlig 900, 1000 og 1100 Kr. aarlig, men har saa hver 3die Dag helt fri.

At en Forandring i de her fremførte Forhold er rimelig og og ikke noget ubilligt Forlangende fra vor Side haabe vi maa blive indrømmet.

Man vedtog ubrødelig Sammenhold indtil disse Krav var gennemførte.

Hurtigere end ventet skulde man faa Brug for dette Sammenhold, thi nu brød Krigen for Alvor løs imod Organisationen og dennes Tillidsmænd. Kort efter sidst afholdte Generalforsamling blev Formand Carstensen igen opsagt til Fratrædelse fra sin Plads til 1. Oktober og denne Gang gav man ham en Følgesvend, idet ogsaa 42 Sonne fik sin Opsigelse.

Grunden til Carstensens Opsigelse var en Rapport til Brandchefen fra Sprøjtefører Martinsen, og hvori Carstensen beskyldtes for at have udvist daarligt Kammeratskab. Med det daarlige Kammeratskab forholdt det sig saaledes, Carstensen havde, maaske lidt vel ivrigt, bebrejdet en Kollega, at denne ikke sluttede sig sin Organisation, og noget saa formasteligt maatte selvfølgelig ikke finde Sted. Sonne var opsagt fordi Ledelsen pludselig forment, at han var en daarlig Brandmand som man ikke kunne forsvare at have i Korpset. Dette var en Paastand, thi i Realiteten var Slaget rettet imod Organisationen, hvad heller ingen Mand var i Tvivl om, hvorfor Generalforsamlingen indkaldtes til den 8.—10. September med Dagsordenen: Afskedigelserne. Her vedtoges at overgive Sagen til „Dansk Arbejdsmandsforbund“ samt, at man eventuelt vilde gaa ud i en Strejke for at værne og bevare Organisationen, om det skulde vise sig at være nødvendig. En af Lyngsies stillet Resolution saalydende vedtoges:

„Forsamlingen erklærer, at de senere Dages Afskedigelser, Motivering og Maaden de er skete paa er en Trudsel om successive Afskedigelser af hele det nuværende Mandskab. Der forlanges derfor Garantier fra Korpsets Lederes Side mod slige Forholds Fortsættelse. Ydes saadanne Garantier ikke, anser Mandskabet det for lige saa heldigt selv at tage deres Afsked.“

„Dansk Arbejdsmandsforbund“ førte Sagen om Afskedigelserne, og Lyngsie som den Gang var Repræsentant for Horsenskredsen i Folketinget, søgte, dels ved Henvendelse til Brandvæsenets Ledelse, dels ved Henvendelse til Borgmester Øllgaard, at faa Afskedigelserne annullerede, men dette viste sig umuligt. I Borger-

repræsentationen, der paa dette Tidspunkt var en Repræsentation for den besiddende Klasse og ikke for Arbejderne, var der heller ikke nogen Hjælp at hente. Resultatet blev at de paagældende Tillidsmænd blev afskediget. Denne Sejr over Organisationens gav enkelte af Korpsets Brandfuldmægtige, der ønskede at forfølge Sejren, Blod paa Tandem, og hvor det lod sig gøre lagde de Sten i Vejen for Organisationens Tillidsmænd. Saaledes nægtede man Kassereren Juel-Nielsen at forlade Vagten paa sine Vagtdage, selv om han havde en Stillingsmand, og paa en Station, hvor Kassereren var ude for at opkræve Kontingent, kom Brandfuldmægtigen til og spurgte i en meget brøsig Tone om Juel-Nielsen havde forespurgt om Tilladelse til at besøge Vagten. Da Juel-Nielsen maatte benægte dette, blev han øjeblikkelig udvist, hvorefter Brandfuldmægtigen vendte sig imod Mandskabet og meddelte dem at han nok skulde have dem i venlig Erindring, saafremt de gav sig af med den Slags Folk. Forholdene var saaledes alt andet end hyggelige. Den 12. Oktober lod Brandmand 84 Petersen og 68 Juel-Nielsen sig melde hos Brandchefen, daværende Oberst Meyer, som Repræsentanter for „Brandfolkenes Organisation“. Obersten saa længe paa de to Mænd og hentede derpaa „Tjenestereglementet for Københavns Brandvæsen“, satte sig til Rette, gennembladede Bogen og med den største Alvor meddelte han Organisationens Repræsentanter, at han ikke kunne finde et eneste Ord i Reglementet om Brandfolkenes Organisations Eksistents Berettigelse. Juel-Nielsen tillod sig den Bemærkning, at da Brandfolkenes Organisation var af en nyere Dato end Tjenestereglementet, kunde man maaske heri finde Forklaringen over, at Organisationens ikke var nævnt heri, iøvrigt, tilføjede Juel-Nielsen, er vi som Repræsentanter kommet for at forhandle med Chefen, ikke for at spille Maskerade.

Disse Bemærkninger satte Obersten i et sandt Raseri, først foer han hen imod de to Mænd, men betænkte sig og tog en Afskedsblanket op af Skrivebordsskuffen og forlangte af Juel-Nielsen, at han øjeblikkelig skrev den under. Hertil svarede Juel-Nielsen paa sin rolige Maade, at det kunde han gerne gøre, naar man saa kunde komme til at forhandle, for det var jo derfor man var kommen, og selv om Chefen ikke vilde forhandle med dem den Dag, saa kom der et Par andre en anden Dag i samme Ærinde. Derpaa skrev Juel-Nielsen sin Opsigelse under. Op-

sigelsen blev laaset ned i Skrivebordsskuffen, hvorefter Obersten meddelte Repræsentanterne, at han selv var en gammel Frihedsmænd, havde været med at kæmpe for Friheden i 1848, men det man nu stod i Begreb med var jo den rene Socialisme, „og“, sluttede Obersten, „mine Standsfæller venter af mig, at denne ikke faar Indpas i Korpset, det vil man ikke tolerere“. Da Oberstens Vrede havde lagt sig, var han dog meget tvivlraadig; men lovede dog efter 3 Timers Forhandling at forebringe Borgmesteren for 4. Afd. Brandfolkenes Ønsker. Dermed var Audiensen forbi, men Repræsentanterne var efter dette, trods det voldsomme Sammenstød, klar over, at Oberst Meyer ikke var den værste Modstander man havde.

Stillingen efter Carstensens Afsked indenfor Organisationen var nærmest fortvivlet, man havde ingen Formand og ingen af de ledende Mænd indenfor Organisationen ønskede at overtage Formandspladsen. Carstensen og Sonne afskediget, Juel-Nielsens Opsigelse laa underskrevet i Oberstens Skrivebordsskuffe, man turde end ikke meddele Medlemmerne dette sidste Fakta af Frygt for at det hele skulde smuldre væk imellem Fingrene paa dem. Man enedes da om i Bestyrelsen, at opstille en Mand som Formand, en Straamand, der blot skulde have den Egenskab at staa godt hos Ledelsen, og indtil da var det bedst at sikre sig selv og Forhandlingsretten paa anden Maade.

Paa et Møde i „Dansk Arbejdsmandsforbund“s Hovedbestyrelse, hvor Formanden for Belysningsarbejdernes Fagforening og Formanden for Københavns Renholdelsesarbejderes Fagforening var til Stede, enedes man om at forsøge en Strejke med kort Varsel, og hvis det fandtes nødvendigt, skulde de to ovennævnte Fag ogsaa standse Arbejdet. Først vilde man dog afvente Borgmesterens Svar, og derefter forelægge Sagen for en Generalforsamling.

Den 18. Oktober modtog Organisationen Borgmesterens Svar gennem Brandchefen. Denne meddelte kort og godt at Magistraten ikke vilde forhandle med Organisationen, men hvis Brandfolkene havde Ønsker, kunde man fremsende dem ad almindelig tjenstlig Vej, det vil sige, stile et Bønskrift til Magistraten og indsende det til Brandchefen. Man var nu ganske klar over at nu maatte det briste eller bære, hvorfor en ekstraordinær Generalforsamling indkaldtes den 20.—22. Oktober. Her blev der

gjort Rede for Magistratens Afslag, og dens øvrige Stilling til Organisationen blev drøftet gennemgribende. Harmen var voldsom og der blev hurtig Enighed om, at man under ingen Omstændigheder vilde give Slip paa Organisationsretten. Efter at flere af „Dansk Arbejdsmandsforbund“s Hovedbestyrelsesmedlemmer havde haft Ordet, vedtoges det at indsende Organisationens Krav direkte til Magistratens 4. Afdeling. Endvidere valgtes Brandmand 84 Petersen som Formand for Organisationen. Petersen var nemlig i Besiddelse af de Egenskaber Bestyrelsen krævede, han var Vicevært for Oberst Meyer, Risikoen for hans Afskedigelse var derfor ikke saa stor, men den egentlige Leder blev som hidtil Organisationens Kasserer Juel-Nielsen.

Det overdroges Lyngsie at forhandle med Magistraten, det vil sige, Borgmesteren for 4. Afdeling. Han meddelte denne, hvorledes Landet laa og hvorledes Stemningen var indenfor Brandfolkernes Organisation, og hvis man stadig nægtede at anerkende Organisationens kunde man forvente en Strejke paa Gennemførelsen af Kravene og om Organisationsretten; samtidig blev det betydet Borgmesteren, at Brandfolkene ikke vilde komme til at staa isolerede i en saadan Kamp for deres Ret.

Borgmesteren blev meget betænkelig og meddelte Lyngsie, at der sikkert maatte foreligge en Misforstaaelse et eller andet Sted, maaske hos Brandchefen. Han for sit Vedkommende havde nu intet imod at modtage et Andragende fra Brandfolkernes Organisation, naar det sendtes frem gennem Brandchefen. Der var naturligvis stor Begejstring, da Lyngsie kom tilbage med den Besked, og man valgte straks 84 Petersen og Juel-Nielsen til at forelægge Andragendet for Brandchefen.

Udvalget blev modtaget af Oberst Meyer, som, efter at have gennemgaaet Andragendet, lovede at videresende dette til Magistraten med sin Anbefaling, og efter dette tog Obersten Juel-Nielsens Opsigelse op af den Skrivebordsskuffe, hvor den havde ligget gemt siden sidste Forhandling, og rev den i Stykker.

Med denne Akt anerkendtes Brandfolkernes Ret til at danne Organisation, og deres Repræsentanters Ret til Forhandling. Hermed var ogsaa Organisationsretten anerkendt, ikke alene for Brandfolkene, men ogsaa for de øvrige Tjenestemænd under Kommunen, og de var naturligvis ikke sene til at følge den Vej, som Brandfolkene havde banet for dem. Desværre kostede

Kampen 2 Mand. Man vil maaske nok spørge, om man ikke den Gang kunde have gjort noget mere for at redde dem, men der var ingen af disse to Mænd, som satte større Pris paa at blive. Som de to gode Kammerater de var, satte de Sagen over alt andet, tog Konsekvenserne og gik idet de opfordrede Kammeraterne til at holde ud i Kampen.

Organisationen er dem megen Tak skyldig for deres Indsats i Kampen, desværre er begge døde, men Organisationen mindes det Offer de bragte, og vil alle Tider ære deres Minde og give disse to gode Kammerater det bedste Eftermæle.

Den første Lønkamp.

Da man nu var naaet saa vidt at Organisationsretten var anerkendt, indsendte man man hurtigt gennem Brandchefen det foranstaaende Lønandragende til Kommunalbestyrelsen, og samtidig lod Organisationen Ordlyden heraf tilstille samtlige Borgerrepræsentanter og den arbejdervenlige Presse. Det var ikke saa ganske let at faa det daværende Flertal i Borgerrepræsentationen til at interessere sig for en Forbedring af nogle underordnede Tjenestemænds Lønforhold. Den eneste Støtte man fik, var fra den lille socialdemokratiske Gruppe med J. Jensen (den nuværende Borgmester) og K. M. Klausen i Spidsen. Disse Mænd talte meget varmt for at faa noget ud af Sagen, men Andragendet blev henvist til et Udvalg, som fik Borgmester Borup til Formand, og han indkaldte aldrig Udvalget til Møde. Først midt i Vinteren blev der efter et meget stærkt Pres fra J. Jensens Side afholdt et Udvalgsmøde, og paa dette nedsattes et Underudvalg, som kom til at bestaa af Borgmester Øllgaard som Formand, Rostrup og K. M. Klausen. Dette Underudvalg udregnede, at for at gennemføre Brandfolkenes Krav krævedes en Udgift af 118,000 Kr., og der var naturligvis ingen Udsigt til at faa Bevillingsmyndighederne med hertil. Der blev saa afholdt et Gruppemøde af den samlede Opposition. Socialdemokraterne og de Liberale, hvor K. M. Klausen fik Bemyndigelse til at søge gennemført et Løntillæg paa 61,000 Kr.

Vinteren gik uden at man kom Sagens Løsning nærmere, og tidlig paa Foraaret 1899 skete det store Overfald paa den danske Arbejderstand, den store Lock-out, som omfattede ca. 40000 Arbejdere. Under denne gigantiske Styrkeprøve mellem Kapital og Arbejde, var der selvsagt ingen, der beskæftigede sig med saa-

danne Bagateller, som Lønkrav fra et Par Hundrede Brandfolk, det vil sige man gjorde dog noget, idet man den 1. April gennemførte en Lønforbedring for Belysningsarbejderne. Derved underminerede man hele Grundlaget for Organisationens Lønpolitik; man saa jo klart, at en Splittelse af de kommunale Arbejdere og Tjenestemænd, som stod under „Dansk Arbejdsmandsforbund“ vilde svække, ja næsten umuliggøre en Strejke, og derfor imødekom man Belysningsarbejdernes Krav, da disse ganske naturligt havde den største Aktionsevne. Man undlod imidlertid at fremsætte Lønforslag for at imødekomme Brandfolkene.

Organisationens Bestyrelse saa klart hvor det bar hen, og igennem „Dansk Arbejdsmandsforbund“ henvendte man sig til „De samvirkende Fagforbund“ om Støtte, og denne blev beredvilligt lovet Bestyrelsen.

K. M. Klausen og J. Jensen bearbejdede Borgmester Borup saa længe, at han en Dag indkaldte Udvalget, og saa kørte dette rundt til samtlige Brandstationer. For Borgmesteren var det nemlig meget magtpaaliggende at faa bevist, at en Brandmand kunde have en god Ekstraindtægt ved at arbejde ved sin Profession paa Vagtdagene. Resultatet var under al Forventning. Kun paa een Station fandt Udvalget en Mand, som arbejdede, trods det at Udvalget kom uanmeldt. Denne ene Mand indrømmede overfor Borgmesteren, at han vel nok kunde tjene 1 Krone om Dagen, og Borgmesteren regnede hurtigt ud, at 1 Krone om Dagen i 243 Vagtdage gav 243 Kr. i Ekstrafortjeneste, ergo var der ingen som helst Anledning til at imødekomme Brandfolkernes Lønkrav. Men Borgmesteren glemte, at denne ene Mand var en Overlevering fra en svunden Tid, at Ledelsen efter Reorganisationen af Brandvæsenet, ikke længere brugte Skomagere og lignende Professionister, men fortrinsvis kompletterede Personellet af Brandfolk fra Søens Arbejdere og Bygningshaandværkerne, og disse Mennesker er som bekendt ikke meget Værkstedsarbejdere. Iøvrigt var Brandfolkene allerede da fremme med Krav om en Løn, som de kunde leve af, uden at drive Konkurrence med Byens Haandværkere, der skulde leve af deres Profession.

Meget Udbytte havde Organisationens saaledes ikke af sin smukt gennemførte Overrumpling af Brandfolkene, men blandt

disse virkede Overrumplingen til Gengæld som en rød Klud paa en Tyr, og man krævede nu meget energisk af „Dansk Arbejdsmandsforbund“ at faa en Ende paa Sagen.

Forbundet indtog nu en mere truende Holdning, og for første Gang under hele denne lange Lønkampagne, værdigede Magistraten Organisationens et Svar, der kort og godt var saalydende:

„I Anledning af det ærede Forbunds Skrivelse af 18. Sept. d. A. tillader Magistraten sig at meddele, at det af Brandfolkenes Organisation under 13. Oktober f. A. indsendte Andragende, fremdeles behandles af det af Kommunalbestyrelsen nedsatte Lønudvalg, hvis Betænkning endnu ikke foreligger.“

*sign.
Øllgaard.*

Den 15. Novbr. opløstes Lønudvalget uden at være kommet til Enighed, og uden at afgive Betænkning eller Indstilling. Man drøftede Sagen i Bestyrelsen, og enedes om at indkalde Generalforsamlingen til 30. Novbr.—2. Decbr., og her vedtoges, at sende Magistraten Meddelse om, at man krævede Sagen i Orden til 1. Januar 1900, i modsat Fald maatte Magistraten selv bære Følgerne. Formand Petersen nedlagde sit Mandat og ingen anden Formand blev valgt. Organisationens lededes nu kun af Juel-Nielsen.

Magistraten tog intet Hensyn til ovennævnte Skrivelse og en ny Generalforsamling afholdtes i Dagene den 9.—11. Januar. Atter kom Forfølgelsen mod Organisationens Tillidsmænd frem for Dagens Lys, idet man igen nægtede Juel-Nielsen Tilladelse til at forlade Vagten, trods det at han havde Stedfortræder.

Lyngsø og Rosenvinge-Sørensen var til Stede og foreslog, at man nu gik til en Opsigelse af Pladserne. Efter at Generalforsamlingen havde diskuteret Betimeligheden af at fritage de ældre Medlemmer med over 15 Aars Anciennitet fra at underskrive Opsigelse af Hensyn til Bevarelsen af deres Pensionsret, vedtoges enstemmigt, at underskrive Opsigelserne og deponere disse hos Forretningsfører Rosenvinge-Sørensen med bestemt Paabud om, at benytte dem, hvis det viste sig nødvendigt i Kampen.

Denne Generalforsamlings Beslutning blev meddelt Pressen, og der stod heftigt Gny om den i Hovedstadens ledende Blade.

Den 22. Januar kom Sagen endelig til Behandling i Kommunalbestyrelsen, og Borgmester Borup, som var Ordfører for Magistraten anbefalede at nægte enhver Lønforhøjelse, Forbedring, ja endogsaa Forhandling med Funktionærer, som havde tilladt sig den Dristighed, at true Kommunalbestyrelsen med Strejke, hvorimod Borgmesteren krævede Lederne af denne Bevægelse idømt Tugthusstraf, thi hvad var dette andet end at udsætte Byen og dennes Indbyggere for den allerstørste Fare. K. M. Klausen, der var Ordfører for den socialdemokratiske Gruppe stillede følgende Forslag: Betaling for Arbejde paa Fridage, Kuske og Hornblæsere samme Løn som de øvrige Brandfolk, samt $1\frac{1}{2}$ Times Middagsorlov hver Vagtsdag. Overretssagfører Oscar Johansen stillede, som Ordfører for den liberale Gruppe, Forslag om at nedsætte et 5 Mands Udvalg til at forhandle med Organisationen. Forslaget blev vedtaget, men det er bemærkelsesværdigt, thi det var første Gang, at der var aaben Konflikt imellem Magistraten og Borgerrepræsentationen i et Arbejderspørgsmaal.

Kommunalbestyrelsen nedsatte et Udvalg, bestaaende af følgende: O. Johansen, Budde Lund, J. Jensen, Bing og Strøm. Organisationen valgte Juel-Nielsen og 25 Petersen til at forhandle med Udvalget.

Efter dette Udvalgs Nedsættelse var det, som om Kommunalbestyrelsens Kræfter var udtømte og Sagen var igen ved at gaa i Staa. „Socialdemokraten“ indeholdt nogle glimrende Artikler om vor Kamp, men det hjalp altsammen intet, thi de Konserverative sad inde med Magten og de brugte alle Midler for at faa Sagen til at strandre.

Assuranceselskaberne begyndte at blive urolige, selv fra Brandvæsenets Officerer begyndte der at lyde Røster om det uforsvarlige i at modtage Brandfolkenes Opsigelser, i Stedet for at faa en Ordning.

Sammenholdet indenfor Rækkerne var aldeles glimrende og Viljen til at kæmpe Kampen til Ende, var meget stærk.

Desværre svigtede Forretningsfører Rosenvinge-Sørensen paa det mest kritiske Tidspunkt, idet han stik imod Generalforsamlingens udtrykkelige Beslutning, gav sig til at forhandle med Borgmester Borup, i Stedet for at indsende Opsigelserne, hvad der havde været Mening. Under disse separate Forhandlinger,

fremkom Borgmesteren med en meget indtrængende Henstilling til Rosenvinge-Sørensen, om at tilbageholde Opsigelserne endnu et Stykke Tid. Uden at forespørge, eller blot saa meget som at meddele Organisationens Tillidsmænd noget herom, gik han ind herpaa, og inden man fik Klarhed herom, var det forsent, Opsigelserne kunde ikke indgives saa betids, at Arbejdet kunde standses 1. Marts.

Som Forklaring til ovennævnte Fremgangsmaade tjener, at Rosenvinge-Sørensen allerede paa daværende Tidspunkt var meget langt ude paa den Vej, der senere førte til hans Fald.

Der blev imidlertid igen forhandlet og man enedes om at nedsætte et Underudvalg. Dette kom til at bestaa af 2 Repræsentanter for Kommunalbestyrelsen, d'Hrr. K. M. Klausen og O. Johansen, og 2 Repræsentanter fra Organisationen, nemlig Juel-Nielsen og 25 Petersen. Under et Udvalgsmøde hævdede O. Johansen, at Brandfolkene ganske naturlig i Henhold til deres Instruks, havde en Pligt til at udføre alt forfaldent Arbejde indenfor Brandvæsenet, saavel paa deres Vagt som paa de vagt-frie Dage, saaledes set maatte han hævde som sin egen og sin Gruppes Opfattelse, at Brandfolkene ingen egentlige Fridage havde, men bestandig vare til Tjeneste, og af den Grund kunde han ikke gaa med til, at der skulde betales ekstra for det Arbejde der udførtes udenfor den egentlige Vagttid. Overfor en saa jesuitisk Fortolkning maatte Organisationens Repræsentanter naturligvis reagere paa det kraftigste, man fastholdt meget stejlt, at dette var et Principspørgsmaal for Brandfolkene, og her veg man ikke.

O. Johansen strakte sig saa vidt, at han tilbød 2 Dage om Maaneden som værende virkelige Fridage, heller ikke dette i Sandhed generøse Tilbud blev modtaget og efter 6 Timers Forhandling stillede J. Jensen, den Gang Formand for „De samv. Fagforbund“, der hidtil havde holdt sig noget i Baggrunden, følgende Forslag:

„Kuske og Hornblæsere oprykkes paa samme Løn som de øvrige Brandfolk.

Stigning i Løn efter Tjenestetid hvert 4 Aar fra 1000 Kr. til 1200 Kr.

Betaling for Teatervagstjenesten med 65 Øre pr. første og 35 Øre for hver paafølgende Time.

Hver paabegyndt Time regnes for en hel.

7 Dages Ferie pr. Aar og 1½ Times Middagsorlov hver Vagtdag.“

Efter Forslagets Diskussion lovede Udvalgsmedlemmerne at Forslaget skulde blive fremsat til Vedtagelse, som det her var skitseret, og at man ved første givne Lejlighed vilde arbejde for at Politi og Brandfolk, som udgør Byens Sikringskorps, skulde komme paa samme Løn.

Brandfolkenes Repræsentanter var klar over, at videre kom man ikke denne Gang, og da, som før nævnt, det gunstige Øjeblik til Arbejdsnedlæggelse var forspildt, lovede man at anbefale Generalforsamlingen dette Forslag til Vedtagelse.

Udvalget henvendte sig derefter til Brandchefen og fik, efter nogen Forhandling, denne til at love, at man forsøgsvis skulde lade Eftersyn af Brandhaner og Brandalarmer udføre fra Vagten.

Den 26—28 Februar afholdtes saa Generalforsamlingen, hvor Resultatet af Arbejdet blev fremlagt. Man kan ikke nægte, at Bølgerne gik højt, særlig var man forbitret paa „Dansk Arbejdsmandsforbund“ for Rosenvinge-Sørensens Holdning under Konflikten og Forbitrelsen gav sig det lidet lystelige Udslag, at man paabegyndte en Agitation for en Udmeldelse af dette Forbund og Tilslutning til det da bestaaende „Kommunale Arbejderforbund“. Dette Forbund, som ikke er identisk med det nuværende „Dansk Kommunalarbejderforbund“, var ganske uden Betydning og ude af Stand til at varetage nogens Interesser, det havde ingen Tilslutning til Landets øvrige Arbejderorganisationer.

Ogsaa Udvalget maatte gennengaa en slem Skærsild, fordi man ikke havde naaet at faa gennemført en 24 Timers Vagttur- nus, men sluttelig godkendtes Forliget. Var Resultatet end ikke glimrende, var der dog naaet ikke saa lidt, og hvad man ikke naaede her har man senere faaet gennemført. Et Resultat var det absolute Brud med det gamle Lønprincip, hvor Brandchefen bestemte naar en Mand skulde oprykkes paa et højere Løntrin. I reel Lønstigning betød det, at 87 Brandfolk fik fra 100 til 300 Kr. med det samme og set i Forhold til Borgmester Borups Lønreform af 1897 var det et antageligt Fremskridt.

Kort efter vedtog Kommunalbestyrelsen Forliget. Magistraten gjorde ikke Brug af sin forfatningsmæssige Ret til at indanke Sagen for Indenrigsministeriet.

Den unge Organisation havde bestaaet sin Prøve, om ikke med Glans, saa dog uden Splittelse i Rækkerne.

Den beviste at den formaaede at være medbestemmende, naar det gjaldt Medlemmernes vitale Interesser. Man saa nu Fremtiden i Møde med fuld Fortrøstning, og i Bevisthed om ubrydeligt Sammenhold gik man straks igang med at planlægge næste Aktion, man maatte og skulde have nogle Forbedringer ogsaa for dem, som intet fik denne Gang.

Et meget væsentligt Gode ved Forliget var den administrative Overenskomst om, at Vandkvarterseftersynet forsøgsvis skulde foretages fra Vagten. Det var en regulær Arbejdstidsforkortning, som man ikke var til Sinds at lade sig fratage igen. Da det først var bevist at dette Arbejde kunde ndføres fra Vagten, fik man da ogsaa noget senere en Overenskomst med Ledelsen angaaende dette Arbejdes Udførelse af det vagtgørende Mandskab. Denne Overenskomst vedvarede indtil Indførelsen af den 24 Timers Vagttturnus i 1907.

Med Hensyn til de $1\frac{1}{2}$ Times Middagsorlov hver Dag, havde man desværre faaet en Tilføjelse til denne Bestemmelse, den lød saaledes: „forsaavidt Tjenestens Tarv tillader det“, og det var meget ofte at „Tjenestens Tarv“ ikke tillod en Mand at gaa til Middag. Hvis der f. Eks. var Udrykning i den ene Ende af Byen, kunde det saamænd godt falde een eller anden Vagtkommandør ind paa en Station i den modsatte Ende af Byen, at nægte Mandskabet Middagsorlov. Hvis der blev klaget vilde Vagtkommandøren i langt de fleste Tilfælde faa Medhold. Egentlig blev denne Bestemmelse, som var ment som et Gode for Brandfolkene, tit og ofte misbrugt som et Straffemiddel, og meget benyttet imod det menige Mandskab, som for den mindste Forseelse dekreteredes Nægtelse af Middagsorlov.

Officielt var Organisationen anerkendt af Magistraten, og Brandchefen Oberst Meyer lagde personlig ikke mere Hindringer i Vejen, men enkelte af Brandkorpsets Brandfuldmægtigede, der ikke vilde forstaa, at Brandkorpset var et borgerligt Korps, der ikke behøvede den gammelprøjsiske Militærdisciplin for at udføre de Funktioner, der paahvilede det, gjorde alt hvad de formaaede for at opretholde det gamle Regimente, idet Brandfolkene behandledes som Rekrutter og ikke som Tjenestemænd. Desværre maatte det samme siges om en Del af de ældre

Sprøjteførere. Endnu i 1902 var der en af disse, der udviste Kassereren, nuværende Sprøjtefører Hørbye, fordi han ikke havde anmodet ham om Tilladelse til at besøge Stationen. Man maa i denne Forbindelse huske, at Brandfolkene havde Ret til at modtage Besøg af hvem som helst uden først at forespørge om Tilladelse. Kassereren maatte forlade Vagten, kom igen, og da vedkommende Sprøjtefører derefter havde indhentet den vagthavende Brandfuldmægtiges Tilladelse, kunde Kassereren atter fortsætte sit afbrudte Arbejde. Man maa vistnok for en stor Del undskylde disse Mennesker og ikke dømme dem for haardt, men erindre, at de var opvoksede under det gamle System, deres politiske og faglige Horisont var derfor ganske naturlig meget begrænset.

Paa Generalforsamlingen i November 1900 afgik Juel-Nielsen, som Protest imod den Agitation, der var rejst for at faa Organisationens udmeldt af „Dansk Arbejdsmandsforbund“, og 62 Chr. Møller valgtes som Formand. Det skal her siges ganske uskrømt, at nuværende Sprøjtefører Juel-Nielsen er den Mand indenfor Korpset, som vi skylder den største Tak for hvad der er naaet. Vel stod han ikke officielt som Lederen af Organisationen, men han var den der havde alle Traadene i sin Haand, og dertil den sejge Udholdenhed, sammen med Ævnen til at rive andre med sig. Det Program, som han gav Udkast til, er det samme som det Organisationen har arbejdet efter i de forløbne 25 Aar, et Bevis for at han har set stort paa Tingene allerede den Gang.

Formand Møller tog straks fat med god Villie, men der var til at begynde med meget at kæmpe imod (Rosenvinge-Sørensens egenmægtige Handlinger), og den Kendsgerning at man ikke havde faaet Vagttiden forkortet ved Forliget, førte til at Medlemmerne ikke mere følte dem hjemme under „Dansk Arbejdsmandsforbund“ og de nægtede at betale Kontingent, saa Restancerne blev ret store. Der maatte tages fat med godt Humør, til Tider med haard Haand, men Møller var i den Retning netop paa sin Plads, det gik vel langsomt men det gik sikkert, alle kom tilbage i Rækkerne igen.

Senere Lønbevægelser.

Man gik straks i Gang med at udarbejde et nyt Andragende om højere Løn. Dette Andragende indsendtes Gang paa Gang til Kommunalbestyrelsen, men først efter at man i 1903 havde deponeret Opsigelserne i Forbundet, naaede man at faa Ørelyd for sine Lønkrav, og efter et Utal af Forhandlingsmøder naaede man i 1904 frem til en ny Lønreform, hvorved Lønnen hævedes til en Begyndelsesløn af 1100 Kr., stigende hvert 4. Aar med 100 Kr. indtil 1400 Kr. Reserveførerne opnaaede et aarligt Tillæg hertil af 60 Kr.

I Henhold til en Kongresbeslutning i „Kommunalt Arbejderforbund“ indsendtes i 1907 et Andragende om Dyrtidstillæg, eventuelt Lønforhøjelse. Magistraten vilde dog ikke under nogen Omstændighed gaa med til Dyrtidstillæg. Man erkendte, at Lønningerne var for lave og lovede at forelægge en almindelig Lønrevision for Borgerrepræsentationen saa betids at den senest den 1. April 1909 kunde træde i Kraft. For ikke at bevirke, at Lønreformen skulde blive forringet af andre Lønkrav, vedtoges at holde Dyrtidstillæget tilbage.

I 1908 vedtoges et Flertalsforslag til nogle Forandringer i Lønningsbestemmelserne for budgetmæssig lønnet Personale, som i det væsentlige med nogle Ændringer holdt sig tæt op til Forbundets Lønforslag. Lønnen hævedes til 1400 Kr., stigende hvert 3. Aar med 100 Kr. til 1800 Kr. Funktionstillæget for Reserveførere og Forkuske hævedes til 100 Kr. aarlig.

I denne Lønreform er der vel Enkeltheder, som kunne have været anderledes, men af Hensyn til Antisocialisterne i Fællesudvalget i sidste Øjeblik forsøgte at spænde Ben for Forslaget, turde Forbundet ikke paatage sig Ansvar for en Udsættelse, der vilde blive Følgen af at stille Krav om en Forhandling med

Fællesudvalget eller Magistraten om de Ændringer, der kunde ønskes indsat. I det store og hele maa dog siges at Forslaget, trods sine Mangler, var tilfredstillende.

Paa Forbundets Kongres i April 1910 vedtoges blandt andet følgende:

„At Reservesprøjteførere, Forkuske og 4 Telegrafister paa Hovedbrandstationen, overflyttes til 2. Lønklasse, eller at deres Funktionstillæg for Fremtiden bliver 200 Kr., og at der oppebæres Pension heraf.“

I Henhold til denne Kongresbeslutning indsendtes til Magistraten et Andragende over samtlige Ændringer til Lønreformen. Efter en Forhandling med Magistratens III. Afd., trak Forbundet dette Krav tilbage for Reserveførere og Forkuske.

Man udskød altsaa Kravet om Reserveførerne og Forkuskene, men opretholdt Kravet om de 4 Telegrafister paa Hovedbrandstationen. Ingen af de stillede Krav blev dog imødekommet.

I November 1911 indsendtes atter Andragende til Budgetudvalget med Organisationens gamle Krav om Reserveførere, Forkuske og de 4 Telegrafister, og det lykkedes da at faa de 4 Telegrafister paa Hovedbrandstationen oprykket i 2. Lønklasse 1912.

Paa „Kommunalt Arbejderforbund“s Kongres i April 1914 vedtoges, da Lønreformen af 1909 ikke mere virker tilfredsstillende paa Grund af den stadige Stigning paa alle Livsfornødenheder, at paalægge Kongressen Hovedbestyrelsen at undersøge Muligheden for en ny Lønreforms Gennemførelse, og bemyndige den til derom at fremsætte Forslag paa det dertil egnede Tidspunkt.

I Juli 1914 indsendte „Kommunalt Arbejderforbund“ paany et Andragende, bl. a. om:

„At Telegrafisterne paa Brandvæsenets Bistationer oprykkes i 2. budgetm. Lønklasse. Ansættelse af 2 Forkuske paa Hovedbrandstationen. At der ydes Brandfolkene Betaling for Ekstraarbejde.“

Imidlertid udbrød Verdenskrigen i August 1914 og Magistraten afviste paa Grund af den ved Krigen skabte Situationen, alle nys indsendte Krav paa dette Aars Budget.

Oktober 1915 indsendte „Kommunalt Arbejderforbund“ paany Andragende til Københavns Magistrat og Borgerrepræsentation

om, at der paa Budgettet for det kommende Aar maa ske følgende Ændringer, bl. a.:

„At der ydes Brandmændene Betaling for Ekstraarbejde, udført paa Fridage.

At de ved Brandvæsenet ansatte Telegrafister faar et Funktionstillæg paa 150 Kr. aarlig.“

Det lykkedes ikke i denne Omgang at faa nogen af de opførte Krav gennemførte, endskønt Magistraten paa sit Budgetforslag havde medtaget sidstnævnte Krav.

Som Følge af Krigen steg Dyrtiden Aar for Aar og i 1916 gennemførtes et Dyrtidstillæg af 200 Kr. for Gifte og 100 Kr. for Ugifte. Dette Beløb, der i sig selv var meget ringe i Forhold til Prisstigningen, var tilligemed betydeligt mindre, end hvad Staten havde bevilget sine Tjenestemænd indtil dette Tidspunkt. At faa dette Tillæg forhøjet maatte være een af de nærmeste Opgaver for saavel Forbundet som de øvrige Tjenestemandorganisationer af kommunale Tjenestemænd. Efter Forhandlinger imellem disse for at opnaa Enighed om de Krav, der burde fremmes, enedes man om at indsende nedenstaaende Andragende.

Til

Københavns Magistrat og Borgerrepræsentation!

Med Henviisning til de i Foraaret førte Forhandlinger mellem Kommunalbestyrelsen og de kommunale Tjenestemandorganisationerne og til de ved denne Lejlighed og senere i Borgerrepræsentationen den 27. April faldne Udtalelser angaaende Dyrtidstillæget for Tiden indtil indeværende Budgetaars Slutning, tillader undertegnede Organisationer sig paa vore Medlemmers Vegne at andrage om, at det alt bevilgede Dyrtidstillæg maa blive forhøjet med 50 Procent, fordelt efter de hidtil anvendte Regler, og at det ansøgte Beløb maa blive udbetalt d. 1. Oktober d. A., samtidig med sidste Rate af de tidligere bevilgede Tillæg.

I Borgerrepræsentationens Møde den 2. November 1916 fremsatte Magistraten Forslag om en Forhøjelse af Dyrtidstillæget til Tjenestemændene med 50 pCt. for Aaret 1916—17. Forslaget vedtoges i December, saaledes at det samlede Dyrtidsbeløb i Budgetaaret 1916—17 udgjorde 300 Kr. for Gifte og 150 Kr. for Ugifte.

Imidlertid havde man fra samtlige Hovedorganisationer i Oktober indsendt et Fællesandragende med Anmodning om, grundet paa det stadigt voksende økonomiske Tryk, som Lønningerne ikke var i Stand til at bære, at fremsætte Krav om en Revision af Lønningerne gældende fra 1. April 1917. Omgaaende modtog man det Svar, at Magistraten ikke for Tiden saa sig i Stand til at optage Spørgsmaalet om en almindelig Lønreform.

I Januar 1917 modtog man Indbydelse fra Magistraten til en Forhandling angaaende Dyrtidstillæget for 1917—18. De tilstedeværende Medlemmer af Kommunalbestyrelsen gjorde opmærksom paa, at det fremsatte Minimumskrav af 700 Kr. næppe kunde ventes at blive imødekommet, men at man kunde tænke sig at gaa med til et Beløb af 540 Kr., saafremt man kunde opnaa Enighed herom mellem Grupperne. Efter at man fra Forbundets Side havde gjort den socialdemokratiske Borgerrepræsentantgruppe bekendt med, at man ikke agtede roligt at finde sig i, at man gav de bedre lønnede Dyrtidstillæg paa Bekostning af Forbundets Medlemmer, vedtoges i Borgerrepræsentationens Møde i Februar et af Magistraten foreslaaet og af Budgetudvalget tiltraadte Forslag angaaende Dyrtidstillæget for 1917—18. Af Forslagets forskellige Bestemmelser fremgaaer, et Dyrtidstillæg for Gifte af 540 Kr. og for Ugifte af 360 Kr. Dette Dyrtidstillæg blev senere paa Aaret suppleret med et ekstra Dyrtidstillæg paa 180 Kr., saaledes at den samlede Sum af Dyrtidstillæg for Budgetaaret 1917—18 udgjorde 720 Kr. for Gifte og 480 Kr. for Ugifte.

Umiddelbart efter disse Forhandlingers Afslutning, begyndte de indbyrdes Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne, om hvilke Krav om Dyrtidstillæg, der burde stilles for Aaret 1918—19. Man enedes om at indsende et Andragende, der dog kun gik ud paa, at der maatte blive optaget Forhandling om Fastsættelse af Dyrtidstillæget for Aaret 1918—19. Ved de mellem Repræsentanter for Hovedorganisationerne førte Forhandlinger var man enedes om at stille Krav om et ensartet Dyrtidstillæg paa 900 Kr. til Gifte, og at der blev givet de Ugifte en gunstigere Stilling end tidligere, samt at der forberedtes en Lønreform, endelig eller midlertidig, der skulde træde i Kraft den 1. April 1919.

I Juni 1918 fremsatte Borgmester Jensen Forslag om et 25 pCt. Løntillæg, der skulde have en midlertidig Karakter. Forslaget vedtoges i Juli efter nogle Forhandlinger mellem Magistraten

og Hovedorganisationerne. Herved hævedes Lønnen for 3. Lønklases Vedkommende fra 1300—1800 til 1625—2250. Umiddelbart efter blev Dyrtidstillæget forhøjet med 480 Kr. for Gifte og 320 Kr. for Ugifte, saaledes at det samlede Dyrtidstillæg herefter udgjorde 1200 Kr. for Gifte og 800 for Ugifte. Dyrtidsstigningen fortsattes ustanseligt og fra alle Sider lød Kravet om en Lønreform fra 1. April 1919. Imidlertid hengled Tiden udover April uden at man naaede noget Resultat.

I Begyndelsen af Juli afholdtes et Møde i Magistraten, hvor Borgmester Jensen fremlagde Fællesudvalgets Forslag til et Lønregulativ. Dette Forslag var kun et foreløbigt Grundlag, da Fællesudvalget endnu ikke havde afsluttet sit Arbejde.

Af dette Forslags Enkeltheder kan noteres, at 11. Lønklasse (forhen 2. Lønklasse) fastsatte Lønnen til 3400 stigende med 200 Kr. hvert 3. Aar til 3800 Kr. 12. Lønklasse (forhen 3. Lønklasse) 3100 Kr., stigende med 200 Kr. hvert 3. Aar til 3500 Kr., hertil kom et Dyrtidstillæg paa 720 Kr. for gifte og 480 Kr. for ugifte.

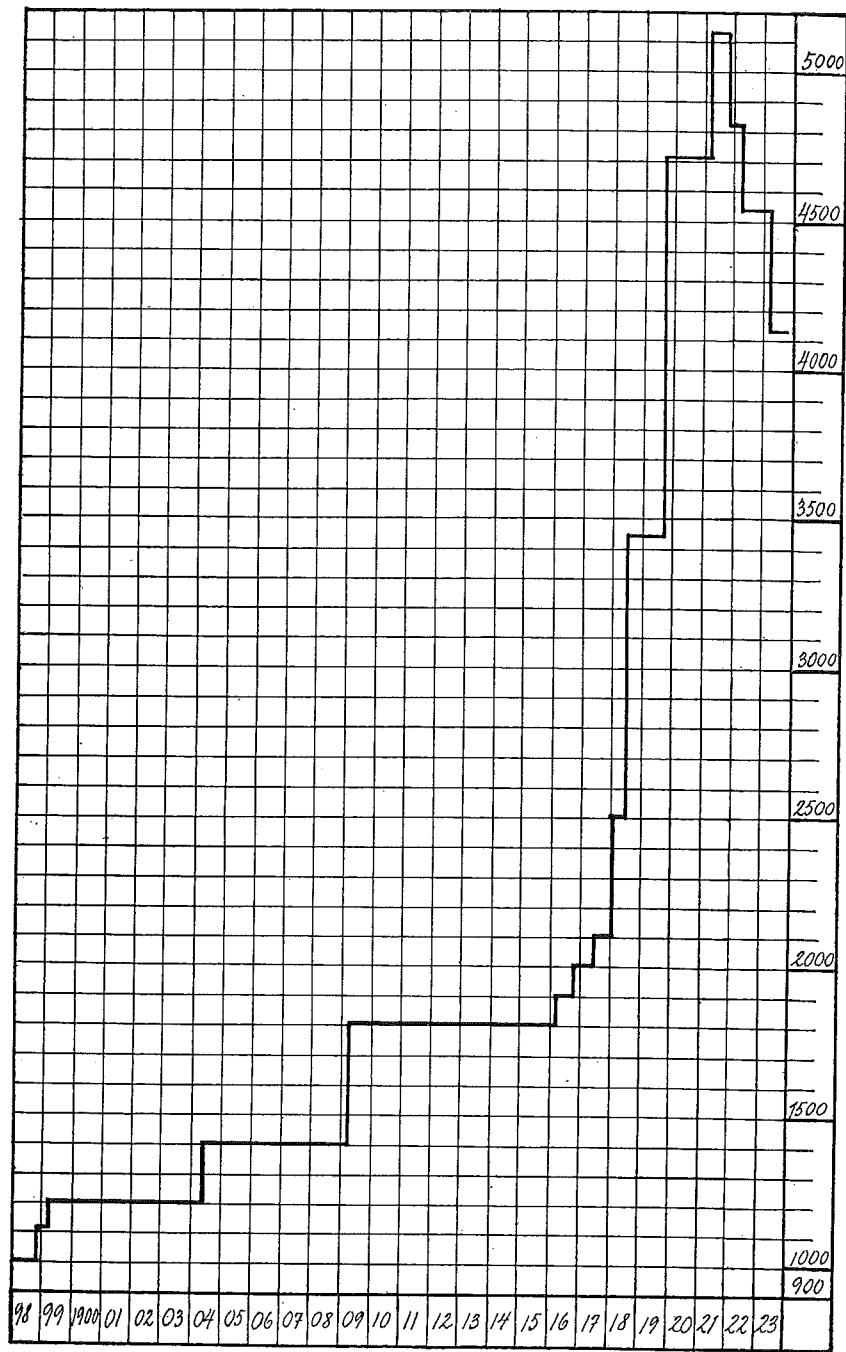
Det gik nu Slag i Slag med Forhandlingerne. Senest den 18. September maatte Forslaget kunne forelægges Borgerrepræsentationen til 1. Behandling, hvis Tidsfristen til 1. Oktober skulde overholdes. Hele det mægtige Materiale der forelaa omfattede saavel Lønregulativ som Personalregulativ og de dertil af Organisationerne knyttede Ændringer. Spørgsmaalet var hvorledes Fællesudvalget vilde stille sig til de fremsendte Omnormeringsforslag og Placeringsforslag, thi man havde underhaanden faaet at vide at disse ikke havde mødt lutter Velvilje i Fællesudvalget. Den 2. September modtog man et Forslag, der var ikke alene betydelig bedre end det af Fællesudvalget fremsatte Forhandlings-tilbud af 1. Juli, men ogsaa paa afgørende Punkter laa langt over, hvad Statens Tjenestemænd havde opnaaet. 11. Lønklasse 4000 Kr. stigende med 200 Kr. hvert 3. Aar til 4400 Kr. aarlig. 12. Lønklasse 3600 Kr. stigende med 200 Kr. hvert 3. Aar til 4000 Kr. aarlig. Til disse Satser lægges et aarligt Dyrtidstillæg af 720 Kr. for Gifte og 480 Kr. for Ugifte.

De nærmere Enkeltheder ved denne vidtomspændende Lønreform, vil det ikke være tilraadeligt af Hensyn til Pladsen, at komme ind paa; man maa i saa Henseende henvise til Staden Københavns Personal- og Lønregulativ. Forslaget traadte i Kraft

fra 1. Oktober 1919. Dette Lønregulativ havde imidlertid en Sikkerhedsventil i § 12 som lyder saaledes:

„Saafremt det i Lov af 12. September 1919 om Statens Tjenestemænd §§ 98 til 101 omhandlende Konjunkturtillæg nedsættes eller bortfalder, er Kommunalbestyrelsen berettiget til, uden at indhente Idenrigsministeriets Stadfæstelse, at beslutte en tilsvarende Nedsættelse af de i dette Regulativ fastsatte Lønninger, saaledes at Skalaen i Lovens § 99 anvendes paa Satserne i Begyndelses- og Slutlønningerne, og Alderstillæg og Bestillingstillæg afrundes i passende Forhold til de her fremkomne Beløb. For de i § 3 nævnte Tjenestemænd ved Gymnasieskolerne sker Nedsættelsen dog med ganske det samme Beløb som for de tilsvarende Tjenestemænd.

Dyrtidstillæget blev gjort bevægelig i Henhold til Pristallet og steg i 1921 ved Januar Pristallet til 1134 Kr., for atter til Oktober samme Aar at nedsættes til 810 Kr. aarlig. I April 1922 nedsattes Dyrtidstillæget til 594 Kr. og yderligere til Oktober s. A. til 540 Kr. aarlig. I Henhold til Januar Pristallet 1923 reduceredes Dyrtidstillæget til April til 486 Kr. Foruden Dyrtidstillæget reduceredes Lønnen i Henhold til ovennævnte § 12 i Lønregulativet fra April 1922 med 310 Kr. aarlig, saaledes at Slutlønnen for 12. Lønklasse paa indeværende Tidspunkt andrager 3690 Kr., dertil Dyrtidstillæget 486 Kr., ialt 4176 Kr. aarlig. I Løbet af $1\frac{1}{2}$ Aar er Lønnen saaledes reduceret med ialt 958 Kr. Hvorvidt Prisniveauet, er dalet i samme Forhold som Lønnen, turde være meget tvivlsomt, men man skal ikke her komme nærmere ind paa dette Forhold.

Oversigt over Organisationens Lønbevægelser fra 1898, incl. Dyrtidstillæg fra 1915—1923.

Tjenestetidsforkortelse.

Som det fremgaar af foranstaaende var Tjenestetiden før Organisationens Stiftelse 1898 mellem 130—140 Timer ugentlig. Den første Forkortelse opnaaedes ved Forhandling med Brandchefen 1900, idet man forsøgsvis foretog Eftersyn af Brandhaner og Brandalarmer paa Vagtdagene, i Stedet for som tidligere paa Fridagene, denne midlertidige Forsøgsordning blev ved yderligere Forhandling senere indført som en fast Ordning.

Dette var naturligvis ikke meget, men dog et Resultat. Senere indsendtes Gang paa Gang Andragender til Kommunalbestyrelsen saavel af Organisationen som senere af Kommunalt Arbejderforbund om Indførelsen af en 24 Timers Vagttur, man opnaaede kun Løfter paa Fremtiden. I 1904 da den nye Vagt i Valby toges i Brug fik de 6 Mand, som blev stationeret der, en 24 Timers Vagttur og videre kunde man ikke komme. Andragende maatte stadig trækkes tilbage til Fordel for Lønandragender. Den daværende Brandchefs Beregninger over Omkostningerne beløb sig til ca. 77000 Kr., men disse Beregninger var foretagne paa det Grundlag, at den samme Bemanding til Køretøjerne bibeholdtes. Et saa stort Beløb til Bevilling var det umuligt at faa Partierne til at gaa med til, end ikke de demokratiske Partier. Udsigterne var saaledes ikke særlig gode, og dog kunde man indse Nødvendigheden i en Forkortelse af Tjenestetiden. Den lange Vagttid var usund, virkede sløvende og demoraliserende paa Mandskabet, og gjorde maaske en streng Disciplin nødvendig, idet den lange Vagttid fik Kammerateriet til at florere, ikke til gode for Mandskabet og Tjenesten, men derimod til stor Skade for de svagere Karakterer, som ofte kom under en daarlig Paa-virkning. Man mindes uvilkaarlig en lille Anekdote, som for den Sags Skyld godt kunde være sand. To Kvinder stod paa

Gaden og talte om de daarlige Tider, og den ene siger til den anden: „Ja — Fru N. de kan tro jeg kan mærke det, min Mand er nemlig Brandmand,“ hvortil den anden svarede: „Herregud, Fru M. er deres Mand Brandmand, ja, saa kender jeg det, min Mand drikker saamænd ogsaa.“

Blandt Korpsets Brandfuldmægtige var der enkelte som nærrede den største Interesse for Organisationens Kamp for en kortere Tjenestetid og efter Overbevisning støttede Organisationen, thi de saa jo klart at den lange Vagttid virkede nedbrydende og demoraliserende, men Modstanden var for stærk og Enigheden indenfor de interesserede Parter, desværre paa det daværende og kritiske Tidspunkt ikke det bedste.

Sprøjteføernes faglige Forening, som paa et tidligere Tidspunkt havde skildt sig ud af Organisationen, indsendte til Forretningsudvalget et Andragende om Tilladelse til gennem Brandchefen at stille Krav om en Lønforhøjelse for deres Medlemmer. Da „Kommunalt Arbejderforbund“s Formand Sprøjtefører Petersen (vagtgørende i Valby) selv havde opnaaet den 24 Timers Vagtturnus og derfor ikke var særligt interesseret i dette Spørgsmaal, tør man maaske gaa ud fra, at dette var en medvirkende Aarsag til at Forbundet gav sin Tilladelse til, at Sprøjteføernes faglige Forening uden om Forbundet maatte indsende deres Andragende om Lønforhøjelse. Saasnart dette kom til Organisationens Kendskab, indkaldtes til Generalforsamling, hvor hele Sagen klarlagdes og hvor det vedtoges:

1. At Organisationen ved Henvendelse til Brandchefen søger at formaa denne til at stoppe Sprøjteføernes Andragende, og
2. at tage Sagen om Arbejdstidsforkortelsen tilbage fra „Kommunalt Arbejderforbund“ og selv prøve at føre Sagen igennem.

Der nedsattes et Udvalg til at forberede Sagen. Udvalget kom til at bestaa af Formanden Chr. Møller, 68 Juel-Nielsen og 136 Andreasen. Udvalget henvendte sig øjeblikkelig til Brandchefen og anmodede denne om at undlade at give Sprøjteføernes Andragende sin anbefaling. Brandchefen lovede dette, idet han var klar over, at hvis begge Andragender indsendtes til Kommunalbestyrelsen, vilde man naturligvis, hvis nogen af dem skulde imødekommes, fremme det billigste, altsaa Sprøjteføernes Lønandragende.

Der udarbejdedes derefter følgende Andragende:

Til

Kommunalbestyrelsen.

Brandfolkenes Organisation tillader sig herved at motivere det af den ærede Borgmester for Magistratens 4. Afdeling under Budgetbehandlingen omtalte Andragende fra Funktionærer ved Brandvæsenet om en 24 Timers Vagttjeneste, saaledes at der efter et Døgns Vagttjeneste følger et Døgns Vagtfrihed, dog saaledes, at vi som hidtil besørger Teatervagttjeneste og lignende i Fridøgnet.

Ønsket om en Forkortelse af Vagttjenesten har været forelagt for den ærede Kommunalbestyrelse siden 1898, men paa Grund af forskellige Vanskeligheder er Sagen ikke gennemført. Det har ligeledes været en Forudsætning ved Indgivelsen af Lønandragender i den nævnte Tid, at en Forkortelse af Vagttiden fulgte med, fordi det er urimeligt, at en Klasse Funktionærer maa være til Tjeneste for Kommunen i 122 Timer ugentlig for samme Løn som andre kun yder ca. 45 à 50. Da Brandstationen i Brøndshøj (til April eller Juni) skal tages i Brug og Brandvæsenet af den Grund skal reorganiseres, er Tiden gunstig for at gennemføre en Reform, som har været fremme i saa mange Aar.

Som Støtte herfor tillader vi os at henvise til den ærede Finansborgmesters Udtalelser ved Behandlingen af Lønsagen i Borgerrepræsentationen den 26. Februar 1906 (Borg. i Forhandl. 1805—06 P. 2177). Vi skal ligeledes anføre, at efter Branddirektørens Opgivelse i 1899, vilde Gennemførelsen af en 24 Timers Vagttjeneste koste Kommunen en Merudgift af 77,462 Kr. Efter samme Opgivelse kan Sagen nu gennemføres for ca. 46,000 Kr., naar det sker samtidig med at Brandstationen i Brøndshøj tages i Brug, og Branddirektøren udtaler som sin Overbevisning, at en Forkortelse af Vagttiden vilde være baade heldig og ønskelig for Brandvæsenet.

Da Københavns Vandværk i 1860 toges i Brug, blev der oprettet 6 faste Brandvagter, nemlig: Nikolaj Taarn, Langebrogade, St. Kannikestræde, Gothersgade, Adelgade og Dronningens Tvergade. Vagttiden blev da fastsat til 48 Timer med paafølgende 24 Timers Fritid. I August 1870 overtog Københavns Kommune

Brandvæsenet, den samme Vagtfordeling bibeholdtes og er endnu efter 36 Aars Forløb ikke forkortet, men er endog forlænget. Der blev saaledes i 1899 afgivet 7613 Theater- og Ekstravagter, i 1905 10,410, altsaa ikke saa faa flere, og denne Del af Tjenesten er i stadig Stigning. Da disse Vagter altid udføres i Fridøgnet, beskærer de efterhaanden som Antallet stiger vor knapt tilmaalte Fritid, og som et Eksempel skal vi anføre, at naar vor Vagttjeneste gennemsnitlig i 1898 var 17 Timer i Døgnet, er den nu $17\frac{1}{2}$, altsaa en Forøgelse i modsat Retning, som der i nævnte Tidsrum har fundet Sted alle andre Steder, saavel hos offentlige som private Arbejdsgivere. Og ser vi paa de Funktionærklasser, der staaar Brandvæsenet nærmest, har den ærede Kommunalbestyrelse været velvillig stemt, naar der har været Tale om at forkorte Arbejdstiden, dels ved at indrømme flere Fridøgn, dels ved Forkortelse af den daglige Arbejdstid; kun Brandmandskabet er bleven staaende eller rettere, som foran vist gaaet tilbage.

Nu er det meget rigtigt, at vi kan sove i Vagttiden; da det forbyder sig selv at være 48 Timer paa et Sted uden hvile eller Søvn; men den Søvn, man faar paa Brandvagten om Natten er ikke meget styrkende. For det første soves der al Tid med Tøjet paa (til Tider vaadt), for det andet findes der ingen Nat med uforstyrret Søvn, da der afgives Postture i Gaarden og Stalden, ligeledes Ambulancekørsel, foruden vor egentlige Hovedbeskæftigelse, at rykke ud til Ildebrande. For hver fulde Time kommer Vagten ind og kalder paa sin Afløser, det undgaas ikke, at en eller anden vaagner ved denne Støj, og derved faar Nattesøvnen yderligere forstyrret, særlig for ældre Folk virker dette højst generende, og det er da ogsaa indlysende, at denne Tilværelse maa virke sundhedsnedbrydende. Af Aarets 365 Dage tilbringer vi de 243 paa Vagten, af de tilbageblevne 122 Dage tilbringer vi de ca. 60 paa Theatrene til Kl. 11 à 12 Aften. Det viser sig ogsaa, at der er Bygningshaandværkere, som gaar til Brandvæsenet i daarlige Tider, men forlader dette, naar Arbejdsforholdene bliver bedre.

At den lange Vagttjeneste ikke er god i hygiejnisk Henseende, viser Sygestatistiken i Brandkorpset. Brandmandskabet underkastes en ret skarp Lægeundersøgelse ved Ansættelsen i Korpset. men dog er Sygelighedsprocenten ca. 13, og har enkelte Aar været oppe paa 15 pCt., medens Sygeligheden i Sygekasser for

voksne mandlige Medlemmer er ca. 7 pCt. Brandmændene maa ogsaa gennemgaaende pensioneres i en temmelig ung Alder, saa det kan maaske blive et Spørgsmaal, om Kommunen ikke i det lange Løb stod sig ved at indføre en kortere Vagttid.

At den Arbejds mængde, som vi yder Kommunen, ikke skulde være lige saa stor som andre af Kommunens Funktionærer, kunde maaske være rigtigt, hvis vi vil se en Snes Aar tilbage i Tiden, da blev der fortrinsvis ansat Skomagere eller Folk, som kunde udnytte deres civile Stilling paa Brandvagten, hvor de da havde Værksted, Lys og Varme, og hvor det ofte var ret vanskeligt at afgøre, hvad der var Hoved- og hvad der var Bierhverv, Brandvæsenet eller privat Beskæftigelsen. Men efterhaanden som Byen blev større, og der stilledes Krav om et fuldtud moderne Brandvæsen i Lighed med Udlandets Storbyer, passede Skomagerstolen og Brandmanden daarligt sammen, og der ansattes ikke mere Skomagere i Brandkorpset, men kun Søfolk og Bygningshaandværkere. Efterhaanden fordrede Øvelserne med Redskaberne, Gymnastik, Renholdelse af Materiellet, Pasning af Brandhaner og Brandalarmer, Port- og Staldvagter, Kørsel med Ambulance (som fra ca. 300 Udrykninger er steget til ca. 1100 om Aaret), saa meget af Mandskabets Tid, at privat Arbejde maatte bortfalde og ikke mere spiller nogen Rolle som Bierhverv for Mandskabet.

At denne Udvikling er naturlig, ser vi godt, og det maa derfor ikke opfattes som om vi beklagede os over, at den ærede Kommunalbestyrelse har paalagt os Ambulancekørselen, dette ligger naturligt for Brandvæsenet, og finder den ærede Forsamling andre Opgaver, som vi kunde udføre, uden at skade vor egentlige Opgave, at bekæmpe Ildebrande, skal vi med Glæde udføre disse. Vi tænker her nærmest paa, at Kommunalbestyrelsen organiserede et større Redningskorps, som kunde bruges ved mulige Jernbaneulykker eller større Ulykker af andre Arter, som kan indtræffe i en Storby.

At vort Arbejde ikke er særlig legemlig Slid, som f. Eks. en Gasværksarbejders, man vi erkende, men til Tider maa vi under vanskelige og sundhedsnedbrydende Forhold arbejde mere strengt end nogen anden Arbejder.

Naar den ærede Kommunalbestyrelse indrømmer vort Ønske om en 24 Timers Vagttid, vil dog den Tid, vi daglig er til Tjeneste, være ca. 14 Timer uden Afkortelse af Søn- og Hellig-

dage, eller ca. 98 Timer ugentlig, under de nuværende Forhold ca. 122. I Almindelighed har Arbejdere og Funktionærer kun 50 à 65 Timer ugentlig. Resten af deres Tid kan de tilbringe sammen med Familien eller efter eget Ønske. Vi, derimod, har kun ca. 5 Aftener om Maaneden til vor Raadighed, og berøves derfor, under de nuværende Forhold, den Ret, som dog maa tilkomme alle Mennesker, at have nogen Fritid, som kan tilbringes hos vor Familie, og derved have nogen Indflydelse paa vore Børns Opdragelse.

Vi har valgt denne Form for at faa vore Forhold frem for den ærede Forsamling, fordi vi i de 8 Aar, Sagen har været fremme i Kommunalbestyrelsen, har set, at det kun har været et Mindretal af den ærede Forsamling, som har forstaaet Berettigelsen af vore Ønsker. Vi haaber herved at have gjort hele den ærede Kommunalbestyrelse forstaaeligt, at vort Ønske er berettiget, og at den lange Vagttid under de nuværende Forhold er baade sundhedsnedbrydende og uretfærdig, og haaber vi derfor, at vort Ønske om en forkortet Vagttid træder i Kraft naar Brandstationen i Brøndshøj tages i Brug.

København, i Januar 1907.

Paa Organisationens Vegne,
ærbødigst
Bestyrelsen.

Andragendet indsendtes til Kommunalbestyrelsen og et Eksemplar tilstilledes samtlige dennes Medlemmer. Samtidig rettedes der en personlig Henvendelse til alle Gruppeførerne.

Den politiske Konstellation var for saa vidt gunstig nok, idet Socialdemokraterne og de Liberale dannede Flertallet af Borgerrepræsentationen. Man henvendte sig først til den socialdemokratiske Gruppe, som naturligvis lovede at støtte Organisationen; derimod nærede de Liberale nogen Betænkelighed, der dog vistnok var af valgteknisk Art. Det lykkedes dog tilsidst at vinde Overretssagfører A. Hvass, og saa var Gruppen vundet for Sagen. Andragendet blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen og Reformen traadte i Kraft den 1. Juli 1907. Tjenestetiden var reduceret $\frac{1}{3}$ til 84 Timers Vagttjeneste plus 2 Timers Fridagsarbejde pr. Uge ialt 86 Timers ugentlig Tjeneste, dog naturligvis foruden det normerede Overarbejde (Teater- og Ekstravagter), som der blev ydet ekstra Betaling for.

Dette maa vel nok betragtes som det største Gode, der er opnaaet i de 25 Aar Organisationen har virket, og endnu den Dag i Dag er de Medlemmer, som har arbejdet under den gamle Tjenestetid, opfyldt af Taknemmelighed mod de Partier, der gennemførte Tjenestetidsforkortelsen.

Der var dog maaske ingen, hverken indenfor eller udenfor Korpset, som havde tænkt sig Muligheden af den Revolution denne Reform medførte. Næsten med et Slag blev alt anderledes; de bøjede Rygge rettedes, de moralske Forhold bedredes, idet enhver passede sig selv og sit eget. Den strenge Diciplin var ikke mere saa nødvendig, kort sagt, der var her ført et eklatant Bevis for at en kortere Tjenestetid virkede i høj Grad opmuntrende og forbedrende paa Arbejdere og andre, som komme til at nyde godt heraf. Hvad Reformen har betydet for Hjemmene, lader sig billigvis ikke opgøre, men enhver kan naturligvis udregne, hvad det betyder for en Husmoder at være gift med en Brandmand, som var fraværende fra Hjemmet i 48 à 50 Timer ad Gangen, ene om Pasningen af Hjemmet og Børnene og samtidig arbejde med for at holde Sulten fra Døren, det var de Vilkaar, der var hende beskaaret. Efter Reformen bedredes Forholdene betydeligt i Hustruens Favør, idet ganske selvfølgelig de 2 Dages Vagt betød en større Udgift for Brandmanden, der maatte føre en dobbelt Husholdning.

En særlig Tak fortjener, foruden de før nævnte politiske Partier, fhv. Borgmester Marstrand og den tidligere, nu afdøde Brandchef Oberst Meyer, for deres Medvirkning og Støtte ved Reformens Gennemførelse.

Som det vil kunne ses af det af Organisationens fremsendte Andragende om Tjenestetidsforkortelse, havde man den Gang lovet en Del for at faa Reformen gennemført. Dette blev en slem Stoppeklods for videre Reforme i mange Aar. Hver Gang Organisationen eller Forbundet indsendte Andragender om Forbedringer i den ene eller den anden Retning, henvistes stadig til Organisationens Løfter, hvilket Forhold udæskede Kritikken, særlig fra de yngre Medlemmer, som ikke kunde forstaa, at det havde været nødvendigt at binde Organisationens Bevægelsesfrihed i den Grad, som sket var, men man havde desværre intet andet Valg. Arbejdstiden i det private Erhverv var den Gang 10 Timer daglig, og man anlagde alle Tider en anden Maalestok

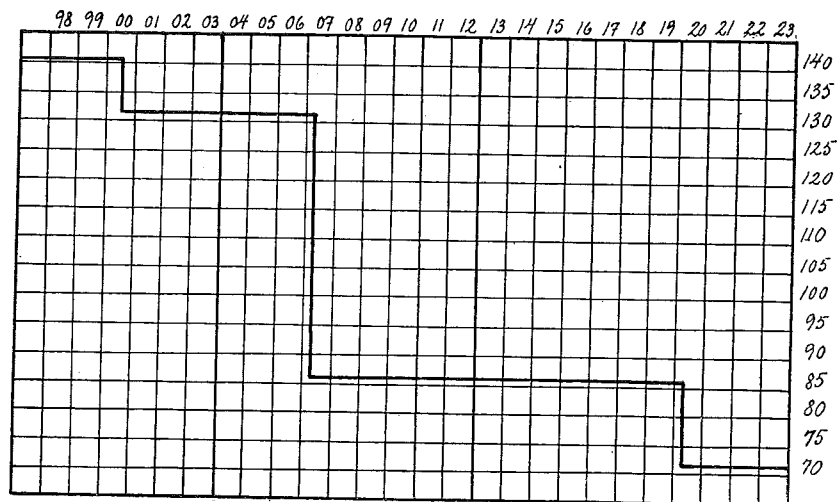
for Brandvæsenets Tjenestetid end den gældende overfor andre Tjenestemænd og Arbejdere. Udenfor Landets Grænser var Forholdene hellerikke bedre, overalt havde man 3-Døgns Skifte og mere end det, Københavns Kommunalbestyrelse havde Æren af, at Byen var den første By i Europa, hvor den 24 Timers Turnus indførtes, gennem Forhandling og uden Konflikt. Hvis man den Gang ikke havde tilbudt Kompensationer for at bjærge Reformen i Land, eller hvis man havde prøvet at true sig til noget bedre, havde man ikke opnaaet de Liberales Stemmer og Reformen var bleven skudt ud i Fremtiden.

I 1915 indsendtes gennem Forbundet Krav om, enten at blive fritaget for at udføre Allarm- og Brandhaneeftersyn paa Fridagene eller at faa Overtidsbetaling herfor. Desværre lykkedes det ikke at faa gennemført dette Krav. Nægtelsen af dette Krav er saa meget mærkeligere, som Magistraten havde medtaget det paa sit Budgetforslag, og man saaledes med nogen Grund kunde vente at det vilde blive gennemført.

Den 1. April 1919 gennemførtes 8 Timers Maksimal-Arbejdsdagen i Københavns Kommune. Forud for 8 Timer Dagens Gennemførelse foregik der et uhyre Arbejde med at sætte Reformen i System. Ogsaa ved Brandvæsenet, hvor man var af den Formening at Brandfolkene ikke berørtes af 8 Timer Dagens Indførelse, begyndte man at røre paa sig, efter at Organisationen gennem sine Tillidsmænd paa det bestemteste havde fordret, at ogsaa Brandfolkene blev delagtige i denne almindelige Arbejdstidsforkortelse. Paa en Generalforsamling fremlagdes et af Brandchefen udarbejdet Forslag til en Tjenestidsforkortelse for Brandfolkene. Forslaget reducerede Tjenestetiden til 72 Timer ugentlig, men vakte ikke lutter Begejstring blandt Medlemmerne, idet en betydelig Minoritet ønskede indført en 12 Timers Vagt-tjeneste med efterfølgende 24 Timers Frihed. Bølgerne gik til Tider ret højt, men Chefens Forslag, som betegnede den yderste Grænse for, hvad Bevillingsmyndighederne vilde gaa med til, blev sluttelig vedtaget. Samtidig henlagdes Brandhaneeftersynet til Vagtdagene og Alarmprøvningen henlagdes under Brandvæsenets Telegrafafdeling, i hvilken Anledning der ansattes særlige Alarmkontrollører. Efter den nye Vagtfordeling, hvorefter Mandskabet inddeles i 7 Roder, bibeholdtes den gamle 24 Timers Vagttur, men med Tilføjelse af en ekstra Fridag hver

8. Dag, saaledes at man hver Uge fik en Fridag, svarende til andres Søndag. En regulær Tjenestetidsforkortelse opnaedes herved fra 86 ugentlige Timers Tjeneste til 72 Timer, ialt 14 Timers Tjenestetidsforkortelse pr. Uge.

I de forløbne Aar siden har den nuværende Tjenestetid virket tilfredsstillende og Oppositionen imod den efterhaanden smuldret bort, idet man senere har haft Lejlighed til at drage Sammenligninger og drage Ulemperne frem ved en 12—24 Timers Turnus. Hvad man ikke den Gang havde haft Tid til at overveje er man senere kommen til Erkendelse af, at Teatertjenesten vilde lægge Beslag paa et overvejende Antal Friaftener, saa man overhovedet kun ville komme til at disponere frit over nogle ganske faa Friaftener pr. Maaned.

Arbejdstidsforkortelse 1898—1923.

Teaterbetalingen.

Før Organisationens Stiftelse modtog Brandfolkene intet Vederlag for Teatervagtstjenesten, der udførtes den Gang som nu paa Fridagene. Undtaget herfra var Eftermiddagsforestillingerne paa Søn- og Helligdage, der betaltes med 1 Kr. 33 Øre pr. Forestilling. Den Betaling som Teatrene maatte udrede for Vagterne gik i Kommunens Kasse. I 1900 indsendtes Andragende om Betaling for denne Tjeneste og man opnaaede da ogsaa at faa fastsat Betalingen til 50 Øre for 1. og 35 Øre pr. efterfølgende Time. I 1906 indsendtes paany Andragende om Forhøjelse af Teaterbetalingen, og man opnaaede herved at faa Betalingen forhøjet til 75 Øre for 1. og 50 Øre pr. efterfølgende og paabegyndt Time. Ingen Vagt betales under 2 Kr. I 1912 indsendtes paany Andragende om Forhøjelse af Teaterbetalingen, og herved opnaaedes en Forhøjelse af Teaterbetalingen af 50 pCt. for Vagter mellem 12 Nat og 7 Morgen. I Juni 1916 indsendtes gennem Forbundet atter Andragende om en Forhøjelse af Betalingen for Teatervagterne til 1 Kr. for 1. og 85 Øre for hver efterfølgende og paabegyndt Time, desuden 50 pCt. Tillæg for alle Vagter efter 12 Nat samt paa Søn- og Helligdage. Ingen Vagt under 2 Kr.

Om denne Sag førtes der nu et Utal af Forhandlinger, saavel med Brandchefen som med Borgmesteren for Magistratens 4. Afd. Fra alle Sider mødtes dog kun ringe Forstaaelse for dette Krav og Tiden gik bestandigt uden Resultat. Imidlertid saa Regeringen her hjemme sig nødsaget til, grundet paa Tyskernes Nordsøblokade, at paalægge Befolkningen betydelige Indskrænkninger i Brugen af Brændsel og kunstigt Lys. Dette Paabud ramte ogsaa Teatrene, hvis Spilletid indskrænkedes i en meget betydelig Grad. Det kommunale Velfærdsudvalg gik nu ud fra, at dette

vilde forudsætte en saa væsentlig Mindreindtægt for Teatrene, at der under disse Omstændigheder ikke kunde paalægges dem en forøget Udgift til Vagttjeneste, og den 14. Februar 1917 modtog Forbundet en Skrivelse, hvori Magistraten meddelte, at man ikke, med ovennævnte Forhold for Øje, kunde fremme Andragendet. Samme Aar fratraadte Borgmester Marstrand og Borgmester Møller tiltraadte Embedet. I September s. A. indlededes atter Forhandlinger om en Forhøjelse. Disse Forhandlinger førte ikke til nogen virkelig Enighed, idet Borgmesteren fastholdt $\frac{1}{4}$ Times Afregning i Stedet for som hidtil, med fuld Timeberegning for hver paabegyndt Time eller Dele deraf.

Den 19. September modtog Forbundet en Skrivelse, hvori Magistraten meddelte at Betalingen for Teater- og Sikkerhedsvagter fra 1. September at regne fastsættes saaledes: for Brandmænd 85 Øre pr. Time for alle Timer. For Vagter paa Søn- og Helligdage samt mellem Kl. 12 Nat og 7 Morgen ydes yderligere et Tillæg af 50 pCt. Ingen Vagt under 2 Kr. 50 Øre. Teatervagtens Længde regnes fra Stilletiden til 5 Minutter efter Tæppets sidste Fald og saaledes, at hver paabegyndt $\frac{1}{4}$ Time regnes som saadan.

Fra Forbundet tilskreves Magistraten følgende, at da Forbundets Krav ikke var blevet fuldt ud imødekommet, navnlig med Hensyn til Afregning i $\frac{1}{2}$ Timer, saa kunde man ikke give den trufne Afgørelse sin Tilslutning, men forbeholdt sig, naar Lejlighed gaves, at rejse Sagen paany. Endskønt den trufne Afgørelse saaledes ikke tilfredsstillede helt, saa betød den dog et stort Fremskridt og indenfor Organisationen hilste man da ogsaa den tilkæmpede Fordel med berettiget Glæde i Forstaaelse af, at det der ikke opnaaedes denne Gang, maatte kunne indvindes en anden Gang.

Efter Vedtagelsen af det 25 pCt. Tillæg til Lønnen i 1918 og efter at Overtidsbetalingen for budgetmæssig lønnede Tjenestemænd udenfor Brandkorpset var bleven forhøjet med 25 pCt. tilskrev Forbundet i September 1918 Magistratens 4. Afd. med Anmodning om en tilsvarende Forhøjelse af Betalingen for Brandfolkenes Teatervagter. Man fik i November Svar om, at Sagen havde været forelagt den samlede Magistrat, der havde vedtaget at stille Sagen i Bero.

Man besluttede nu at rette en Henvendelse til Formanden for den socialdemokratiske Gruppe i Borgerrepræsentationen,

Hr. Stauning. Stauning var som altid elskværdig, og lovede beredvilligt at give Forbundet en Haandsrækning. Man henstillede nu, om det ikke vilde være rimeligt samtidigt at faa slaet fast, at der for Teatervagter m. m. blev givet samme Betaling som andre Tjenestemænd i samme Lønklasse fik, og dette udvidede Krav lovede Stauning ligeledes at støtte, naar der fremsendtes Krav herom.

Man afsendte nu følgende Skrivelse:

Til

Magistratens 4. Afdeling.

Den 17. September d. A. tilsendte Kommunalt Arbejderforbund den ærede Magistrat en Skrivelse, hvori vi androg om, at der maatte blive indrømmet Brandvæsenets Personale — saavel Sprøjteførere som Brandmænd — en Forhøjelse af den nugældende Betaling for Teatervagter samt Ekstravagter paa mindst 25 pCt. Som Motivering herfor henviste vi til, at den samlede Magistrat i sit Møde Dagen forud havde vedtaget at forhøje de budgetmæssig lønede Tjenestemænds Overarbejdsbetaling med et tilsvarende Beløb fra 1. April d. A. at regne.

Efter at dette Andragende var fremsendt, har vi ved forskellige Lejligheder konfereret Spørgsmaalet saavel med Hr. Borgmesteren som med Brandchefen, og vi har her indstændigt anmodet om, at den forhøjede Betaling maatte faa tilbagevirkende Kraft helst fra 1. September; men da dette paa Grund af den lange Tid, Overvejelserne tog, ikke længere kunde lade sig gøre, fordi Regningerne til de forskellige Teatre var udsendte, saa i alt Fald fra 1. Oktober d. A. Ved vor seneste Henvendelse til Hr. Borgmesteren fik vi imidlertid Meddelelse om, at Sagen i Anledning af den ved Epidemien paabudte midlertidig Lukning af Teatrene ikke vilde kunne fremmes nu, og at den derfor indtil videre var stillet i Bero.

I vor første Skrivelse gjorde vi stærkt gældende, at Teaterdirektørerne nok vilde kunne bære den Merudgift, der her var Tale om. Vi er da ogsaa vedblivende af den Opfattelse, at det er for stort et Hensyn, der her udvises; thi d'Hr. maa naturligvis som alle andre finde sig i at yde en rimelig Betaling for udført Tjeneste, og dette Forhold forandres ikke derved, at det er det Offentlige, der kræver denne Sikkerhedsvagt. Teaterdirektører

indtager jo i alt Fald endnu en meget begunstiget Stilling i Forhold til andre næringsdrivende Borgere, og de har paa ingen Maade været nøjeregnende overfor Publikum i den Tid, Krigen har været, men har tværtimod forhøjet deres Priser i meget udstrakt Grad, saaledes at der sikkert er mere end tilstrækkelig Dækning for det ringe Beløb, som omfattes af vort Krav.

Som Sagen nu ligger, er det jo imidlertid fastslaaet, at den forhøjede Betaling ikke vil komme til at omfatte hverken September eller Oktober Maaneder og maaske heller ikke November. Men herved er de Forudsætninger, under hvilke vi indsendte vort Andragende, bristede, og vi tager dette Andragende tilbage til Fordel for et andet, som vi nedenfor fremsætter. Vort principielle Krav har stadig været, at Brandpersonalet burde have samme Betaling for deres Ekstraarbejde, som Kommunen selv yder sine Tjenestemænd, og vi maa vedblivende anse dette som den eneste retfærdige Løsning, mod hvilken vi da ogsaa vanskelig kan tro, at der kan rejses nogen berettiget Indvending. Dermed vil Spørgsmaalet, hvilken Betaling, der skal ydes Brandpersonalet for Ekstraarbejde, en Gang for alle være afgjort, og belært af de Vanskeligheder, der Stedse har været, naar vi har krævet denne Betaling forhøjet, anser vi det for den eneste Maade, hvorpaa der kan skabes Ro om dette Spørgsmaal.

I Henhold til ovenstaaende Betragtninger tillader vi os derfor nu at fremsende Andragende om, at Betalingen for Teatervagter og Ekstravagter saavel for Sprøjteførere som Brandmænd fra 1. November d. A. forhøjes til samme Beløb, som af Magistraten fastsat for budgetmæssigt lønnede Tjenestemænd i samme Lønklasser. Dette er for Tiden 1 Kr. 25 Øre for 3. budgetmæssige Lønklasse (Brandmænd) og 1 Kr. 65 Øre pr. Time for 1. budgetmæssige Lønklasse (Sprøjteførere).

Haabende, at den ærede Magistrat velvilligst vil imødekomme dette Andragende, tegner

Ærbødigst
(Underskrift)

I Magistrat og Borgerrepræsentation havde Stauning imidlertid banet Vejen for Forbundets og Organisationens Krav. Resultatet af Staunings Indflydelse paa Spørgsmaalet om Teatervagternes Betaling, blev meddelt i Skrivelse til Forbundet fra Magistratens 4. Adeling den 8. Februar 1919 saalydende:

Kommunalt Arbejderforbund.

Under Henvisning til Forbundets Andragender af 17. September og 16. November f. A. om Forhøjelse af Betalingen for Teater- og Ekstravagter skal man meddele, at Borgerrepræsentationen i sit Møde den 6. d. M. har tiltraadt Magistratens Indstilling om, at Betalingen for de paagældende Vagter fra 1. September f. A. at regne forhøjes med 25 pCt., hvorefter Vederlaget bliver 1,40 Kr. pr. Time for Sprøjteførere og 1,08 Kr. pr. Time for Brandmænd.
(Underskrift.)

De 25 pCt. Tillæg, som man krævede allerede i September 1918 fik man nu gennemført og med tilbagevirkende Kraft fra det Tidspunkt man havde anmodet om.

Organisationens principielle Krav om samme Overtidsbetaling som de øvrige Tjenestemænd i samme Lønklasse, fik man imidlertid først ført igennem ved senere Lejlighed, nemlig den 1. April 1919, ved hvilken Lejlighed Betalingen steg til 3 Kr. 20 Øre pr. Time for Medlemmer i 11. Lønklasse og 2 Kr. 50 Øre for Medlemmer i 12. Lønklasse. Hermed var denne Sag, som gennem Aar havde beskæftiget Organisationens løst paa den bedste Maade, idet Brandmændenes Teatervagtsbetaling i et og alt følger den til enhver Tid overenskomstmæssige Overbetaling i de respektive Lønklasser. I Henhold til Pristallets Nedgang reduceredes Overtidsbetalingen ved Overenskomst til 2 Kr. 50 Øre og 2 Kr. 15 Øre pr. Time, henholdsvis for 11. og 12. Lønklasse.

Pensionsforhold.

Indtil Aaret 1906 gjaldt for Brandfolkene den særlige Bestemmelse, at man kunne opnaa Pension efter 15 Aars god Tjeneste.

Denne Bestemmelse fortolkedes imidlertid af Ledelsen paa den Maade, at man først regnedes for fastansat i Kommunens Tjeneste efter at Pensionsretten var naaet og det var ikke faa, der med lang Tjenestetid bag sig, blev afskediget selv for mindre Forseelser.

I Aaret 1906 nedsattes en Kommission, som skulde undersøge Pensionsforholdene, ikke alene i Københavns Kommune, men ogsaa i andre af Landets Kommuner, samt i Statens forskellige Institutioner og i en Del af Udlandets større Byer. Denne Kommission skulde derefter stille Forslag om nye Regler for Pension. Formanden for „Kommunalt Arbejderforbund“ havde Sæde i denne Kommission, og i 1908 vedtoges, med nogle faa Ændringer, et af Kommissionen stillet Forslag af Københavns Magistrat. Af væsentlige Forandringer for Kommunens Tjenestemænd og Arbejdere skal blot nævnes:

1. Pensionsret efter 15 Aar i Stedet for efter 25 Aars Tjeneste.
2. Enkepensionens Forhøjelse fra $\frac{1}{8}$ af Mandens Løn til $\frac{2}{5}$ af hans Pension.
3. Børnepension.
4. Enkens Ret til Mandens Løn, eventuelt Pension 3 Maaneder efter hans Død.

Denne Pensionsvedtægt traadte i Kraft fra 1. April 1908, og bragte Kommunen fuldt ud paa Højde, saavel med Staten som

med øvrige større Byer i Danmark og Udlandet. Vedtægten var et meget stort Fremskridt i demokratisk Retning og var gældende indtil Aaret 1919. I Tilslutning til Pensionsvedtægten vedtoges et Supplement, Vedtægt om Københavns Kommunes Tjenestemænds og Arbejderes Pligt til at forsørge deres Enker, den saakaldte Enkeforsørgelse gennem tvungen Tegning i Statsanstalten, enten ved Livsforsikring eller direkte Tegning af Enkeforsørgelse, hvorved der sikredes Enker efter Tjenestemænd en aarlig Sum, som et Supplement til Pensionen. For 12. Lønklases Vedkommende var Summen 70 Kr. aarlig.

Ved Lønreformen og det nye Personalregulativ, som traadte i Kraft 1919 overtog Kommunen Udgiften ved Enkeforsørgelsen, som stadig opretholdes.

Ved Lønreformen i 1919 udarbejdedes et nyt Pensionsregulativ, som yderligere betegnede et Fremskridt i demokratisk Retning.

Pensionsalderen, ifølge § 26, er det Tidsrum Tjenestemanden efter det fyldte 30 Aar har været ansat i en Stilling, der er forbunden med Pensionsret. Denne indtræder straks med det fyldte 30. Aar. Hittil var Forholdet jo det, at Retten til Pension indtraadte efter 15 Aars Tjeneste. Pensionens Størrelse beregnes efter Pensionsindtægten og Pensionsalderen. Pensionsindtægten er Gennemsnittet af Lønningsindtægten i de efter det fyldte 30. Aar sidst forløbne 3 Aar før Afskedigelsen. Tidligere beregnedes Pensionen efter Gennemsnitsindtægten i de 5 bedste Aar indenfor et Tidsrum af 10 Aar før Afskedigelsen.

I § 34 fastslaas Pensionsretten for alle Enker efter Tjenestemænd, uanset om disse selv var pensionsberettigede, f. Eks.: hvis Mænd er døde inden det fyldte 30. Aar.

Er end Enkepensionen kun $\frac{1}{5}$ af Mandens Løn, indtil han har naaet en Pensionsalder af 5 Aar, er det dog en betydelig Forbedring af det før bestaaende Forhold, hvor en Tjenestemandens Hustru ikke havde Krav paa nogen som helst Pension, hvis hun mistede sin Mand før denne havde tjent i 15 Aar. Er Tjenestemandens Pensionsalder over 5 Aar bliver Enkepensionen $\frac{1}{3}$ af hans Lønningsindtægt. Samme Pension tilfalder Hustruen, hvis Manden dør under Udførelsen af sin Tjeneste, uanset om han har naaet Pensionsalderen. Mindste Enkepension 400 Kr. + Konjunkturtillæg efter de for Statens Pensionister gældende Regler.

I § 36 fastsættes yderligere et Pensionstillæg til Enken for hvert Barn under 18 Aar, herunder ogsaa Stedbørn og Adoptivbørn, overfor hvilke afdøde Tjenestemand havde Forsørgelsespligt. Sluttelig skal omtales, at Retten til Afsked med Pension indtræder med det fyldte 65. Aar, mod tidligere 70 Aar.

Det maa dog bemærkes, at Kommunens Tjenestemænd nu maa betale samme Beløb til Pensionsfonden som Statens, $2\frac{1}{2}$ Procent af Grundlønnen.

Alt i Alt betegner denne Pensionsvedtægt, et stort Fremskridt paa Pensionsområdet.

Regulativer og Korpsbefalinger.

Livet er ikke let at leve, fordi man altid er omgærdet af de borgerlige Love, og selv om man er en aldrig saa god og lovlydig Borger, støder man jo af og til imod en Paragraf, som oftest af Ukendskab og maa saa bøde derfor, men det er dobbelt svært at leve, naar man som i Brandkorpset ganske bogstaveligt ikke har kunnet gaa et Skridt, eller udføre en hvilken som helst anden Bevægelse uden at man var saa temmelig sikker paa at der fandtes en § man kunde straffes efter. Vi skal ikke her beskæftige os med Ting, som fandt Sted før Organisationens Stiftelse men holde os til den Kamp, der gennem alle 25 Aar har været kæmpet, for at faa det mest præjsiske ryddet ud. Som Tidligere omtalt fik Korpset i 1895 et nyt Tjenestereglement, dette var et meget omfangsrigt Værk paa 162 Sider, en omtrent nøjagtig Kopi af Hærens „Lærebog for Menige“, ja end ikke Lydighedsparagrafen mangler, og da dette Reglement har en vis Gyldighed den Dag i Dag, skønt det ikke mere udleveres, skal vi her tillade os at aftrykke de allerværste §§:

Afsnit V. Vagttjeneste.

§ 27. Officerer, Sprøjtemestre og Maskinister er bestandig i Tjeneste; de øvrige Underofficerer og Mandskabet har 48 Timer Vagttjeneste, 24 Timers Hvile, men ere dog forpligtede til ogsaa paa tjenestefrie Dage at udføre ethvert Arbejde, hvortil de bliver kommanderede, ligesom de ved Udbruddet af store Ildebrande snarest mulig skulle begive sig til Hovedbrandstationen for at være til Disposition.

Afsnit XIV. Ansættelse, Befordring, Afsked.

§ 58. Brandfolkene, Hornblæserne og Kuskene antages af Brandinspektøren paa 1 Maanedes gensidig Opsigelse, dog kan enhver, som gør sig skyldig i grov Forseelse — herunder Stiften af Gæld eller Forsømmelse af sine Tjenestepligter — afskediges straks.

For at opnaa Ansættelse fordres forudgaaende Tjeneste i Hæren eller Flaaden, sund og kraftig Legemsbygning, hvorhos Hornblæserne og Kuskene tillige skulde fremlægge Bevisligheder for at være i Besiddelse af de for deres Stilling nødvendige særlige Færdigheder. Ingen, der har været straffet for en i den offentlige Mening vanærende Handling, kan ansættes i Brandvæsenets Tjeneste.

I Reglen antages ingen, der har overskredet 30-Aars Alderen.

Ved Andragende om Ansættelse fremlægges Forholdsattest fra Militæretaterne, Straffeattest fra vedkommende civile Øvrighed.

Andre Attester, der kunne tjene til Oplysning om Ansøgerens private Stilling og Forhold, og Haandskriftprøve.

Forinden Ansættelse sker, synes Ansøgeren af Brandvæsenets Læge, der afgiver Erklæring „egnet“ eller „ikke egnet“.

Afsnit XIX. Kaserne- og Vagtorden.

§ 138. Al højroestet Tale, støjende Adfærd samt Spil om Penge eller Drikkevarer er forbudt. Tobaksrygning er ikke tilladt i Sovestuerne.

§ 139. Betræder en af Brandvæsenets Embedsmænd Vagt- eller Værkstedslokalerne, kommanderer Sprøjteføreren eller, hvis han ikke er til Stede, den, der først ser den Foresatte „Ret“, hvorefter hver Mand indtager Retstilling paa sin Plads med Front imod den Foresatte.

§ 140. Indtil Mørkets Frembrud, dog ikke ud over Kl. 10 Aften, er det tilladt Mandskabet at opholde sig udenfor Vagtlokalerne, men ikke i Gange, Porte eller andre Indgange fra Gaden.

§ 152. Overtrædelse af disse, som ogsaa af de følgende for Skildvagterne givne Bestemmelser, medfører Ekstrature, saasom Skildvagtstjeneste, Fortabelse af Orlovstilladelse o. lign.

Afsnit XXXV. Lydighedspligt.

§ 285. Enhver Underordnet er forpligtiget til uvægerligt at efterkomme de ham af hans Foresatte givne Befalinger.

§ 286. Anser en Underordnet sig brøstholden ved en ham af en Foresat given Befaling, kan han, naar Befalingen ikke er given i Form af Kommandoord, paa beskeden Maade fremsætte

sin Formening, men maa, naar Befalingen fastholdes, adlyde. Efter udført Befaling kan han i saa Fald ad tjenstlig Vej fremsætte sin Besværing.

Afsnit XXXVI. Straffebestemmelser.

§ 287. Enhver Forseelse imod de i dette Reglement givne Bestemmelser er underkastet Straf.

§ 288. Mindre Forseelser imod Kaserne- og Vagtorden kunne, naar Vedkommende dermed er tilfreds, af den nærmeste foresatte Embedsmand eller af Brandinspektøren afgøres ved Ekstrature eller lignende, i Følge § 99 kan Brandinspektøren tillige straffe de Menige og de med dem i Klasse staaende med Afsked.

§ 289. I Følge Brandlovens § 4 kan Magistraten straffe Forseelser imod Regulativet og Instrukserne fra de lønnede Befalingsmænds og det lønnede Mandskabs Side, med Lønningsafkortelse, Bøder indtil 40 Kroner eller Suspension indtil 2 Maanedes.

Man vil efter Gennemgang af disse Paragrafer sikkert tro, at saa var Diciplinen sikret paa en Maade, saa intet mere behøvedes, men heri tager man dog Fejl. Der udsendtes desuden hver Maaned mindst en Korpsbefaling, snart med helt nye Bestemmelser, snart med en Forandring til tidligere givne Bestemmelser, og man maa saa erindre, at disse Korpsbefalinger kun var ophængt i Vagtlokalerne et Par Dage og derefter skulde opbevares af Vagtkommandørerne. Hvis nu en Mand var syg eller af anden Grund var forhindret i at passe sin Vagt, fik han altsaa ikke disse Befalinger at se, men kom han til at overtræde en eller anden Bestemmelse deri, blev han dog straffet. Vagtkommandørerne havde naturligvis ingen Forpligtelse til at gøre Manden opmærksom paa, at der i hans Fraværelse var kommet noget nyt.

Dog alt dette var endnu ikke tilstrækkeligt; man kom i Tanker om, at man havde glemt at foreskrive Brandmanden, hvorledes han skulde hilse paa sine Foresatte paa sin Fridag, og da man regnede med, at en og anden kunde have et Sæt civilt Tøj, gjorde man Skridtet fuldtud og udfærdigede en skriftlig Instruks for, hvorledes Brandmanden skulde tage sin civile Hat af i saadanne Tilfælde. Endvidere bestemtes, at Brandmanden skulde gøre Holdt og Front for Kongen eller Medlemmer af det kongelige Hus. Denne Instruks, som fandtes i Øvelsesreglementet af 1904, lyder saaledes:

V. Hilsen.

Hilsen skal udføres med god Holdning, idet der ses frit paa den der hilses. Der hilses ved at lægge den højre Haand naturlig strakt og med samlede Fingre til Skyggen af Hovedbedækningen, idet Haandens indvendige Flade vender nedad, og Albuen saa vidt mulig holdes i Højde og Linie med Skuldrene.

Staar Brandmanden stille og en Overordnet gaar forbi, gøres Front og Retstilling indtages forinden Hilsen afgives.

Er Brandmanden i Bevægelse, udfører han Hilsenen i almindelig Gang, idet dog venstre Arm holdes som i Retstillingen. For Kongen og Kongehusets Medlemmer gøres Holdt og Front, og Hilsen afgives som ovenfor beskrevet.

Brandmanden begynder sin Hilsen i mindst tre Skridts Afstand fra den, der skal hilses og ophører med sin Hilsen nogle Skridt efter at have passeret Vedkommende.

Ere flere i Følge hilse de samtidigt.

Anm. Er Brandmanden i civil Paaklædning, hilser han ved at aftage Hovedbedækningen med højre Haand og føre den ned til Siden.

Bærer han noget, som hindrer ham i at hilse paa den ovenfor foreskrevne Maade, eller har han ingen Hovedbedækning paa, fører han ikke Haanden op: men hilser iøvrigt som foran angivet.

Skal Brandmanden tale med en Overordnet, træder han, hvis den Overordnede staar, hen i 2 Skridts Afstand foran og med Front imod ham, indtager Retstilling og udfører Hilsenen, som fortsættes, indtil det bliver ham betydet, at han kan tage Haanden ned eller sætte Hovedbedækningen paa.

Er den Overordnede i Bevægelse, træder Brandmanden hen paa hans venstre Side, følger ham og forholder sig med Hilsenen som foran anført.

VI. Personlige Meldinger.

Naar mundtlig Melding skal afgives, forholder Brandmanden sig som ovenfor angivet, naar han skal tale med en Overordnet. Meldinger begynder altid med, at Vedkommende nævner sin tjenstlige Stilling (Nr.) og Navn. Opholder den Overordnede sig „inden Døre“, bankes lydeligt paa Døren. Efter at der er sagt „kom ind“, træder Brandmanden rask ind ad Døren, som han lukker efter sig, hvorpaa han afgiver sin Melding. Er han i

vagtmæssig Paaklædning, beholder han Hjelmen paa. Er han i daglig Paaklædning (eller civil Paaklædning), aftages Hovedbedækningen, forinden han træder ind. Naar Meldingen er afgivet og det er betydet Brandmanden, at han kan trække sig tilbage, træder han af og gaar ud af Døren, idet han saavidt muligt beholder Front mod den Overordnede.

Den vakte naturligvis den mest absolute Modvillie blandt Organisationens Medlemmer, men det var den Gang ikke let at faa den fornødne Hjælp til at ændre Forholdene, Forbundets Formand var Sprøjtefører og selv underkastet de diciplinære Bestemmelser, men Socialdemokratiet havde ikke Flertallet i Borgerrepræsentationen, og hos de andre Partier var ingen Hjælp at hente, man maatte nøjes med at haabe paa bedre Tider og indtil da i Stilhed forberede Kampen.

Det værste var imidlertid ikke alle disse snærende Baand, men den Maade, hvorpaa Straffen eksekveredes og publiceredes. Hvis f. Eks. en Mand idømtes en arbitrær Straf, selv for den mindste Forseelse, blev dette naturligvis paa behørig Maade bekendtgjort for Stationens Mandskab; men hvis hans Sag var afgjort af Brandchefen, som den Gang var højeste Instans, fik han ikke alene sin Straf, men denne blev publiceret gennem Korpsbefalingen til samtlige Stationer, og her blev den ophængt i Vagtlokalet, saa eventuelle Besøgende kunde læse dem. Dette var omtrent som den gamle Straf indenfor Militæret, at løbe Spidsrod, og Bestræbelserne for at komme af med denne Form for Tillægsstraf var mange, men alle frugtesløse. Først da Socialdemokratiet havde erobret Magten i Kommunen, lykkedes det at faa en Ændring heri, som dog ikke blev nogen Bedring, hvad der naturligvis havde været Meningen.

Organisationen henvendte sig nemlig, saasart Flertallet i Borgerrepræsentationen var erobret af vort Parti, til Gruppens Formand, Hr. Stauning, som ogsaa beredvillig lovede at paatale Sagen under Budgetforslaget, hvilket han ogsaa med vanlig Grundighed gjorde. Noget hjalp det, men da der i det stenografiske Referat var en Fejl, benyttede den daværende Brandchef denne til komme udenom Sagens Kærne, og vi blev ikke af med de forhadte Korpsbefalinger den Gang. Der var imidlertid nedsat et Fællesudvalg fra vor Organisation, Sprøjteførernes

faglige Forening og Brandmaskinisterne til at udarbejde Ændringer til Tjenesteregulativet af 1895, og efter endt Arbejde, blev disse Ændringer forelagt Brandchefen, som naturligvis ikke kunde gaa med til noget som helst, og hele Sagen blev derfor omsider overgivet til Kommunalt Arbejderforbund, hvis Forretningsfører, den i 1915 valgte Th. Thomsen straks tog energisk fat, for at faa en Løsning paa hele dette, for vor daglige Liv saa vigtige Spørgsmaal.

Man henvendte sig til Hr. P. Hedebol, som i Mellemtiden var blevet Budgetudvalgets Ordfører, og han holdt i Borgerrepræsentationen en glimrende Tale, som der blev taget Hensyn til af Brandvæsenets Ledelse. Ved Forhandling med Brandchefen lykkedes det at komme bort fra Ophængningen af Korpsbefalinger, der indeholdt Meddelelser om Straffe. Alle saadanne Meddelelser samledes paa en særlig Befaling, som fik Navnet Korpsbefaling B, og den skulde oplæses for Mandskabet ved Tiltrædelsen af Vagten. Tilsyneladende var dette en Gevinst, men den Maade det praktiseredes paa var som at komme fra Dynen og i Halmen. Fra gammel Tid og med hele det militære Tilsnit var det en bydende Nødvendighed, at baade det tiltrædende og det fratrædende Mandskab stillede op paa militær Vis og blev behørigt efterset. Derefter kommanderes Ret, Træd af. For nogle Stationers Vedkommende skete dette ude i Gaarden, f. Eks. paa Hovedstationen og Fælledvejens Station, og efter at vi var naaet til den ovenfor omtalte Overenskomst, oplæstes Korpsbefaling B, altid medens Mandskabet stod i Retstilling og hørte andægtig efter; men det var desværre ikke alene Mandskabet, der hørte efter, men ogsaa alle Kvarterets Tjenestepiger og tilfældige Forbipasserende nød godt af Oplæsningen, der jo i Almindelighed blev foretaget med høj Røst. Paa den Maade hændte det at Straffen blev publiceret lang udenfor de Rammer, der var nødt til at paahøre Oplæsningen. Henvendelse til Ledelsen frugtede ikke. Svaret var, at hvis ikke Straffen kom til alle i Korpset tjenendes Kundskab, vilde den ikke virke efter Hensigten (ved sit afskrækkende Eksempel).

Saaledes gik det indtil 1918 da Generalforsamlingen vedtog at nu vilde man ikke mere finde sig deri, nu skulde baade Korpsbefaling B og de øvrige militære Efterligninger væk, og Protesten formedes som en Resolution af hvilket vi her gengiver de Punkter som har Interesse for dette Afsnit:

Punkt 1. Alle synlige Numre afskaffes inden Udgangen af December d. A. Hvis det ikke lykkes Forbundet ad fredelig Vej at opnaa en Ordning, aftages samtlige Numre paa Uniformer og Hjælme den 1. Januar 1919.

Punkt 3. Marchen til Teatrene bortfalder fra og med 1. Januar 1919.

Punkt 4. Afskaffelse af den tvungne Hilsepligt.

Punkt 5. Afskaffelse af Korpsbefaling B.

Punkt 6. Afskaffelse af den militære Aftræden ved Vagtens Begyndelse og Ophør.

Hvis det ikke lykkes Forbundet at faa sidstnævnte 3 Punkter afskaffet i Løbet af indeværende Maaned betragter Brandfolkenes Organisation for sit Vedkommende, dette Afsnit af Reglementet som bortfaldet fra 1. Januar 1919 og nægter at rette sig derefter.

Resolutionen blev af vort Forbund gjort til Genstand for Forhandling med Brandchefen, som sluttelig gik ind paa samtlige de opstillede Krav.

Denne lange og sejge Kamp om at komme bort fra det militære Tilsnit og dito Reglementer, endte altsaa tilsidst med en fuldstændig Sejr for Organisationen, og vi lover hverandre at værgе os til det yderste mod igen at blive underkastet Reglementer eller Instrukser, der paa noget Punkt giver Plads for Vilkaarlighed.

Man bør i dette Tilfælde ikke glemme at det gunstige Resultat, sikkert var en Følge af den politiske Konstellation i Kommunalbestyrelsen. Vi har her overordenlig meget at takke Socialdemokratiets Mænd for; Sagen syntes maaske for udenforstaaende meget ringe, men for os er det en Befrielse for et stygt Aag og ingen Reform er nogensinde hilst med større Glæde end denne, der gjorde os til Tjenestemænd i et borgerligt Korps.

Uniformeringen.

Paa Uniformeringens Omraade har Organisationen søgt at øve nogen Indflydelse, uden dog at opnaa nævneværdige Resultater. I 1905 indsendtes til Brandchefen følgende Andragende:

Til

Branddirektøren i København.

Undertegnede Bestyrelse for Brandfolkenes Organisation tillader sig herved, at fremsende et Forslag til en Reform paa Munderingens Omraade.

For Oversigtens Skyld have vi opstillet vore Ønsker i følgende Punkter:

- Punkt 1. Udleveringen af Sommeruniform.
- 2. — - Regnfrakke til hver Station.
- 3. Omforandring - Kapperne.
- 4. — - Frakkerne.
- 5. Udlevering - Handsker.
- 6. Afskaffelse af Numrene paa Munderingen.
- 7. Tilladelse for Mandskabet til ved Maaltagningen til Benklæder at bestemme, om man ønsker Side- eller Stiklommer.

ad Punkt 1. Som man vil kunne forstaa, er vor nuværende tykke og stramtsiddende Uniform aldeles uhensigtsmæssig i den varme Aarstid.

Øvelserne afholdes som Regel paa et Sted, hvor Mandskabet er udsat for en bagende Solhede, og at den varme Uniform influerer paa en Mands Bevægelser og Adræthed i det Hele taget vil jo være indlysende.

Arbejdet ude, saasom Eftersyn af Brandhaner m. m., hæmmes ogsaa i høj Grad i den varme Aarstid af den svære Uniform, i Særdeleshed, da dette Arbejde, som oftest skal udføres i et yderst forceret Tempo grundet paa den knap tilmaalte Tid der levnes hertil, da Manded som Regel skal være saa betids hjemme, at han kan deltage i Øvelserne. Det ubehagelige ved i den varme Aarstid, at arbejde under en Ildebrand med den varme Uniform paa, vil ogsaa kunne forstaaes.

Endelig og ikke mindst skal fremhæves det ubehagelige og sundhedsnedbrydende ved til Stadighed at ligge paa Vagten med Tøjet paa.

Vi kunne derfor ønske, i Lighed med de fleste andre offentlige Institutioners Personale, at faa udleveret en let Sommeruniform.

Vi havde, dog uden at vilde foreslaa noget bestemt Stof, tænkt os noget lignende som Brandvæsenets Telegrafarbejdere nu har den, bestaaende af blaat Drejlstøj; men iøvrigt af Model, omtrent som den nuværende. Endelig skal vi tilføje, at den foreslaaede Uniform kun var tænkt til Arbejdsbrug saaledes, at fra vort Hjem til Vagten og omvendt, var iført den nuværende Uniform.

ad Punkt 2. Naar vi fremkomme med Ønske om, at der maa blive tilstillet hver Station og Vagt nogle Regnfrakker, da er det, fordi vi ofte under Udførelsen af vor Tjeneste ude, saasom Eftersyn af Brandallarmene, Besørgelsen af de daglige Rapporter til Hovedstationen, Skildvagtjenesten m. m. ere udsatte for at blive gennemblødte af Regnen. Naar man betænker, at vi ere henviste til at ligge i det samme vaade Tøj, vil man indse, at vort Ønske om Regnfrakker er berettiget.

Vi kan henvise til, at de fleste af Kommunens øvrige Funktionærer have hver sin Regnfrakke, samt til Frederiksbergs Brandvæsen, som paa det omhandlede Punkt, har en Ordning som den af os foreslaaede.

ad Punkt 3. Kapperne kunne vi ønske forandrede saaledes, at de fremtidig blev med glat Ryg, og enknappet fast Spændetamp, samt de nuværende store lavtsiddende Baglommer afløste af Side eller Stiklommer.

Vi ønsker denne lille Reform af flere Grunde: Kapperne kan nemlig kun i de færreste Tilfælde holde den normerede Tid ud, idet Karabinhagen og Øksetasken paa Bæltet, Tid efter anden

slider saa meget paa Kappen indvendig fra, at der som Regel allerede i det 3. Aar er slidt Hul paa Tøjet.

Enhver, som har set en Brandmand med Bæltet paa under Kappen, har ikke kunnet undgaa at lægge Mærke til, hvorledes denne Paaklædning vansyner baade Manden og Uniformen i det hele taget, idet Øksetasken og navnlig Karabinhagen danner to store Knuder, saaledes at Kappen stumpet op i Siden og Foret i de store gabende Baglommer kommer tilsyne. Vi kunne derfor ønske den fornævnte Reform gennemført, enten i Forbindelse med Tilladelse til at bære Bæltet uden paa Kappen, i hvilket Tilfælde Reformen intet vilde koste, eller ogsaa, at der paa Teatrene blev ophængt Bælter af forskellig Størrelse, f. Eks. i Lighed med de Læderbælter, som nu benyttes under Øvelserne.

ad Punkt 4. Det i dette Punkt fremsatte Ønske vil være kendt fra tidligere Tid, og gaar ud paa en Forandring af Frakkerne saaledes, at de bliver med Overklapning og to Rækker Knapper. Fordelen ved dette, er dels den varmere Tildækning af Bryst og Mave og dels det pænere Udseende.

Det uhensigtsmæssige med en saadan Facon paa Frakker til vort Brug, hvilket før er bleven fremført imod dem, kan vi stadig ikke indse.

ad Punkt 5. Naar vi fremkommer med Ønsket om, at der maa blive tilstillet hver Mand et Par Handsker aarligt i Lighed med, hvad Sprøjteførerne nu faar, da er det, fordi vi ikke kan indse, hvorfor disse skal have Handsker og det øvrige Mandskab ikke. Vi erkender, at der i mangt og meget bør være Forskel paa Sprøjteførere og Menige; men at Klasseficeringen skal føres saa langt ned, som til et Par Handsker, det forekommer os at være urigtig.

ad Punkt 6. Dette Ønske vil ogsaa være kendt fra tidligere Tid, og at det er bleven afslaaet, kan vi stadig ikke forstaa. Det maa jo erindres, at vi ikke staa i saadan en Rapport til Publikum, hvor Nødvendigheden af, at vi bærer vore Numre synlige er saa paatrængende. Selv den værnepligtige Soldat bærer jo ikke sit Nummer synligt; men har det indsyet i Foret, og Grunden til, at han i det hele taget har sit Nummer i Tøjet, skal vist søges andet Steds end hos os. Ogsaa her gør Klasseforskellen mellem Sprøjteførere og Mandskab sig gældende i højere Grad end nødvendig, idet Sprøjteførerne siden sidste Ud-

levering af Mundering, ikke har baaret Numre paa Skulderklapperne, og at de i adskillige Aar har været fritaget for at bære Numrene i Hjælmen.

ad Punkt 7. Som sidste Punkt i vort Andragende, skal vi anmode om, at Mandskabet fremtidig ved Maaltagning til Benklæder, selv maa bestemme, om de ønsker Side- eller Stiklommer. Det er jo saadan, at de nuværende Sidelommer blev indført, efter at der ude imellem Mandskabet var forespurgt om, hvad Slags Lommer man ønskede. Majoriteten var da for Sidelommer, som altsaa blev indført, men mange af Mandskabet hævder, at de altid taber, hvad de har i Lommerne naar de ligger i Sengen, og dette er jo ogsaa ret sandsynligt, naar man husker paa, at ikke alle ligger lige rolige.

Da de forskellige i Andragendet fremsatte Punkter muligvis kunne trænge til at blive nærmere belyst ud fra vort Synspunkt, har Undertegnede Bestyrelse valgt Brandmændene C. H. Møller og O. Lundstrøm til paa Foreningens Vejne, at forhandle med Hr. Direktøren desangaaende.

København i Oktober 1905.

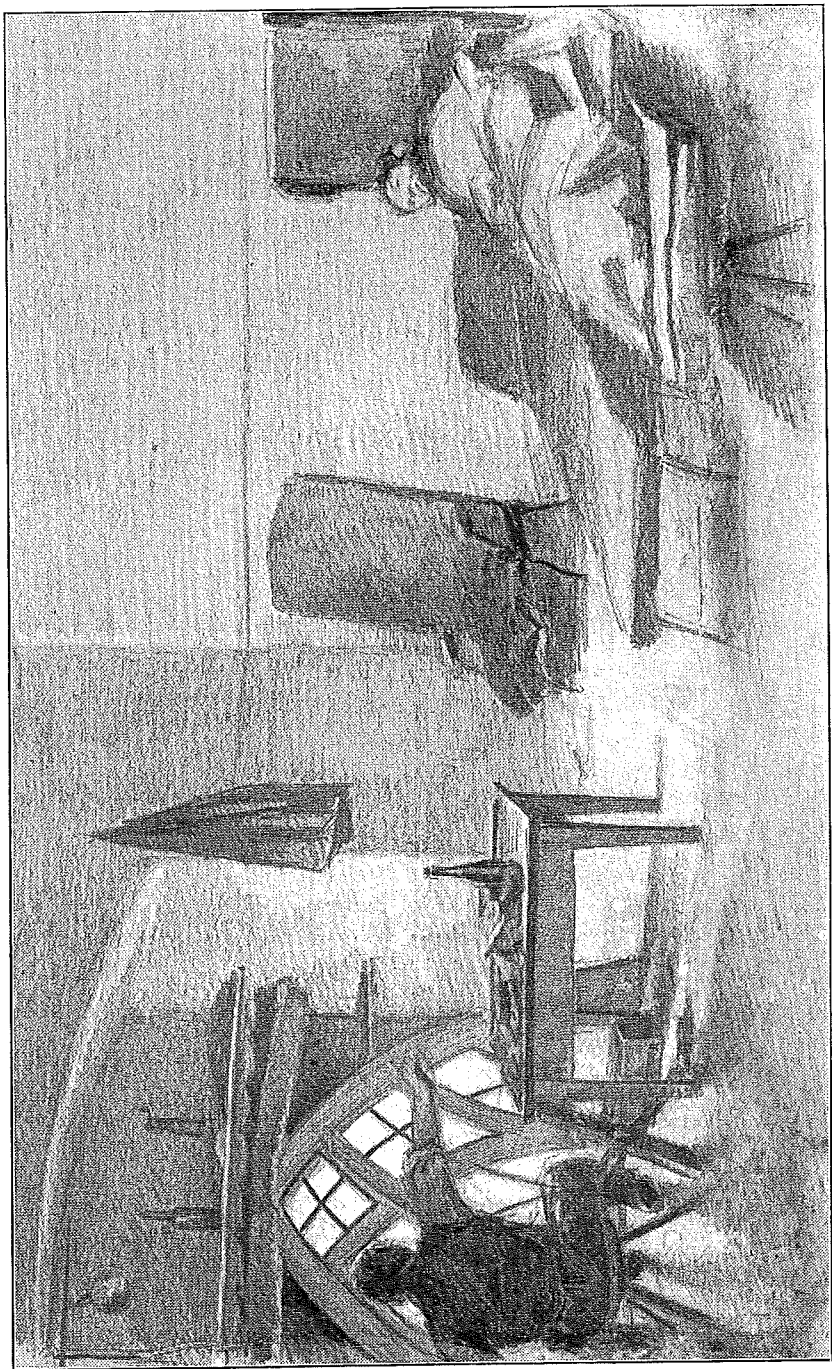
Bestyrelsen for
Brandfolkenes Organisation.

Ved en senere Forhandling med Brandchefen, lykkedes det at faa gennemført en mere moderne og klædeligere Facon paa Kapperne, saaledes som disse nu fremtræder. Endvidere at Mandskabet selv fik Lov at vælge om de ønskede Side- eller Stiklommer i Benklæderne. Videre kunne man ikke komme. Gang paa Gang har Organisationen søgt om Sommeruniform, uden at det hidtil er lykkedes at faa denne højst tiltrængte Reform gennemført. Efter adskillige Forhandlinger har man opnaaet et lille Resultat, idet det lykkedes at anskaffe et Regnslag til hver Station til Brug for Gaardvagten.

Et meget stort og principielt Spørgsmaal, nemlig Numrenes Afskaffelse, blev den Gang og mange Gange senere afslaaet, men paa Generalforsamlingen i Januar 1919 vedtoges, at Medlemmerne ikke mere vilde bære disse synlige Numre paa Uniformsgenstande, og saafremt en Forhandling med Ledelsen ikke bragte det forønskede Resultat, vilde man selv fjærne disse forhadte Numre.

Den 1. Februar blev Generalforsamlingens Vedtagelse forebragt Brandchefen. Brandchefen kunde ikke tænke sig at gaa med hertil og argumenterede stærkt imod Organisationens Krav, men ved et meget stærkt Pres fra Organisationens Side, lykkedes det alligevel at faa Brandchefen til at tiltræde Kravet, og det har siden vist sig, at Tjenesten udføres ligesaa godt, uden at det er nødvendigt at hver Mand gaar rundt med sit Visitkort paa Skulderstropperne eller i Hjælmen.

Ligeledes er det ved Forhandling lykkedes at faa ombyttet de gamle iøjnefaldne Ærmedistingtioner, med mindre iøjnefaldne Skulderdistingtioner. En anden og ikke uvæsentlig Reform udvirkede Organisationens, idet hver Mand fik sine egne Gymnastiksko, i Modsætning til tidligere Tider, da andet Gymnastikhold maatte benytte de endnu varme og af Fodtranspiration gennemvaade Gymnastiksko, en lille Reform, der vakte udelt Tilfredshed.

En gammel Vagtstue (Nikolaj Taarn). Opholdsrum, Soveværelse og Værksted.

Vagtlokaler og Inventar.

Paa dette Omraade har der været et stort Felt at reformere paa, og Organisationen har da ogsaa her maattet kæmpe en haard og aldrig hvilende Kamp for at skaffe Forbedringer.

I Organisationens første Aar var Mandskabernes Opholds- og Sovestuer, naar man lige undtager den nye Hovedbrandstation, mildest talt overbefolket. I et forholdsvis mindre Lokale sammenstuedes indtil 16 à 18 Mand, sovende med Tøjet paa, og lige saa mange Par velsmurte Transtøvler ved Siden af Sengene. Luften var ikke alle Tider lige balsamisk, Ventilation manglede, Vinduerne blev som Regel ikke oplukkede, fordi man skydede den Gennemtræk, der kom hver Gang Skildvagter og Staldvagter skulde afløses og Dørene nødvendigvis af den Grund maatte aabnes. Nogen Ro fik Mandskabet ikke, der var et stadig Rend ind og ud. Organisationen havde ved stadige Henvendelser til Ledelsen, som iøvrigt altid viste sig forstaaende overfor Forbedringer af disse Forhold, søgt at faa indført Forbedringer, hvor det lod sig gøre. De nye Stationer, der er byggede siden 1900, som Østerbro og Tomsgaardens Brandstationer er upaa-klagelige hvad angaar Lokalernes Størrelse, men der findes dog andre Anker. For Kløvermarksvejens Vedkommende maa det siges, at her er ikke godt at være.

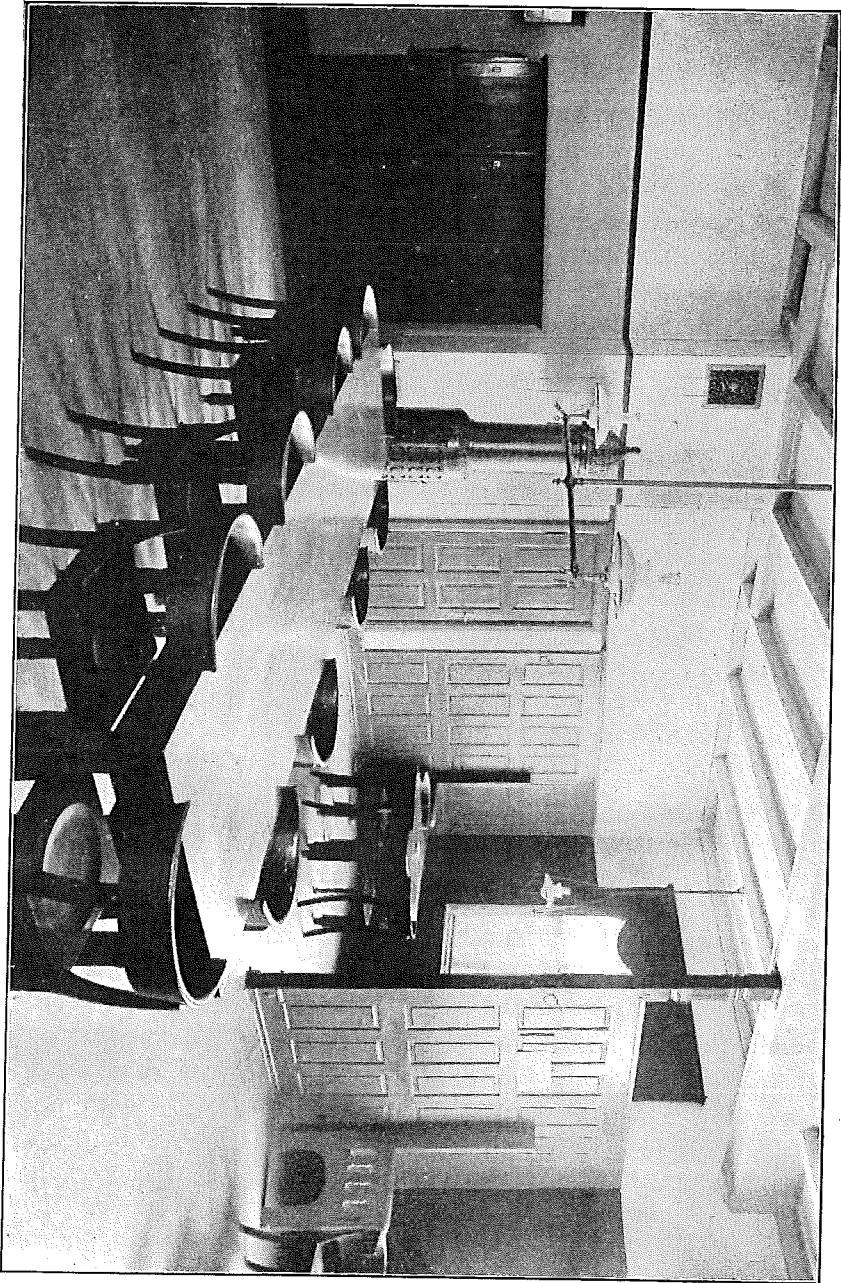
Stationen er opført som midlertidig Station af Bindingsværk, og skønt der fra vor Side ofte er klaget og skønt der er ofret en Masse Penge paa den til Forbedringer og Reparationer, er den dog stadig mangelfuld, og det bliver sikkert aldrig godt, før en ny Station en Gang ad Aare bliver bygget.

Inventaret er undergaaet en betydelig Forandring til det bedre. Det er ikke uden Interesse at vide og erindre sig, at endnu ved Aarhundredeskiftet fandt Ledelsen ud af, at Stole med Jernsæder var noget af det praktiske og behageligste en Brandmand kunde sidde paa. Man kunde øjensynlig ikke tænke sig at byde Brandfolkene den mindste Smule Komfort og Hygge,

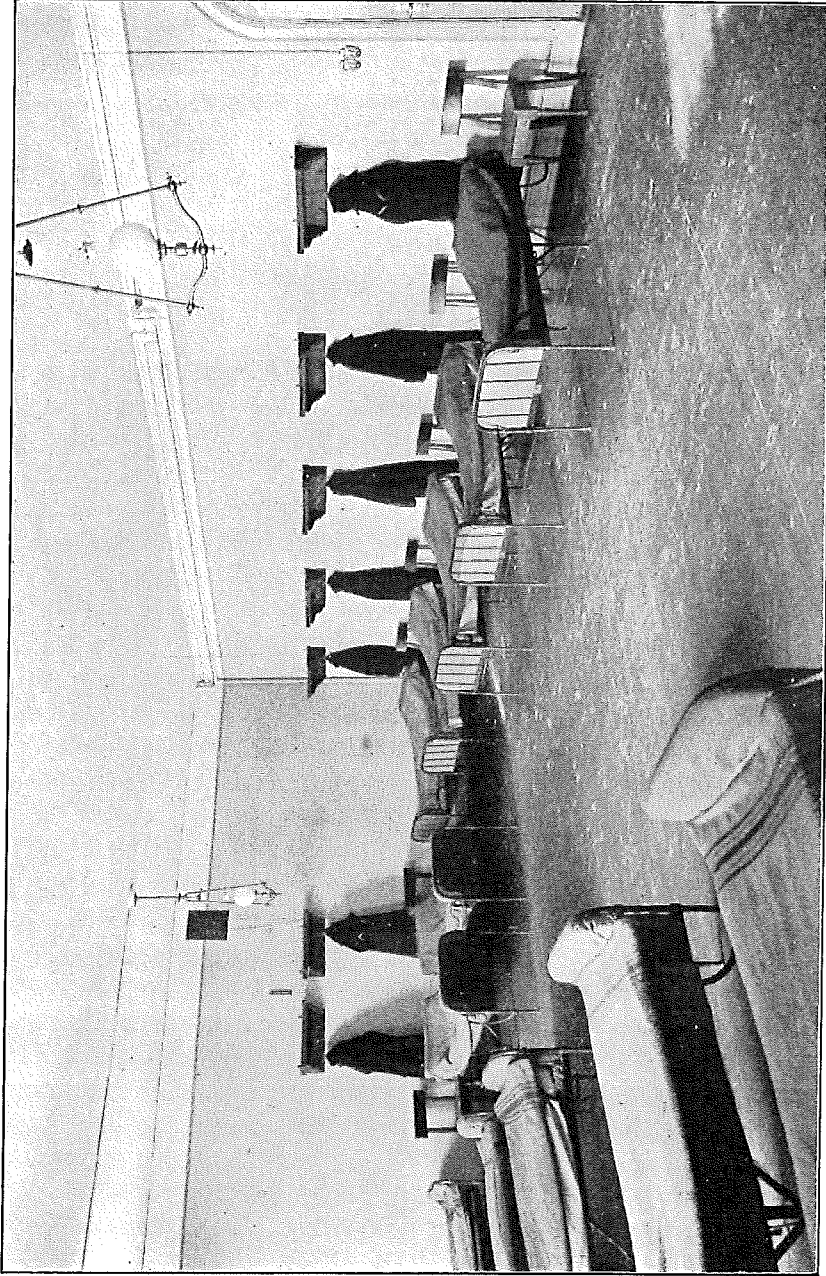
skønt de den Gang tilbragte de $\frac{2}{3}$ af deres Liv paa Brandvakterne. Organisationen tog sig af dette Forhold og med Støtte af Korpslægen, Dr. Ammentorp, lykkedes det dog at bremse Sparsommeligheden paa dette Omraade. Endnu er der dog mange Forbedringer, der burde indføres, og særlig naturligvis paa de ældre Stationer. Endvidere er det lykkedes at faa saa godt som alle Gulve belagt med Linoleum og at faa Klædeskabe, der som Regel er anbragt udenfor Opholdsstuerne, hvad der i høj Grad hjælper til at gøre Lokalerne hyggelige og mere hygiejniske.

Fra gammel Tid var det en ligesaa modbydelig som sundhedsfarlig Skik, at de skiftende Vagthold maatte benytte det samme Sengetøj, det vilde sige, at mindst 3 Mand, som oftest flere, maatte være fælles om Seng og Sengetøj. Naar man her til vil erindre, hvorledes Livet levedes paa en Brandstation, kan man tænke sig til, med hvilken Ubehag, for ikke at sige Modbydelighed, man gik i Seng til den beordrede Sengetid.

I Aaret 1904 henvendte Organisationen sig til Hr. Brandfuldmægtig Müleritz (nuværende Brandchef), som havde Inventaret underlagt, og forelagde ham Sagen. Brandfuldmægtigen indrømmede Rigtigheden af Organisationens Kritik, og lovede Organisationen sin Støtte for at skaffe bedre Forhold i denne Henseende, lovede endvidere allerede paa næste Aars Budget at stille Forslag om, at hver Mand fik sit eget Sengetøj. Brandfuldmægtigen holdt ogsaa sit Løfte, alligevel hengik nogle Aar før denne højst paakrævede Reform gennemførtes. I 1908 fik hver Mand sit eget Sengetøj, og kom Reformen end sent, blev den hilst med desto større Glæde. Denne Reform har betydet uhyre meget for Mandskabets Sundhed og Velbefindende. Endvidere er det lykkedes Organisationen at faa en Ordning med Magistraten om Renholdelsen af Vagtlokalerne, saaledes at Mandskabet, der fra gammel Tid selv maatte udføre Renholdelsen af ikke alene deres egne Lokaler, men ogsaa være Oppassere for Sprøjteførerne; rede deres Senge, naar dette forlangtes, passe deres Kakkelovne samt skruppe Gulvet, blev fritaget for denne Oppassergerning sammen med den aarlige Hovedrengøring af Lokalerne. Til dette Arbejde anvendes nu Kvinder, for hvem det ogsaa maa siges at dette ligger mere naturligt. Resultatet af denne Reform er et bedre Forhold mellem Sprøjteførere og Mandskabet.

Opholdsstue (Tomsgarden).

Soveværelse (Tomsgaarden).

Ferie og Orlov.

Før Organisationens Dannelse og de første Aar derefter var det vanskeligt at erholde en samlet Ferie, ganske vist kunde man efter Ansøgning faa indtil 4 Vagtdage aarlig, for saa vidt Tjenestens Tarv tillod det, og det gjorde Tjenestens Tarv saa godt som aldrig for de allerflestes Vedkommende. Selvfølgelig var der enkelte af de udvalgte, som kunde være heldige og faa en samlet Ferie, og disse havde mærkværdigvis hvert Aar det samme Held, men det var naturligvis et Tilfælde, man maatte sande Skriftens Ord: „Mange ere kaldede, men faa ere udvalgte“, i hvert Fald forsikrede Ledelsen hver Gang der henvises til disse Tilfælde, at der blev ikke gjort Forskel. Herved var der altsaa intet at gøre, men man tør maaske nok lade skinde igennem, at Ordningen ikke virkede ganske tilfredsstillende. I 1906 ansøgte „Kommunalt Arbejderforbund“ om en 14 Dages Ferie for budgetlønnede Tjenestemænd, men fik intet Svar. Man henvendte sig derefter til Borgmesteren for 2. Afdeling og bad om et Svar. Magistraten udtalte, at den for Øjeblikket ikke kunne foreslaa en saa lang Ferie, men Magistraten havde intet imod at Tjenestemændene fik en længere Ferie, naar Tjenesten kunde omlægges saaledes, at det ikke betød nogen Udgift for Kommunen. Ved Forhandling med Chefen lykkedes det derefter at faa fastslaaet, at den Ferie, som kunne tilstaaes Brandfolkene blev 7 Vagtdage imod tidligere nærmeste foregaaende Aar 7 Vagt- og Fridage under et. Til denne Indrømmelse blev dog bibeholdt den kedelige Tilføjelse „saavidt Tjenesten tillader det“. Denne Indrømmelse var af stor Betydning for Medlemmerne og vilde naturligvis have været et stort Gode, hvis ikke Forholdene stillede sig saadan, at kun ganske enkelte, grundet paa oven-

staaende Tilføjelse, kunde faa Ferien samlet, langt de fleste maatte søge deres Ferie fordelt i flere Afsnit over hele Aaret. Aarsagen hertil var den, at Erstatningsmandskabets Antal var for ringe og foreslog knapt nok til Erstatning for de Syge. Organisationen i Forbindelse med „Sprøjteførernes faglige Forening“ indsendte med Chefens anbefaling et Andragende til Magistraten om en Forøgelse af Erstatningsmandskabet med 8 Mand. Imidlertid indtraf Chefskifte, og Organisationens Andragende blev tilsendt den nye Chef til Erklæring.

Der indledes straks Forhandling med den nye Brandchef men uden Resultat. Chefen erklærede nemlig, at han ikke vilde anbefale Forslaget, da han af Magistraten var instrueret om at spare paa sit Budget.

Organisationen var klar over at den ikke havde noget godt at vente af den nye Brandchef E. Lisberg, hvilket ogsaa ret hurtigt viste sig i Feriespørgsmaalet. Fortolkningen af en 7 Dages Ferie, som af den fhv. Brandchef Oberst Meyer blev fortolket som 7 Vagtdage, blev af Brandchef Lisberg fortolket som 4 Vagtdage og 3 Fridage. Trods denne Reducering af Feriedage var Forholdet dog stadig den, at kun et Mindretal af Medlemmerne kunde opnaa en samlet 7 Dages Ferie.

For imidlertid at bøde lidt paa dette uheldige Forhold havde Mandskabet ved Chefens (Oberst Meyer) Velvilje erhvervet sig Ret til at stille en Mand for sig i indtil et helt Døgn. Denne Ret blev gentagne Gange nægtet Mandskabet af den nye Chef med den Motivering, at han ansaa det at stille en Mand for sig, for derved at forlænge Ferien, for en Omgaaen af Feriebestemmelserne og i Strid med Magistratens Afgørelse. Undtagelsesvis, naar der laa en for Chefen antagelig Grund, vilde der kunne gives denne Tilladelse.

Denne Afgørelse tilfredsstillede ikke Organisationens, som indsendte Sagen til „Kommunalt Arbejderforbund“, der efter Forhandling med Brandchefen atter fik denne Sag ordnet tilfredsstillende. Til den knappe Tilmaaling af Ferie kom yderligere en uheldig Ordning ved at tegne sig til denne Ferie. Ledelsen praktiserede en Art Anciennitetsskala paa den Maade, at det ældre Mandskab havde fortrinsvis Ret til Ferie paa Bekostning af det yngre Mandskab, uanset om den yngre Mand havde tegnet sig før ældre Medlemmer. Tilsyneladende kunde dette se meget

bestikkende ud, men det medførte, at de yngre Medlemmer i en Aarrække var afskaaret fra nogen samlet Ferie, og dette virkede paa en hensynsløs Maade for fordelende. Organisationen førte en Række resultatløse Forhandlinger med Ledelsen angaaende en mere betryggende Ordning af dette Spørgsmaal, og det lykkedes ogsaa tilsidst i nogen Grad, om end ikke helt tilfredsstillende, at raade Bod paa denne Uretfærdighed.

I 1914 vedtog Kommunalbestyrelsen, efter at Andragende herom var indsendt til Magistraten af „Kommunalt Arbejderforbund“, at udvide Ferien til 14 Dage aarlig for Tjenestemænd, der havde været ansat i et Aar i Kommunens Tjeneste. Dette vakte selvfølgelig Glæde blandt Medlemmerne. I Følge Tjenestens Art gik man som i en Trædemølle, man havde ganske vist det Gode, der laa i en 24 Timers Turnus, men denne var som bekendt befængt med en Del Fritidsarbejde man var forpligtet til at udføre. En 14 Dages Ferie betød en Frigørelse af Trædemøllen, og at man i det Tidsrum kunde føle sig som en fri Mand. I det nye Ferieregulativ stod, at Tjenestemanden havde Ret til denne Ferie, den gamle kedelige Tilføjelse om, saavidt Tjenestens Tarv tillod det var gledet ud, der var en virkelig Baggrund for Glæden. Men saa udbrød Verdenskrigen i August. Alle ferierende Brandmænd hjemkaldtes telegrafisk, og ikke nok hermed, adskillige af dem blev indkaldt til Militærtjenesten, hvorfor al Ferie blev stoppet.

Senere praktiseredes den Ordning, at Ledelsen tilbageholdt saa meget af Erstatningsmandskabet paa Hovedbrandstationen, saa man var sikker paa til enhver Tid at kunne komplettere ude paa de øvrige Stationer, hvis det af een eller anden Grund skulde vise sig nødvendigt. Da, som før omtalt, Erstatningsmandskabet var meget knapt, resulterede denne Nyordning i en Reducering af Ferien. Organisationen indsendte derfor, sammen med „Arbejdsledernes Organisation“, et Andragende til Magistraten om en Forøgelse af Erstatningsmandskabet. Dette Andragende kom til Udtalelse hos Brandchefen, men denne forment ikke at turde anbefale Andragendet, af Frygt for, naar der atter indtraadte normale Tilstande, ikke at have tilstrækkeligt Brug for dette Mandskab. Organisationen fik derfor et Afslag. Aaret efter, i 1916, da den nuværende Brandchef havde tiltraadt sit Embede, indsendte man saa paany gennem „Kommunalt Ar-

bejderforbund“ Andragendet til Kommunalbestyrelsen. Sagen forhandlede derefter igen med Brandchefen, som lovede, i Tilfælde af at Forbundet vilde anvise en Vej til, at blive det overflødige Mandskab kvit, naar normale Forhold atter indtraadte, at anbefale Forslaget. Dette var ingen ringe Opgave for Forbundet, men ved Henvendelse til et af Borgerrepræsentationens socialdemokratiske Medlemmer, udtalte denne som sit og Gruppens Syn paa Sagen, at da det her drejede sig om at faa een af Borgerrepræsentationen forlængst vedtaget Beslutning ført ud i Livet, maatte der naturligvis ogsaa gøres Udvej. Med Hensyn til det eventuelle overtallige Mandskab, da kunne man jo, saafremt Prøveaaret var overstaaet, overflytte dette til Sporvejene, som altid kunne finde Anvendelse for saa udsøgt Mandskab. Han udtalte sluttelig som sin Formening at Forslaget vilde glide let gennem Borgerrepræsentationen. Andragendet blev paany tilstillet Chefen, som blev gjort opmærksom paa at Sagens Gennemførelse sikkert kunne paaregne Borgerrepræsentationens Velvillie. Brandchefen, der personlig var velvillig stemt overfor Kravet, indsendte straks Forslag til Magistraten om Bevilling af de nødvendige Midler til Ekstramandskab. Kommunalbestyrelsen sluttede sig til Forslaget og saa snart det nye Mandskab var uddannet, kunde man endelig igen faa sin haardt tiltrængte Ferie. For denne Sags heldige Løsning er Organisationen megen Tak skyldig til „Kommunalt Arbejderforbund“s Ledelse, og „last not least“ til Formanden i Borgerrepræsentationen Hr. Th. Stauning, og til disse retter Organisationen herved en hjærtelig Tak. Iøvrigt vil Kommunens Ferieregulativ være Medlemmerne bekendt.

Ledelsens Stilling.

Som det fremgaar af Omtale andetsteds i dette Skrift, har Forholdet mellem Brandvæsenets Ledelse og Organisationen ikke altid været det bedste. Særlig var de første Aar fulde af Spænding og Sprængstof. Og dette, at det underordnede Mandskab vilde tale med om de Sager, der angik dem selv, var en Formastelighed, som ikke burde tolereres. Men saa sandt som Tiderne skrider frem, saa sandt lader Udviklingen sig ikke skrue tilbage, den kan hæmmes et Stykke Tid, men kommer saa til Udbrud, og dette kan være af mere eller mindre kraftig Natur. Eksempler herpaa viser sig daglig. Brandchef Oberts Meyer, der personlig var en meget human Mand, kunde eller vilde ikke forstaa at Brandfolkene havde et andet Syn paa Tilværelsen, end det Ledelsen eneraadende vilde paatvinge dem. Hertil kom Officerernes Syn paa Soldatens Diciplin, ingen Muggen i Gelederne; herimod reagerede Brandfolkene og med Rette, thi en Brandmand er, trods sin Uniform, ingen Soldat men kommunal Tjenestemand. Obersten strittede længe imod og søgte ved alle Midler at hindre Organisationens Fremgang og gav først nødtvungent op, da Magistraten ved en Trudsel fra „Dansk Arbejdsmandsforbund“ havde anerkendt Organisationen. Men fra den Tid lagde Obersten ingen Hindringer i Vejen for Organisationens Arbejde. Der var andre, som ikke gav op, og ved de mest vidunderlige Midler søgte at sætte Spittelse, men de vandt ingen Bifald hos Obersten; han modtog Organisationens Repræsentanter høfligt paa den faderlige Maade, der var ham egen, og forhandlede om de Sager, der fremdroges, sagligt og ikke uden Velvilje. De sidste Aar før Oberstens Afgang, var Forholdet til Organisationen saa godt, at denne var med til at

bringe ham en Hyldest ved hans Afgang fra Korpset. Denne Hyldest bestod i et Fakkeltog, der afholdtes i Tivoli den 16. November 1909 og var foranstaltet af Brandfolkenes Understøttelsesforening, Sprøjteførernes faglige Forening og Brandfolkenes Organisation. I samme Anledning udtalte en Deputation fra Organisationen en hjertelig Tak for den Forstaaelse og Velvillie Chefen havde vist vore Krav og den Støtte, han havde ydet Organisationen gennem sine anbefalinger af dennes Sager overfor Magistraten. Obersten svarede omtrent ordret saaledes: Ja! Ja! Børn, jeg skal gerne indrømme nu, at den Gang I dannede eders Forening blev jeg meget opbragt; jeg syntes at man derved viste mig en Mistillid. Jeg syntes selv at jeg altid havde varetaget det mig underlagte Mandskabs Tarv paa bedste Maade, og at jeg derfor ikke havde fortjent denne Mistillid. Saa havde jeg jo ogsaa mine Instrukser fra Magistraten med Hensyn til, hvad jeg skulde og maatte gøre, men jeg har siden da ærligt bestræbt mig paa at forstaa den nye Tids Bevægelser og Tanker. Og efter at jeg har sat mig grundigt ind i dette maa jeg give Eder Ret; det vil sikkert blive den kommende Tids Vej, og jeg har saa gammel jeg er, resolut taget Konsekvenserne, og det vil I dog vide, ikke senere lagt Eder nogen Hindringer i Vejen for Eders Arbejde, tværtimod har jeg ærligt hjulpet Eder, hvor det har været muligt. Jeg beder Eder nu tage Eders gamle Chefs Hilsen med Eder ud til Eders Medlemmer og en Tak for godt og loyalt Samarbejde."

Organisationen kan tilfulde bekræfte Sandheden af den gamle Obersts Afskedsord. Ved Oberst Meyers Død for faa Aar tilbage, paraderede Organisationens Banner ved hans Baare og Brandfolkene dannede Æresvagt ved Begravelsen. Organisationens Medlemmer bevarer Mindet om en særdeles human og rettænkende Chef. Ogsaa Obersten havde tænkt paa sine Brandfolk, idet han i sit Testamente havde betænkt Brandvæsenet med et Legat paa 5000 Kr., hvis Renter udbetales med 2 Portioner à 100 Kr. hver Jul til Enker efter Tjenestemænd i Brandvæsenet. I Bestyrelsen for dette Legat sidder som Repræsentant for Oberstens Familie Hr. Overretssagfører Meyer, for Brandvæsenet Brandchefen, og for Organisationen Organisationens Formand.

Ved den nye Brandchefs, Ingeniør Lisbergs, Tiltrædelse, henvendte Organisationens Bestyrelse sig til ham og udtalte

Haabet om, at han vilde vise den samme Forstaaelse og samme Forhandlingsvillighed som hans Forgænger i Embedet og om muligt være lydhør overfor Organisationens Ønsker. Brandchef Lisberg svarede, at han i Forholdet til Organisationen vilde søge at bevare de hævdvundne Traditioner fra Oberst Meyers Tid; hans Undergivnes Ve og Vel vilde alle Tider ligge ham paa Sinde; men man maatte ikke fortænke ham i, at han saa paa vore Krav med egne Øjne og vejede dem paa sin egen Vægtskaal, men ellers kunde Organisationens Tillidsmænd trygt henvende sig til ham med Medlemmernes berettigede Krav. Hvad angaar sidste Del af Chefens Tale, gik der ikke mange Dage før Organisationens Tillidsmænd blev klar over, hvad der mentes med egne Øjne og egen Vægtskaal. Forholdet mellem Chef og Organisation var i hele Ingeniør Lisbergs Chefperiode meget spændt, og i hvert Fald fra Organisationens Side præget af den dybeste Mistillid.

Efter Brandchef Lisbergs Død i 1916 udnævntes daværende Vicebrandchef Mülertz til Chef for Brandvæsenet. Ogsaa ved denne Lejlighed sendte Organisationen en Deputation til Brandchefen, for at lykønske til Udnævnelsen og for at faa Føling med, hvorledes den nye Chef saa paa Organisationens Arbejde. Ved denne Lejlighed udtalte Chefen, at det ham underlagte Mandskab kunde gøre sikker Regning paa hans Sympati, og at han med Velvilie vilde se paa alle rimelige Krav, saavidt det stod i hans Magt som Kommunens ansvarlige Embedsmand, og at han gerne saa det gode Tillidsforhold fra de sidste af Oberst Meyers Aar vende tilbage, men dette krævede naturligt at begge Parter handlede loyalt overfor hinanden, at der skabtes et Tillidsforhold mellem Organisationen og Administrationen, og Chefen var for sit Vedkommende villig til at arbejde paa at skabe et saadant Forhold.

Det skal her med det samme siges, at Chefen har holdt, hvad han ved den omtalte Lejlighed lovede. Forholdet mellem Brandchefen og Organisationen er det bedst mulige. Organisationens Tillidsmænd bliver altid høfligt modtaget, altid paahørt med den største Interesse, og hvor det kan lade sig gøre administrativt gerne imødekommet. Enhver Overenskomst bliver altid loyalt overholdt, selv om der kun foreligger mundtlige Aftaler har Organisationen aldrig haft nogen Grund til Klage.

Indenfor Organisationens Bestyrelse har man naturligvis ogsaa bestræbt sig for, at dette Tillidsforhold ikke svækkes, og vi haaber at Glæden over Samarbejdet er gensidigt og at det maa blive af lang Varighed. Organisationen takker Brandchefen for hans Hjælp ved Gennemførelsen af alle de større Reforme siden 1916. De er alle blevet fortolket saa gunstigt som muligt til Gavn for Medlemmerne.

Endvidere skal det bemærkes, at Brandchefen straks efter sin Tiltrædelse brød den gamle Praksis at lade Organisationens Tillidsmænd staa op under Forhandlingerne. Disse bydes nu altid en Stol, og Forhandlingerne føres som mellem ligeberettigede Parter. En lille men mærkbar Reform for dem, der har prøvet at staa op i timevis som den taalte Part.

Hvad angaar Forholdet til Brandvæsenets øvrige Officerer, er der ikke i de senere Aar fra deres Side lagt Organisationens Hindringer i Vejen for dens Arbejde. Naar Organisationens Tillidsmænd har henvendt sig til de enkelte Brandinspektører, under hvem særlige Sager sorterer, er de alle Tider blevet hørt og de paaklagede Anker rettede, eller man har opnaaet en tilfredsstillende Ordning. Man maa med Tilfredshed konstatere, at Forholdet mellem Brandkorpsets Officerer og Organisationen og dennes enkelte Medlemmer er det bedst mulige, og udtale Haabet om, at dette Forhold maa vedblive at bestaa til Gavn for alle Parter; thi intet fremmer Arbejdet og Glæden ved Arbejdet mere end den gensidigede Tillid.

Enkeltmandssager.

Det har naturligvis ikke kunnet undgaas, at Organisationen har maattet føre nogle af de Enkeltmandssager, man har haft at arbejde med, frem til retslige Afgørelse. Den første Sag vi førte var for fhv. Brandmand E. Bentsen. Denne havde ved en Brand i Aaret 1900 faaet sine Øjne beskadigede af stærk Varme og giftig Røg, gik siden længe sygemeldt og blev tilsidst afskediget uden Pension, da han ikke havde været de 15 Aar i Tjenesten, der fordredes i den gamle Pensionsvedtægt, og da han ikke kunde bevise at hans Sygdom var en Følge af hans Arbejde ved den omtalte Brand. Ved Organisationens Hjælp lykkedes det at fremskaffe Udtalelser for, at Bentsens Paastand var rigtig, og Retten dømte derfor at han skulde have Pension som Tilskadekommen. Sagen havde forsaavidt Betydning for alle i Korpset, idet det gav Anledning til at indskærpe Medlemmerne, at de altid bør huske at faa tilført Vagtjournalen Dato og Sted, hvis de under deres Arbejde ved Brand eller Udrykning kommer til Skade, paadrager sig Forgiftning eller lignende, og det er en Ting enhver bør huske den Dag i Dag, da det kan have den allerstørste Betydning ved et eventuelt Pensionskrav.

I 1906 afskedigedes Brandmand Paaske paa Grund af Tuberkulose, men uden Pension. Den i 1905-vedtagne Tuberkuloselov, der i uklare Vendinger bestemte, at visse Funktionærer, der afskedigedes paa Grund af Tuberkulose, skulde have $\frac{2}{3}$ af deres Løn i Pension, førtes i Marken overfor Magistraten, men denne vilde ikke anerkende at Brandfolkene kom ind under denne Lovs Bestemmelser, idet man anførte at Brandmanden ikke kom i saa intim Berøring med andre, at det kunde befrygtes at Smitten vilde blive bragt videre. Organisationens overgav Sagen til Forbundet, der anlagde Sag mod Magistraten, da Sagen var af principel Natur, men desværre gav saavel Hof- og Statsretten som Højesteret, hvor Sagen førtes op, Magistraten Medhold.

Det blev ved denne Sags Afgørelse fastslaaet at Brandfolk

ikke høre til de Grupper af Funktionærer, der kommer ind under Tuberkuloseovens Bestemmelser, enskønt der, omtrent ved samme Tid og ogsaa ved Dom, blev tilkendt en Politibetjent Pension efter ovennævnte Lov.

Samtidig hermed havde vi et andet Tuberkulose tilfælde, men da Manden her havde over 15 Aar i Tjenesten fik han sin Pension og for hans Vedkommende drejede det sig altsaa om Forskellen mellem $\frac{1}{2}$ Delen og $\frac{2}{3}$ i Pension. Da Dommen faldt i Påaskes Sag, var dermed den anden Sag ogsaa afgjort, og Sagen behandlede derfor kun indenfor vore egne Rammer.

I 1908 da vi langt om længe naaede at faa Ansættelse af Magistraten istedetfor som hidtil af Brandchefen, og Opsigelsesfristen derfor forandrede fra 1 til 3 Maaneder, var der et Par Mand som Ledelsen af forskellige Grunde ikke ønskede at beholde og som derfor fik deres Opsigelser, Organisationen fik Sagerne til Undersøgelse og fandt hurtig ud af, at for den enes Vedkommende var Opsigelsen ganske ubegrundet. Henvendelse til Brandchefen frugtede ikke, denne fastholdt sin Ret til at opsigede Folk han ikke ønskede, Manden havde faaet en diciplinær Straf og kunde altsaa ikke faa den faste Ansættelse. Nu er dertil at sige at Manden ganske vist havde faaet en saadan Straf, men det var længe i Forvejen og han havde ikke siden forset sig, saa Afskedsgrundlaget var meget svagt, men da vi ikke kunde faa Brandchefen til at indse dette, indankedes Sagen for Magistraten. Borgmester Marstrand tog da ogsaa, efter at have hørt vor Fremstilling, straks det Standpunkt at der forelaa et beklageligt Fejlgreb, fra vor Ledelses Side og nægtede at afskedige Manden, som er i Korpset den Dag i Dag, og at han ikke var nogen helt daarlig Brandmand bevises bedst derved at han for nogle Aar siden forfremmedes til Reservefører.

I 1914 fik en Brandmand, der havde tjent i Korpset i $29\frac{1}{2}$ Aar sin Afsked paa Grund af grov Tjenesteforseelse og Magistraten nægtede at give Manden Pension, men gav ham en aarlig Understøttelse paa 500 Kr., der dog kunde bortfalde, hvis hans økonomiske Kaar forbedredes. Denne Afgørelse var os ganske ufattelig, idet Pensionsregulativets § 7 lød saaledes:

Naar en i Henhold til de foranstaaende Bestemmelser pensionsberettiget afskediges paa Grund af et ham udvist Forhold, der uden at medføre Stillingens Forbrydelse dog svækker den for

denne nødvendige Agtelse og Tillid, bestemmes hans Pension af Kommunalbestyrelsen.

Organisationen vedtog derfor at lade dette Spørgsmaal afgøre ved Domstolene. Sagen indankedes for vort Forbunds Hovedbestyrelse, der efter at have afæsket deres juridiske Konsulents Erklæring, afviste Sagen. Organisationen overdrog saa Hr. Overretssagfører Emil Nielsen at føre Sagen mod Magistraten, og ved Hof- og Landsretten vandt vi Sagen, idet Retten kom til det Resultat at Manden skulde pensioneres efter § 7.

Magistraten appellerede dog Afgørelsen og samtidig vedtog vort Forbund at overtage Sagens Førelse for Højesteret, men denne højeste Instans kom til det modsatte Resultat. Sagen tabtes og Manden fik ingen Pension. Denne Sag var ogsaa af principiel Natur, idet det her blev fastslaaet at Magistraten, ved grov Tjenesteforseelse, kunde afskedige en Mand uden Pension, paa Trods af Pensionsregulativets § 7' Ordlyd og dette har naturligvis vidtrækkende Konsekvenser, idet Enken efter en Mand der er afskediget for en saadan Forseelse ikke kan faa nogen Enkepension, selv om Manden, som her, har en Tjenestetid paa ca. 30 Aar, og da denne § ogsaa findes i Pensionsregulativet af 1920 § 31—32 har Dommen ogsaa Betydning for Fremtiden.

I 1916—17 havde vi 2 næsten ens Sager om rettidig Opsigelser af Erstatningsmandskabet. I begge Tilfælde havde de paagældende været indkaldt til Sikringsstyrken, og da de kom tilbage til Korpset fik de deres Opsigelse som „ikke egnet“, men af en eller anden Grund nogle Dage forsent, saaledes at den Maaned som overenskomstmæssig er tilstrækkelig for en Mand, der ikke har været i Tjenesten et Aar, ikke var tilstrækkelig; i begge Tilfælde skulde der 3 Maaneders Opsigelse til.

Sagerne forhandlede gennem vort Forbund, dels med Brandvæsenets Ledelse og dels med Magistraten og Resultatet blev i begge Tilfælde, at de paagældende fik to Maaneders Løn efterbetalt.

Foruden ovennævnte Sager har Organisationen naturligvis ofte maatte gribe ind i Enkeltmandssager, som oftest med Held, saaledes at vi paa dette Omraade herigennem maa sige at have haft et virkeligt og godt Værn imod Overgreb.

Skærmydsler.

Enigheden og Sammenholdet indenfor Organisationen var i første de Aar udmærket. Alle følte sig som Enere i et samlet Hele. Sprøjteførere og Reserveførere, Kuske og Brandmænd var klare over, at kun en samlet Optræden kunde bringe Resultater, men da det første store Slag var slaaet og Organisationsretten anerkendt, kom der Særinteresser fra de forskellige Brancher, og da man ikke kunde enes om Berettigelsen af disse særlige Krav, gik det som saa ofte før og efter, naar man indenfor en Korporation, Forening eller Organisation glemmer, at den valgte Bestyrelse maa og skal udføre Flertallets Beslutninger. Skuffelsen over ikke at finde Ørenlyd for sine særlige Krav, bliver i mange Medlemmers Opfattelse til, at Foreningen er en daarlig ledet Forening, som ikke interesserer sig for Medlemmernes Sager. Paa denne Basis udskilte Sprøjteførerne sig i 1904 fra Organisationen, og dannede Sprøjteførernes faglige Forening. Hvorvidt dette var klogt er tvivlsomt; bevisligt modarbejdede de to Organisationer hinanden i de første Aar efter Udmeldelsen, til Glæde for Ledelsen og Magistraten og til Gavn for ingen af Modparterne. Man tør vel nok gaa ud fra som givet, at denne Splittelse satte sine Spor i Organisationens Arbejde, og mange af de Krav, man den Gang kæmpede for, vilde have givet Resultater noget før end Tilfældet blev. Ikke heller for den fremtidige Virksomhed blev det til Gavn, idet Ledelsen lettere fik Adgang til at spille Organisationerne ud imod hinanden. Dette at staa delt i rivaliserende Foreninger giver ingen Gevinst, og maatte man have Lov til at ønske noget ved denne Lejlighed, maatte man ønske at alle indenfor Korpset atter en Gang stod sammen i Kampen for bedre Livsvilkaar.

I 1909 mente en Del af Korpsets Reserveførere, at de nu burde følge Sprøjteførernes Eksempel, det vilde naturligvis gaa meget bedre med Særbegunstigelserne. Desværre for dem lykkedes det ikke at opnaa Enighed om en fælles Aktion, fordi

ca. $\frac{1}{3}$ af Reserveførerne holdt fast ved Organisationen. Man gik da til Dannelsen af en Klub, den saakaldte „sorte Haand“, som Klubben øjeblikkelig blev døbt af Brandmændene. Af Organisationen krævede Klubben Selvstyre. Den Brevveksling, der i den Anledning fandt Sted, er ikke uden Interesse og vidner om megen Bitterhed. Striden varede i flere Aar, men Organisationens Bestyrelse bøjede sig ikke, det vilde jo betyde Ophør af al Disciplin, Opløsning af Rammerne. Gang paa Gang hentede Klubben sig et Nederlag hjem, men man var nu en Gang under en uheldig Paavirkning og maatte løbe Linen ud.

Af Interesse er følgende Skrivelse fra Reservesprøjteførerne ved Dannelsen af Klubben:

September 1909.

Til

Bestyrelsen for Brandfolkenes Organisation.

Det meddeles herved den ærede Formand for Brandfolkenes Organisation at Reservesprøjteførerne ved Københavns Brandvæsen har dannet en Klub, der har til Formaal at varetage Reserveførernes særlige Interesser. Det er derfor besluttet paa et samlet Møde at lade alt administrativt saavidt muligt blive ordnet af Klubben selv.

I Henhold hertil undlader vi ikke at gøre den ærede Formand opmærksom paa, at vi ikke ønsker Organisationen foretager sig noget angaaende Reserveførerne før der foreligger Meddelelse fra Klubben.

(Underskrifter.)

Indenfor Bestyrelsen var man klar over, hvor det bar hen, og svarede omgaaende Klubben med følgende:

Til

Reserveførernes Klub.

Kvitterende for Skrivelse af $\frac{16}{9}$ 1909 skal Bestyrelsen for Brandfolkenes Organisation, efter at ovennævnte Skrivelse og Klubbens Love har været forelagt i et Bestyrelsesmøde, ikke undlade at meddele, at Klubbens Formaal er i absolut Modstrid med Formaalet og Lovene for Brandfolkenes Organisation og med Fagforeningskottume i Almindelighed, idet saadanne Klubbens Formaal er at gøre Indstillinger eller stille Forslag til

Hovedorganisationen, altsaa i dette Tilfælde til Brandfolkenes Organisation, og der udover intet.

Bestyrelsen misbilliger i høj Grad at Klubben allerede har foretaget Skridt, som kun Organisationens Bestyrelse har Ret til, og henstiller til Klubben at ændre sine Formaal og Forretningsgang saaledes, at alt hvad der vedrører Reserveførerne indsendes til Brandfolkenes Organisation.

Vi undlader ikke at henlede Klubbens Opmærksomhed paa Organisationens Love § 22, som Bestyrelsen, saafremt Klubben ikke ændrer sin Virksomhed i Overensstemmelse med Organisationens Love, agter at foreslaa Generalforsamlingen bragt i Anvendelse.

(Underskrifter.)

Reserveførerne bøjede sig naturligvis ikke, og Striden indankedes for Forbundets Hovedbestyrelse, hvis daværende Formand mærkværdigvis støttede denne Seperatistbevægelse og Striden rasede videre til stor Skade netop for Reserveførerne. Der veksledes en Række Skrivelser og afholdtes en Masse Møder, men alt prellede af paa de Herres Stupiditet. Først i 1915 da Afgangen fra Klubben paa Grund af Forfremmelser og Afsked havde været saa stor at Klubbens Aktionsevne kendelig formindskedes, afgik Klubben ved en blid og rolig Død, den sorte Haand forsvandt i det store uendelige. Siden da har der hersket den største Enighed indenfor Organisationen, til Gavn ikke mindst for Reserveførerne, der nu har opnaaet alt hvad de drømte om, og mere til.

Man høstede dog den Lære af denne Strid, at Klubber er af det gode, forudsat at de virker i Overensstemmelse med Organisationens Love. Skulde oftere en Branche indenfor Organisationen faa Lyst til at gaa sine egne Veje, bort fra den af Organisationen slagte Vej, for paa egen Haand at føre deres særlige Sager, saa har Organisationen nu saa stor Indflydelse, at den kan belære saadanne Medlemmer om, hvorledes Diciplinen indenfor en Organisation bør være. Gentagelser har ikke siden fundet Sted, og vilde efter at Forhandlingsreglerne mellem Magistraten og de kommunale Hovedorganisationer er fastslaaede, heller ikke mere være at befrygte.

Personalhistorie.

Organisationens første Formand var som tidligere nævnt Brandmand 60 Carstensen. Hans Funktionstid var ikke af lang Varighed. Hans Interesse for den nystiftede Organisation og hans Kammeratskabsfølelse satte ham paa denne Plads. Man maa beundre det Mod han herved udviste, thi paa daværende Tidspunkt var det ikke saa lidt af en Forbrydelse imod Samfundet, at være Leder af et Organisationsforetagende, særlig for Stats- og Kommune-funktionærer, hvem man frakendte al Ret til at være medbestemmende angaaende deres egne Forhold. Carstensen faldt da ogsaa som et Pligtens Offer, og som en blodig Ironi var Grunden fra Ledelsens Side motiveret med manglende Kammeratskabsfølelse. Man ved andet Steds fra, hvori denne manglende Kammeratskabsfølelse bestod. Carstensen havde i lidt kraftige Udtryk paatalt, at nogle Luskere ikke havde meldt dem ind i Organisationen, dette var prompte og omgaaende af en Sprøjtefører bleven rapporteret til Brandchefen.

Organisationen vil mindes sin første Formand som den, der ved sit Eksempel viste de sløve og underkuede Kammerater, at en Mand, som tror paa sin Sag, ikke lader sig bøje, selv ikke af en Trudsel om Afsked og Arbejdsløshed. Selv efter sin Opsigelse virkede Carstensen støt for Kammeraternes Fremtid. Carstensen døde i December 1921 og bisattes fra Krematoriet den 9. December.

Om de næste to Formænd 25 Petersen og 84 Petersen er der ikke meget at sige, de var Straamænd og blev udelukkende

valgt til denne Stilling, fordi man vidste at de begge stod højt hos den daværende Ledelse. Iøvrigt udfyldte de denne Mission tilfredsstillende.

Juel-Nielsen.

Den egentlige Leder af Organisation i de første Aar efter Carstensen var Kassereren, Brandmand 68 Juel-Nielsen. Det var denne Mand, som deltog i alle Forhandlinger, aflagde Beretning og som førte Protokollen, og vistnok den eneste Mand indenfor Bestyrelsen, der havde Begreb om at lede en Organisation. Selv efter at han i 1901 traadte ud af Bestyrelsen, virkede han til stor Gavn for Organisationen, ikke mindst ved Forhandlingerne om den 24 Timers Vagtturnus, hvor han var den egentlige Drivkraft. Som Udvalgsmedlem gjorde han et stort og fortjenstfuldt Arbejde, dels havde han gennem Aarene fremskaffet en Del brugeligt Materiale baade fra Udland og Indland, dels gennem sin Paavirkning af de kommunale Politikere til Gunst for Organisationens Andragende, desuden var hans store Erfaring og personlige Bekendtskaber Organisationen til stor Nytte. Organisationen udtaler her en hjertelig Tak for det Arbejde og de Resultater Juel-Nielsen har været med til at fremskaffe.

Organisationens fjerde Formand var Telegrafist 62 Møller. Han udviste megen Energi i sit Arbejde med Organisationens Sager. Var en kraftig Talsmand for Telegrafisternes Oprykning i en højere Lønklasse, et Krav, der dog ikke gennemførtes før flere Aar efter at Møller var fratraadt som Formand. Blev valgt til Næstformand for

Chr. Møller.

„Kommunalt Arbejderforbund“, hvor han ogsaa viste sig som en habil og brugbar Arbejdskraft. Arbejdede meget energisk med Lønreformen 1905 og den 24 Timers Vagttumus 1907. Fra-
traadte i 1908. Ogsaa Møller bør mindes med Taknemmelighed for sin Indsats i Organisationens Tjeneste, man bør erindre under hvilke vanskelige Forhold han til-
traadte og hvor vanskeligt det var i de Tider at fremskaffe Resultater.

O. Andreasen.

Efter Møller valgtes Reservefører 136 Andreasen til Formand, efter at han nogle Aar i Forvejen havde haft Sæde i Bestyrelsen. Andreasen var en meget dygtig og indsigtfuld Mand, der allerede medens han sad i Bestyrelsen, blev set hen til med megen Forventning. Forventningerne blev ikke gjort til Skamme da han blev Formand. Under hans

Ledelse udviklede der sig et Tillidsforhold imellem Brandvæsenets Ledelse og Organisationen, til stor Gavn for sidstnævnte. Valgtes til Næstformand i „Kommunalt Arbejderforbund“. Desværre kunde Andreasen ikke forene sine ideale Teorier med den faglige Bevægelses Realiteter og traadte tilbage i 1909.

Efter Andreasen valgtes Ipsen til Formand. Kort efter hans Valg afgik Oberst Meyer fra Korpset, og det næsten patriarkalske Forhold, som Andreasen havde faaet oprettet, forsvandt med Obersten.

Det varede ikke længe før Stridsøksen blev gravet op igen, da den nye Brandchef, Ingeniør Lisberg, kom til Magten. Tillidsforholdet mellem Administration og Organisation blev afløst af et Forhold, som fra Organisationens Side var præget af den dybeste Mistillid.

V. Ipsen.

Under en Forhandling med Brandchefen kom det til et meget skarpt Sammenstød mellem denne og Formanden. Brandchefen afbrød pludselig Forhandlingerne og henstillede til Organisationens Repræsentanter at komme igen en anden Gang med en mere underdanig Henvendelse. For ikke at virke irriterende paa Ledelsen, trak Ipsen sig tilbage i Juli 1910 og Organisationens tidligere Sekretær O. Lundstrøm blev Formand.

Lundstrøm var en meget energisk og evnerig Mand, med særdeles gode Kundskaber, der sikkert vilde være kommet Organisationens til Gode, om det var bleven ham forundt at virke noget længere. Lundstrøm døde efter en Blindtarmsoperation faa Maaneder efter, at han var valgt til Formand. Man bevarer Mindet om en god og trofast Kammerat med en nobel Karakter; en Mand, som udførte sit Arbejde med et godt Humør og til alles Tilfredshed.

Vald. Sørensen.

Organisationens niende Formand blev Reservefører 42 Sørensen. Sørensens Arbejde var, som alt hvad han foretog sig, præget af Grundighed. Hans rolige og saglige Maade at føre Organisationens Sager paa, fik som Regel Resultater hjem, og det spændte Forhold bedredes en Del, sikkert fordi Sørensens Ro afvæbnede Ledelsen. Ogsaa her maatte Organisationens give Slip paa en udmærket brugbar Mand, idet Sørensen maatte trække sig tilbage, grundet paa Avancement til Sprøjtefører.

I 1912 blev Brandmand 177 Jørgensen valgt til Formand. Jørgensen var en temperamentsfuld Mand, som sagde sin Mening rent ud. Han var ikke den rolige og smidige Forhandler som sin Forgænger, og Forholdet mellem Brandchefen og Organisationens blev hurtigt ændret til det gamle, med Rivninger og Skærmydsler. Men Jørgensen ejede tillige Jydens bekendte Sejghed og gav aldrig op fordi Vinden ikke altid blæste ham paa Ryggen, hans Valgsprog var ligervis højsalig Kong Valde-

A. C. Jørgensen.

mar: „Ja — Ja — i Morgen er der atter en Dag,“ og det lykkedes ham trods alt, at vinde ikke saa faa Resultater for Organisationen i den Tid han var Formand. Grundet paa private Forhold, trak Jørgensen sig tilbage i 1914, hvorefter den nuværende Formand V. Ipsen atter valgtes til Leder af Organisationen.

Da Juel-Nielsen trak sig tilbage som Kasserer valgtes nuværende Sprøjtefører Hørby til denne Tillids-post. Dette Tillidshverv var ingen Fornøjelse i de Tider. De bitreste Minder er sikkert, at de som foranledigede de mest ærekrænkende

Bryderier var Sprøjteførerne. Selv udgaaede af Brandmændenes Rækker, selv Tjenestemænd i underordnede Stillinger, skammede de sig ikke for at gaa Ledelsens Ærinde, skønt „Brandfolkens Organisation“ dog ogsaa til en hvis Grad varetog deres Interesser.

Det er vanskeligt at betegne denne Sprøjteførernes Op-træden, naturligvis var her ogsaa hæderlige Undtagelser, men iøvrigt maa det siges at det vel nærmest maa betegnes som honnet Ambition. Ogsaa fra mange Medlemmers Side lagdes store Bryderier i Vejen, ikke alle havde Forstaaelse af Organisationens Betydning, og saa i Organisationen kun et Middel til at trække Penge ud af Lommen paa fattige Brandfolk. Der skulde en uhyre Taalmodighed og en Del diplomatiske Evner til, for at faa Kontingenterne ind. For enkelte Medlemmers Vedkommende løb Restancerne endogsaa for Aar. Men Hørby var Manden for at faa Pengene ind, han opledte Medlemmerne, brugte sine agitatoriske Evner, og det lykkedes ham da ogsaa at faa de allerfleste til at forstaa, at kun gennem Organisation og Enighed kunde deres Interesser varetages.

Organisationen udtaler herfor sin Tak til Sprøjtefører Hørby, der endnu den Dag i Dag nærer de bedste Følelser for sin gamle Forening.

J. Olsen.

Efter Hørby valgtes Hornblæser Madsen til Kasserer, denne afløstes i 1907 af Forkusk 8 Olsen, Olsen kom ind til et Arbejde, som havde hele hans Hjærte. I den Tid han var Kasserer, lykkedes det at ændre hele Regnskabsførelsen til en mere betryggende Ordning, Restancerne nedbragtes til det lovlige, for slutte- lig ved een af Generalforsamlingen vedtaget Lovændring helt at forsvinde af Regnskabet. Kontin- gentet erlægges nu forud og herfor kan man takke Olsen. Ogsaa for sit øvrige Arbejde i Organisatio- nen, baade som Repræsentant, som

Kasserer og nu som Revisor, bringes ham her Organisationens hjærteligste Tak.

Olsen fratraadte i 1920 efter eget Ønske, og den nu- værende Kasserer, Reservefører 176 M. Nielsen, valgtes. For- haabentlig maa det vare mange Aar endnu inden den støtte og rolige Martin Nielsens Personalialia skal skrives. Alle ved, at Organisationens Midler af ham forvaltes paa bedste Maade.

Før her afsluttes med dette Afsnit, vil der være Anledning til at erindre Depotmester P. Jacobsen, der skønt ingen ung Mand, var den første Sprøjtefører, som til- sluttede sig Organisationen, og som ikke alene var et godt Medlem, men som ved Forhandlinger hos Brandchefen udviste en forbløffende Evne til at tage sidste Stik hjem. Man erindre, at den militaristiske Ledelse af Korpset somme Tider kunde gøre sig det Udslag, at Ledelsen, naar den ønskede at af- bryde Forhandlingerne, kommande-

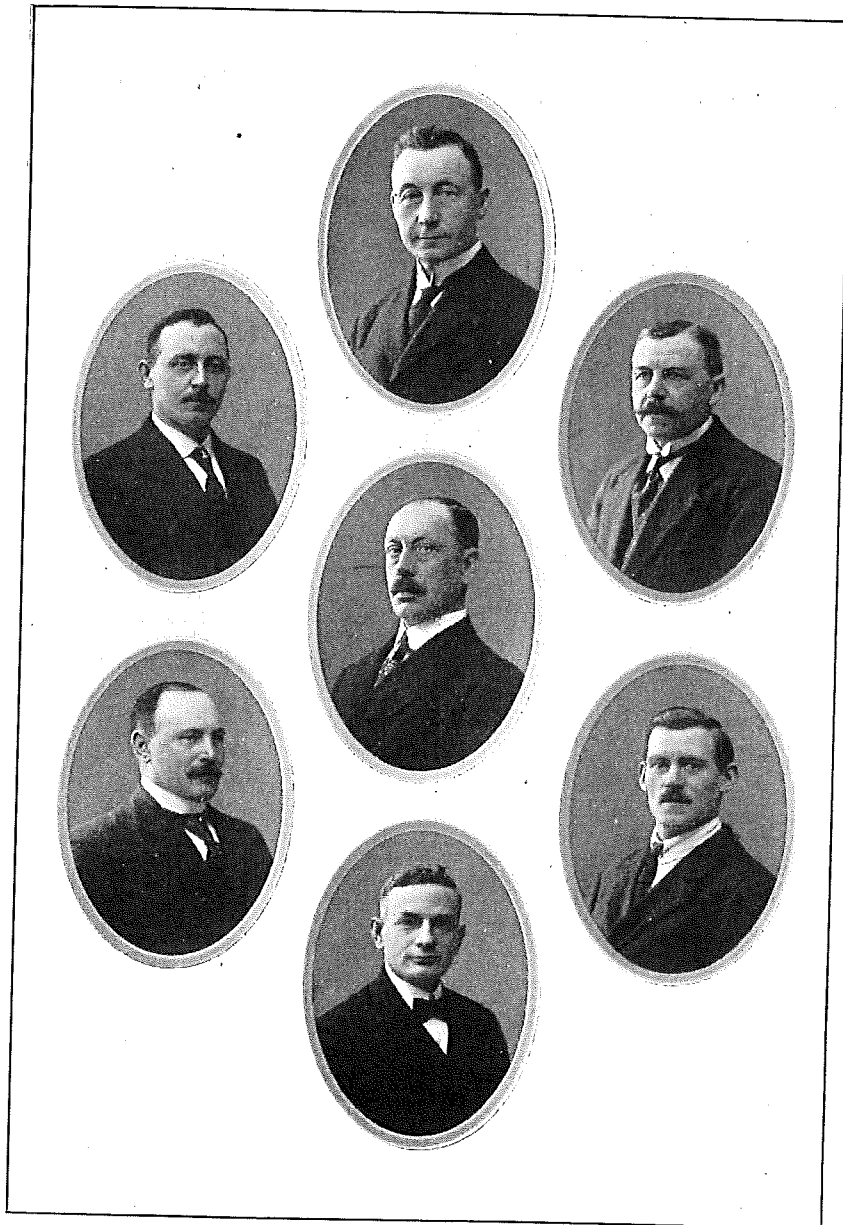
Martin Nielsen.

P. Jacobsen.

til at takke Jacobsen, først for det gode Eksempel, han gav sine Kolleger, derefter for hans Organisationsarbejde.

rede „Træd af“. Ogsaa saaledes overfor Jacobsen. Denne sagde: „Javel“, og traadte af, men nærmede sig atter, og udtalte roligt, „vi er kommet for at forhandle, og jeg synes nu vi kan tale om Sagerne“, og fortsatte saa ganske roligt, som om der aldrig var kommanderet „træd af“. Saaledes gik det Gang paa Gang, og da man ingen Vegne kunne komme med Jacobsen, blev det som oftest Forhandling alligevel. Dertil har Jacobsen alletider været en god Foresat. Organisationen har al Grund

Den nuværende Bestyrelse.

Frederiksberg-Afdeling.

Foreningens Stiftelse.

Naar der, inden Foreningens Stiftelse, skulde forhandles eller søges om Krav, stillede af Medlemmer af Korpset, brugte man paa Stationen den Fremgangsmaade, at man trak Lod om hvilke to Medlemmer, der skulde forhandle med Ledelsen af Korpset, og disse to Mand besørgede saa det videre fornødne. At der, navnlig naar Loddet traf et Par unge nyansatte Brandmænd, hos disse ofte ytrede sig en vis Angst for at komme til Forhandling med Ledelsen af Korpset, er saa forstaaeligt, idet man jo, naar man havde opnaaet Ansættelse i en Institution som Brandkorpset regnede dette for en Livsstilling, og var man, efter Ledelsens Skøn for vidtgaaende i sine Fordringer, stod Afsked fra Korpset altid som et Skræmmebillede, da saadanne to ved Lodtrækning valgte Mænd let vilde kunne komme til at staa ret isolerede. Da der imidlertid omkring Aarene 1895—96 nyansattes en Del yngre Medlemmer i Korpset, fik Tanken om at danne en Forening Vind i Sejlene, og Stødet som førte til den endelige Oprettelse af en Forening, var vel nok, dels at der af Kollegerne i København i 1898 var dannet en Forening og dels Generallockouten i Sommeren 1899. Under Lockouten fandt der naturligvis en Indsamling af frivillige Bidrag til de Udelukkede Sted, og Tanken om at man jo, naar man som Tilfældet var her, havde hele sin Sympati paa de udelukkede Arbejderes Side, bedre tilkendegav denne Sympati ved at staa som Medlemmer af en egen Organisation.

Efter at der hos nuværende Telegrafist Madsen, der dengang boede paa Yrsavej Nr. 24, var afholdt et forberedende Møde imellem nogle af de mest organisationsivrige Medlemmer af Korpset og daværende Forretningsfører for „Dansk Arbejdsmands Forbund“ Hr. Rosenvinge-Sørensen, stiftedes endelig „Brandfolkernes Organisation, Frederiksberg, den 1. Oktober 1899.

At der fra enkelte Overordnedes Side, overfor Medlemmer af Korpset fremsattes Trusler imod at indmelde sig i den nystartede Forening, endda Trusler om „at blive jaget paa Porten“ afskrækkede naturligvis ikke Brandfolkene, og paa et Korpsmedlem nær indmeldte samtlige Brandmænd og Reserveførere sig i Foreningen.

Den første Bestyrelse som valgtes bestod af Formand C. Hansen, Næstformand og Sekretær W. Hansen og Kasserer P. Jørgensen.

Charles Hansen.

At man, navnlig ved Valget af Formanden, Charles Hansen, havde været særdeles heldig, fik man allerede straks fra Begyndelsen Beviser for, thi en mere rolig og saglig Forhandler med Ledelsen af Korpset end netop ham, vilde man have haft Vanskelighed ved at finde, altid bevarende sin Ligevægt og i Besiddelse af betydelige oratoriske Evner.

Naar der her i det følgende skal gøres en Smule Rede for de Goder, der er opnaaet i den Tid Foreningen har bestaaet, kan det maaske have sin Interesse at belyse

Størrelsen af Korpset samt Vilkaarene, hvorunder Medlemmerne arbejdede ved Stiftelsen af Foreningen, uden dog derfor at gaa i Detailler. At denne Fremstilling maa gives i store Træk er naturligt; thi dels skal her intet Billede gives af Udviklingen af Korpset som saadant, og dels skal denne Fremstilling gives i saa sammentrængt Form som muligt.

Frederiksberg Brandkorps bestod i 1899 af (foruden den højere Ledelse) 30 Brandmænd og Reserveførere og 5 Sprøjteførere, hvoraf 6 Mand og en Fører gjorde Tjeneste paa Station 2, der var beliggende paa Herluf Trollesvej. Station 1 var ligesom nu

beliggende paa Howitzvej, daværende Lampevej. Af disse 30 Mand og 6 Førere gjorde $\frac{2}{3}$ Vagt og $\frac{1}{3}$ havde fri efter Tur, saaledes at Vagtinddelingen var 48 Timer Vagt, 24 Timer fri eller i en Uge 112 Timer = $4\frac{2}{3}$ Døgns Vagt og 56 Timer = $2\frac{1}{2}$ Døgn fri. Lønnen var dengang Begyndelsesløn 864 Kr. aarlig = 72 Kr. maanedlig, stigende efter 3 Aars Tjeneste til 936 Kr. = 78 Kr. maanedlig og efter yderligere 3 Aars Tjeneste til 1008 Kr. = 84 Kr. pr. Maaned. Maatte der nu under Sygdom o. l. gøres Ekstratjeneste af Frimandskabet, ydedes der for saadanne 24 Timers Ekstratjeneste (man maa erindre at Vedkommende, der udførte en saadan Ekstravagt derved fik 5 Døgns uafbrudt Tjeneste) en Betaling af 3 Kr. For Fuldstændighedens Skyld skal her anføres, at der hver Vagtdag var tilstaaet Mandskabet 1 Time Middag. Tjenesten paa Stationen udover Rengøring efter Udrykninger, Renovering o. l. var fordelt saaledes at hver Mand paa Stigeholdet om Natten havde 2 Timers Portvagt (om Dagen var der ingen Vagt i Porten), medens der paahvilede Sprøjteholdet Rengøring af Stationen, Sengeredning for Sprøjteførerne o. l. Som et Tegn paa de uhygiejniske Forhold, der herskede paa Stationen skal her anføres, at en saa selvlølgelig Ting, som at hver Mand havde sine egne Tæpper ikke eksisterede, til hver Seng hørte 2 Tæpper, som gik fra Mand til Mand og som til en Begyndelsen meget sjældent blev vaskede.

Som det tildels vil ses af foranførte, var Forholdene ved Korpset langt fra ideelle og det fremgaar da ogsaa af Referaterne af de første Bestyrelsesmøder (Forhandlingsprotokollen er dog først paabegyndt den 5. December 1899), at man igennem Avisartikler vilde søge at gøre Offentligheden bekendt med Tilstanden ved Korpset, for derigennem at skaffe sig bedre Lydhørhed hos de bevilligende Myndigheder i Kommunen. Ligeledes fremgaar det af Referatet af det første Bestyrelsesmøde, at den ene Mand, som ikke havde villet indmelde sig i Foreningen ved dens Stiftelse nu var afskediget, og at Foreningen saaledes var fuldtallig.

Imidlertid blev det ikke til noget med nogen Avisartikel, da Formanden for Organisationen nemlig allerede paa næste Bestyrelsesmøde kunde oplyse at han efter Konference med socialdemokratiske Medlemmer af Kommunalbestyrelsen havde erfaret, at der forestod en Lønreform indenfor forskellige Grupper af

Tjenestemænd under Kommunen, og at man ifølge denne Reform antog at Begyndelseslønnen for Brandfolk vilde blive hævet til 1100 Kr. aarlig, stigende efter 10 Aars Tjenestetid til 1400 Kr., og man enedes saa om at afvente Resultatet af denne Lønreform, inden man foretog sig videre. Det kan maaske her være paa sin Plads at anføre at Socialdemokrater og Radikale tilsammen raadede over de 8 af Kommunalbestyrelsens 15 Mandater, medens Højre besad de 7 Pladser. Forholdet var saaledes lige til 1909 da Højre ved Valget vandt et Mandat og saaledes blev i Flertal. At der straks efter Organisationens Stiftelse finder en Del Gnidning Sted, dels mellem Sprøjteførere og Mandskab, idet nogle af disse første saa med alt andet end milde Blikke paa den nystiftede Forening, og dels imellem Medlemmer indbyrdes, da enkelte af disse ikke straks forstod Betydningen af Organisationen, er vel ikke noget Særsyn; men Enigheden indenfor Organisation voksede hurtigt, og da Bestyrelsen allerede paa en ekstraordinær Generalforsamling 7., 8. og 9. Februar 1900 kunde fremlægge Resultatet af de førte Lønforhandlinger, og da dette Resultat udviste en Lønforhøjelse af Begyndelsesløn 1000 Kr., Slutløn 1300 Kr. aarlig, hvilket jo var en efter Forholdene ret betydelig Forhøjelse, var man enig om, at kun i Kraft af Organisationen havde man opnaaet dette Resultat, og noterede med Tilfredshed dette som den første store Frugt af Organisationen.

Nogen Anerkendelse af Organisationens som saadan varede det dog noget inden man opnaaede hos Ledelsen af Korpset. Tidspunktet for Organisationens Anerkendelse som forhandlingsberettiget kan ikke her bestemt fastslaaes, men det fremgaar af Forhandlingsprotokollens Referat af Bestyrelsesmødet den 3. Maj 1900, at „Formanden havde henvendt sig til Brandinspektøren for at opnaa Tilladelse til at deltage i Majdemonstrationen sammen med Brandfolkene i København, som havde faaet den ønskede Tilladelse af deres Chef“. Københavns Brandfolk havde nemlig telefonisk forespurgt om vi kunde ønske sammen med dem at deltage i ovennævnte Demonstration. Til denne Henvendelse fra Organisation til Brandinspektøren havde denne svaret, „at han ingen Bemyndigelse havde fra Kommunalbestyrelsen til at forhandle med os som Organisation, hvorfor han ikke kunde give den begærede Tilladelse“. Bestyrelsen henvendte sig nu til daværende Medlem af den social-

demokratiske Gruppe i Kommunalbestyrelsen, Forvalter Jensen, for at formaa denne til at forebringe Kommunalbestyrelsen Sagen vedrørende Anerkendelse af Organisationens Forhandlingsret. Ligeledes overgaves Sagen til Forretningsføreren for Dansk Arbejdsmands-Forbund, Rosenvinge Sørensen.

Som tidligere bemærket kan Tidspunktet for Anerkendelsen af Organisationens Forhandlingsret ikke nøjagtig fastslaaes, men det fremgaar af Protokollen at man, da man et Aars Tid senere henvender sig til Brandinspektøren for at faa Tilladelse til, grundet paa Deltagelse i Majdemonstrationen, at være fritaget for Udskyldning af Brandhaner den 1. Maj, da opnaar denne Tilladelse. Dette var naturligvis ikke ensbetydede med Anerkendelse af Organisationen, men det fremgaar dog heraf, at i Realiteten havde Ledelsen anerkendt denne, men saa sent som i September 1900, altsaa 1 Aar efter Foreningens Stiftelse, henvender Bestyrelsen sig endnu engang til Forvalter Jensen og til Maler J. Jensen (nuværende Finansborgmester i København), for at faa disse to til at udarbejde en Plan, fælles for begge Kommuner, vedrørende Forhandlingsretten. I det første Par Aar af Foreningens Tilværelse synes det som Medlemmerne er meget fornøjede med, at staa som Afdeling af „Dansk Arbejdsmands Forbund“, men allerede saa tidligt som i 1903 begynder de første Røster for Udmeldelse af „Dansk Arbejdsmands Forbund“ at løfte sig, idet nogle Medlemmer af Organisationen var af den Formening, at Ledelsen af Forbundet ikke arbejdede med tilstrækkelig Energi paa Løsningen af de Sager, der af Organisationen var givet Forbundet at arbejde med, og denne Benægtelse, der først adskillige Aar senere førte til Udmeldelse af „Dansk Arbejdsmands Forbund“, blev rejst. Vel blev Forslagene om Udmeldelse Gang paa Gang forkastet, men Bevægelsen lod sig dog ikke holde nede. Om disse misfornøjede Medlemmer havde Ret i deres Opfattelse af, at der maaske ikke altid fra Forbundet toges tilstrækkelig Hensyn til Organisationen, skal ikke her nærmere drøftes, men en Ting er givet, at Organisationen dog skylder „Dansk Arbejdsmands Forbund“ en Tak for hvad der blev udrettet under de forskellige Forretningsførere for samme, d'Hrr. Rosenvinge-Sørensen, Hans Jensen og Peter Mikkelsen; og ligeledes er det givet, at Organisationen selvfølgelig ikke, om den havde staaet som en selvstændig Forening med sine 30 Medlemmer

vilde have kunnet vente at se sine Andragender fremmet paa samme Maade som Tilfældet, trods alt, var under „Dansk Arbejdsmands-Forbund“s Overledelse. Første Gang Forslaget om Udmeldelse blev forhandlet, var paa en ekstraordinær Generalforsamling den 25. 26. og 27. Maj 1903 og her forkastedes Forslaget med 24 St. imod 5 St.

Fra ^{25/4} 1903 nedlægger Foreningens første Formand Charles Hansen sit Hverv som saadan, og Medlemmerne vælger Julius Hansen som Formand og omend denne sidste ikke i alle Retninger stod paa Højde med sin Forgænger, tog han dog fat og søgte at løfte de forskellige Byrder, som et saadant Hverv altid medbringer, af et godt Hjærte.

Et Spørgsmaal, hvis Løsning ligeledes lagde Beslag paa Bestyrelsens Opmærksomhed, var Feriespørgsmaalet og man indsender til Kommunalbestyrelsen igennem Forbundet i Januar 1904 en Skrivelse af følgende Ordlyd:

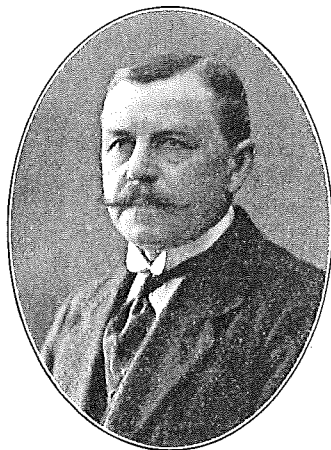
„Paa Opfordring af det menige Mandskab i Frederiksberg Brandkorps, tillader undertegnede Organisation, hvoraf nævnte Mandskab ere Medlemmer, sig ærbødigst at andrage den høje Kommunalbestyrelse om at der maa blive tilstaaet bemeldte Mandskab en aarlig Sommerferie paa 4 Vagtdage. Vi tillader os at begrunde nærværende Andragende med Mandskabets lange og opslidende Vagttjeneste. Det er saaledes ingenlunde usædvanligt at Mandskabet maa være paa Vagt i 5 Døgn paa engang uden i dette lange Tidsrum at maatte afføre sig deres Beklædningsgenstande. At dette i høj Grad berettiger nærværende Andragende vil sikkert indrømmes. Vi tillader os at henvise til at Mandskabet ved Københavns Brandvæsen alt har faaet tilstaaet en lignende Ferie som den der her andrages om. Idet vi henleder Opmærksomheden paa, at et Andragende vedrørende denne Sag, i Marts Maaned 1901 blev tilstillet den højtærede Kommunalbestyrelse fra det menige Mandskab selv, men at de endnu ikke har modtaget noget Svar, udbeder vi os æret Svar paa Nærværende, og tegner med særdeles Højagtelse.

For Hovedbestyrelsen

Hans Jensen,
Forretningsfører.

Som det vil ses af foranførte Skrivelse har Kommunalbestyrelsen end ikke besvaret det første Andragende, som fra Organisationens, uden „Dansk Arbejdsmandsforbund“s Medvirkning i 1901 indsendtes til denne, medens Andragendet fra „Dansk Arbejdsmandsforbund“ vedrørende samme Sag resulterer i, at der fra Oktober 1904 tilstaas Brandmændene en aarlig Ferie paa 7 Vagtdage, saa ikke alene var Andragendet opfyldt, men man fik endogsaa i Stedet for fire 7 Vagtdage Ferie. Ligeledes tilstaas der fra samme Tidspunkt efter Ansøgning hver Mand 2 Par Handsker aarligt, hvilket ogsaa var et lille Gode.

Betalingen for 24 Timers Ekstratjeneste, der jo havde andraget 3 Kr., var allerede fra April 1902 forhøjet med $33\frac{1}{3}$ pCt. til 4 Kr.

N. P. Jørgensen.

Fra $13\frac{1}{4}$ 1905 nedlægger Forningens anden Formand sit Hverv som saadan, efter dog at have set adskillige Spørgsmaal finde Løsning i sin Funktionstid, der kun havde andraget 2 Aar, og han efterfølges af N. P. Jørgensen, der med Dygtighed i en Række af meget vanskelige Aar nu kom til at lede Arbejdet for Organisationens,

Da der nu er hengaaet 5 Aar siden sidste Lønreform, begynder nu Kravet om højere Løn snart at gøre sig gældende, og paa den ordinære Generalforsamling i Oktober 1905 vedtoges det at indsende An-

dragende til Kommunalbestyrelsen, gaaende ud paa at faa forhøjet Begyndelseslønnen til 1200 Kr. stigende hver 3. Aar med 100 Kr. til 1600 Kr., samt at der efter 20 Aars Tjenestetid ydes et ekstra Tillæg af 100 Kr. Dette Andragende ledsages at et opstillet Budget for en Familie, bestaaende af Mand, Hustru og 3 Børn, og da det maaske kan have sin Interesse at erfare, hvad man paa det Tidspunkt regnede for nødvendigt til Livets Ophold, skal jeg tillade mig at anføre omtalte Budget. Til Husleje 25 Kr. pr. Maaned, Kost 65 Kr., Sygekasse 2 Kr. 50 Øre, Livsforsikring 3 Kr., Lys og Varme 2 Kr. 50 Øre, Kogegas 3 Kr. 50 Øre,

Klæder og Fodtøj 15 Kr., Vedligeholdelse af Indbo 5 Kr., ialt Kr. 121,50.

Som det tidligere er fremgaaet af denne lille Beretning, var højeste Løn paa daværende Tidspunkt 108 Kr. pr. Maaned, saa det vil ses, at det var paa høje Tid, man begyndte at røre paa sig. Medens Lønforhandlingerne staar paa opstaar Tanken om Anskaffelse af et Banner, saaledes at Foreningen, i Lighed med andre Organisationer, ved Fester o. l. kunde blive repræsenteres paa en værdig Maade. Tanken vinder Tilslutning og paa Generalforsamlingen i April 1906 oprettes et Fanefond, der ved frivillig Indsamling blandt Medlemmerne skal søge at skaffe de fornødne Midler tilveje. Med Lønningssagen gik det kun smaat, og talrige er de Henvendelser, der dels fra Bestyrelsen egenhændig og dels fra „Dansk Arbejdsmands Forbund“ finder Sted til forskellige Medlemmer af den socialdemokratiske Gruppe i Kommunalbestyrelsen, og der hersker en Tid lang stor Misfornøjelse blandt Medlemmerne af Organisationen med den socialdemokratiske Gruppe af Kommunalbestyrelsen, idet Medlemmerne finder, at nævnte Gruppe ikke fremskynder Forhandlingerne saaledes, at den nye Lønskala, der maa komme, kan træde i Kraft.

Endelig ved Slutningen af Aaret 1906 kommer den nye Lønreform, og det viser sig, at har den ladet vente længe paa sig, saa er den til Gengæld blevet bedre end man havde tænkt eller ventet sig, hvilket fremgaar af, at Slutlønnen, i Stedet for de begærede 1600 Kr. + 100 Kr. ekstra efter 20 Aars Tjenestetid, kommer til at andrage efter 12 Aars Tjeneste 1800 Kr. aarlig. Ydermere fik Lønreformen tilbagevirkende Kraft fra 1. Oktober 1906, saa man vil kunne forstaa, at de nye Lønninger vakte Glæde iblandt Medlemmerne. Begyndelsen af Aaret 1907 bringer et Par Goder, hvis Opnaaelse der i flere Aar har været arbejdet energisk paa fra Bestyrelsens Side. Der har saaledes gentagne Gange været søgt om at faa 3 Tæpper til hver Mand, altsaa et Tæppe mere end man allerede har; det resulterer omsider i at hver Mand, foruden sine egne 2 Tæpper, faar udleveret Lagner og Pudebetræk, der skiftes hver Maaned. Et uvurderligt hygiejnisk Gode var hermed opnaaet. Som et andet Resultat af Bestyrelsens Arbejde skal her nævnes, at Mandskabet bliver fritaget for at rede Senge for Sprøjteførerne. Et brændende Spørgsmaal havde hermed fundet sin Afslutning, idet Mandskabet ret

naturligt fandt det ganske urimeligt at skulle udføre dette Arbejde.

Med den frivillige Indsamling til et Banner gik det kun saa som saa. Det vedtoges derfor paa den ordinære Generalforsamling i Marts 1907, at paaligne hvert Medlem 50 Øre pr. Maaned, ligesom der af Foreningens Kasse tilskydes 50 Kr., der alt i alt med det ad frivillig Vej indkomne Beløb, skulde kunne dække Udgifterne ved Anskaffelse af et Banner, saaledes at Foreningen eventuelt kunde indvi samme til Oktober 1907.

Paa Generalforsamlingen i September 1907 kan Formanden oplyse at Kommunalbestyrelsen, efter derom indsendt Andragende, er gaaet med til at Korpset udvides med 3 Mand til Supplering, saaledes at Mandskabet derved vilde blive fritaget for en Del af de mange Ekstravagter, der havde medført at Mandskabet undertiden maatte forrette 120 Timers uafbrudt Tjeneste. Paa samme Generalforsamling vælges der paa Bestyrelsens Forslag et Udvalg, der skal indlede Underhandling med Kommunalbestyrelsen om Indførelse af 24 Timers Turnus. Paa Tidspunktet, da disse Forhandlinger blev indledede, havde man ved Københavns Brandkorps allerede opnaaet Indførelse af 24 Timers Turnus, og da Kommunalbestyrelsen paa Frederiksberg dengang havde et socialdemokratisk-radikalt Flertal havde man tænkt sig denne Sag let gennemførlig. Udvalget der blev nedsat undersøgte Forholdene ved Københavns Brandvæsen med Hensyn til Besætning paa Køretøjerne o.l., og da de fornødne Oplysninger var indhentet og Materialet, hvormed der skulde arbejdes tilrettelagt, overgaves Sagen til „Dansk Arbejdsmands-Forbund“, idet man rigtigt nok gik ud fra, at et Spørgsmaal af saa stor gennemgribende Betydning, lettere fremmedes igennem Hovedorganisationen. Imidlertid udtalte Medlemmer af den socialdemokratiske Gruppe deres Frygt for at Forslaget vilde møde Modstand flere Steder. Denne Frygt viste sig ikke ugrundet, og Modstanden ytrede sig navnlig derigennem, at man kunde paapege at Brandmændenes faste Løn paa Frederiksberg laa ca. 400 Kr. over Lønnen for de tilsvarende Stillinger i København, og man mødte da ogsaa Udtalelser som gik ud paa, at dersom man var villig til at renoncere paa disse 400 Kr., skulde der intet være til Hinder for Indførelse af 24 Timers Turnus. Selvfølgelig vilde Organisationerne ikke acceptere et saadant Forslag,

og Arbejdet fortsattes ufortrødent for Opnaelse af det store Gode, som Indførelsen af 24 Timers Tjenestetiden var. Utrættelig bearbejdede man de forskellige Medlemmer af Kommunalbestyrelsen og utrættelig henviste man til Politiet paa Frederiksberg, hvor Mandskabets Tjenestetid kun androg 69 Timer ugentlig, medens Brandmændene havde 112 Timer og søgte om at faa 84 Timer ugentlig. Endelig ca. 1½ Aar efter Forhandlingernes Paabegyndelse resulterede disse i at fra den 1. Maj 1909 indførtes den 24 Timers Turnus ved Frederiksberg Brandvæsen. Forinden Forhandlingerne om 24 Timer Turnus var ført til Ende, kunde Foreningen indvi sit nye smukke Banner. Længe havde Indsamlingen til samme staaet paa, og mange var de Tegninger som vragedes, inden det overlodes Maler Petersen at udføre Arbejdet. Den 1. Oktober 1908 indviedes endelig Frederiksberg Organisations smukke røde Silkeborg ved en lille Festlighed paa Brandstationen og siden da har Banneret talrige Gange repræsenteret Foreningen ved Højtideligheder af alle Arter og været Medlemmernes Samlingsmærke ved mange Lejligheder.

Imedens Forhandlingerne om Arbejdstidens Forkortelse havde staaet paa, var der naturligvis Sager af anden Art, der beskæftigede Bestyrelsen, saaledes afskaffedes den Parade, der Søndag Morgen fandt Sted og ved hvilken den vagthavende Assistent eftersaa Mandskabets Udrustningsgenstande og Beklædning, ligesom der, efter Henvendelse fra Foreningen af kommunalt ansatte Kontorfunktionærer paa Frederiksberg, indlededes Samarbejde med nævnte Forening for at søge Pensionsvedtægten forbedret. En Ting der ogsaa beskæftigede Bestyrelsen var Anciennitets-spørgsmaalet, idet der nemlig, naar Indførelsen af 24 Timers Turnus endelig fandt Sted, vilde blive foretaget en Udvidelse af Korpset, hvilket igen medførte en Del nye Udnævnelser, og paa en i samme Anledning afholdt ekstraordinær Generalforsamling vedtoges med 23 Stemmer imod en at Foreningen skulde henvende sig til Ledelsen af Korpset og til Kommunalbestyrelsen med Andragende om, at fremtidige Udnævnelser ved Korpset skulde foregaa efter Anciennitet. Et Spørgsmaal, der ogsaa trængte sig paa efter at den nye Vagtordning var indført, var Feriespørgsmaalet. Foruden Indførelsen af 24 Timers Tjenestetid havde Mandskabet haft 7 Vagtdage Ferie aarlig, hvilke 7 Dage med mellemliggende Fridage gav en Ferie paa 11 Dage,

og efter Indførelse af hver anden Dags Vagten, fastholdt Ledelsen Bestemmelsen om, at der kun kunde tilkomme Mandskabet disse 11 Dages Ferie. Bestyrelsen fastholdt imidlertid Kravet om 7 Vagtdage, hvilket med mellemliggende ordinære Fridage gav 15 Dages Ferie, og det lykkedes efter en Del Forhandling at gennemføre denne Ordning, naturligvis til Medlemmernes udelte Tilfredshed, ligesom der fandt en Ordning Sted, hvorefter 2 Mand fra hver Rode kunde feriere samtidig. Ifølge den nye Vagtordning udvidedes Korpset med 8 Mand, saaledes at dette nu, foruden den overordnede Ledelse, talte to Sprøjteførere og 46 Brandmænd og Kuske, men ved de Udnævnelser, der som Følge deraf havde fundet Sted, følte 8 Medlemmer sig forbigaaede, og Stemningen var i Retning af at indrykke Artikler i Bladene o. l. for derigennem at gøre Offentligheden bekendt med, at man ikke ved Brandkorpset paa Frederiksberg ved Udnævnelser tog Hensyn til lang og tro Tjeneste. Saa voldsomme Midler blev dog ikke benyttet, men Ledelsen lovede i Fremtiden, saafremt det kunde lade sig gøre, at tage Anciennitetet i Betragtning ved Udnævnelser. At der iblandt Medlemmerne gjorde sig delte Meninger gældende med Hensyn til den Gavn Foreningen havde af at staa som Afdelingen af „Dansk Arbejdsmands-Forbund“, er vel ikke noget Særsyn, og Misfornøjelsen giver sig bl. a. Udslag paa følgende Maade: „Dansk Arbejdsmands-Forbund“ krævede fra April 1910 at samtlige Medlemmer af Forbundet tillige skulde være Medlemmer af Dansk Arbejdsmands-Forbunds Arbejdsløshedskasse. Paa dette Spørgsmaal indvarsledes til en Generalforsamling, hvor Dansk Arbejdsmands-Forbund var repræsenteret ved Forretningsføreren Hr. Peter Mikkelsen samt Bogholderen ved Arbejdsløsheds-kassen Hr. Petersen. Efter en skarp Debat om Betimeligheden af at staa som Medlemmer af en Kasse, hvor man kun kunde yde men vanskeligt komme til at nyde, sattes Spørgsmaalet om Indmeldelse i Arbejdsløsheds-kassen under Afstemning og Resultatet af denne blev, at kun 19 Medlemmer stemte for og 23 stemte imod Indmeldelse. Ifølge Resultatet af denne Afstemning vilde Foreningen ikke længere kunne staa som Afdeling af Dansk Arbejdsmands-Forbund hvilket Forretningsfører P. Mikkelsen stærkt betonedede og henstillede til Medlemmerne paa en ny Generalforsamling at optage Spørgsmaalet til fornyet Behandling. Denne Generalforsamling finder

ogsaa Sted, og paa denne vedtages med 26 St. imod 8 St. at blive i Dansk Arbejdsmands-Forbund, hvilket altsaa vil sige at man indmeldte sig i Arbejdsløsheds-kassen, og den paa forrige Generalforsamling vedtagne Beslutning var dermed erklæret for ugyldig. Jeg har anført dette Forhold, fordi jeg anser det for uheldigt, om man paa en Generalforsamling vedtager, hvad man paa en 14 Dage tidligere stedfunden Generalforsamling har forkastet. Hellere tror jeg skulde man have taget Konsekvenserne af en Udmeldelse af Dansk Arbejdsmands-Forbund straks, jeg tror Følgen hurtigt var blevet Indmeldelse i kommunalt Arbejderforbund og dermed Arbejdsro for Bestyrelsen, tillige vilde Foreningen dermed have undgaaet at komme til at staa som Afdeling af den senere oprettede Kommunalunion, der dog ingen Organisation var. Til Dansk Arbejdsmand-Forbunds Kongres i Aarhus 1910 vælges Foreningens Formand til Delegeret, og forebringer her Forslag, gaaende ud paa at Medlemmer i faste pensionsgivende Stillinger skal have Ret til at staa med hvilende Medlemsret i Arbejdsløsheds-kassen. Forslaget forkastedes selv-sagt paa denne Kongres, og Spørgsmaalet om Udmeldelse af Dansk Arbejdsmands-Forbund var i de kommende Aar et staaende Punkt paa Foreningens ordinære og ekstraordinære Generalforsamlinger. Imidlertid begynder Kravet om højere Løn paany at gøre sig gældende, og til Kommunalbestyrelsen indsendtes i Oktober 1910 Andragende om at Lønnen for Brandmænd maa blive fra 1400 Kr. stigende med 150 Kr. hvert 3. Aar til 2000 Kr.

Dette Andragende forkastedes af Flertallet i Kommunalbestyrelsen, der siden Valget i 1909 var i Højres Besiddelse. Efter Ansøgning fra Foreningen tilstaas der Medlemmerne 3 Maaneders Opsigelsesfrist, ligesom den nye Pensionslov vedtages; denne blev ganske vist ikke efter Ønske, men var dog et Fremkridt, navnlig for Enkepensionens Vedkommende, idet denne fastsattes til $\frac{2}{3}$ af Mandens Pension. Søm tidligere bemærket skulde der ikke ret længe blive Ro om Spørgsmaalet Dansk Arbejdsmands-Forbund og i April 1911 indgives til Bestyrelsen for Organisation et Forslag, gaaende ud paa at Foreningen paa lovformelig Maade skal udmelde sig af Dansk Arbejdsmands-Forbund og Optagelse i Kommunalt Arbejderforbund, og dersom dette ikke kunde lade sig gøre da at blive staaende som en selvstændig Forening.

Bestyrelsen indkaldte til en Generalforsamling, som overværedes af P. Mikkelsen og Belysningsarbejder J. P. Johansen. Debatten var meget bevæget og P. Mikkelsen fremhævede naturligvis alle de Goder Dansk Arbejdsmands-Forbund havde skaffet Medlemmerne, ligesom J. P. Johansen anførte at Medlemmerne udmærket godt kunde komme i en Konflikt og komme til at opsig sine Pladser. Efter Debattens Afslutning sattes Forslaget om Udmeldelse under Afstemning og forkastedes, idet der gaves 25 Stemmer for og 15 Stemmer imod Udmeldelse. At Forslaget dermed var forkastet kunde maaske lyde som en Paradox, men Forholdet var dette, at der, jfr. Dansk Arbejdsmands-Forbunds Love, krævedes $\frac{2}{3}$ af Medlemmernes Stemmer for Udmeldelse for at denne kunde vedtages. Imidlertid indkaldes allerede den 19. Maj 1911 til en ny Generalforsamling med Forslag om Udmeldelse paa Dagsordenen, og her var Belysningsarbejder J. P. Johansen mødt som Repræsentant for Dansk Arbejdsmands-Forbund. Her fandt ligeledes en lang Debat Sted, men da man var klar over at saa længe der forlangtes $\frac{2}{3}$ af Medlemmernes Stemmer for Udmeldelse, hvilket jo vanskeligt kunne opnaas, naar Bestyrelsen stod som skarpe Modstandere deraf, vilde en Afstemning være frugtesløs, og en saadan fandt derfor ikke Sted.

Fra Kommunalbestyrelsen indløber i Juni 1911 Meddelelse om at den Boligtvang, der hidtil havde været gældende for Brandvæsenets Funktionærer, samt at Andragendet om 3 Maaneders Opsigelsesfrist var imødekommet. At Dansk Arbejdsmands-Forbund ikke af Flertallet i Kommunalbestyrelsen var synderligt vellidt skal jeg her forsøge at give Læseren af dette et Bevis paa, ved at afskrive Ordlyden af nogle Skrivelser, der veksledes imellem samme og Dansk Arbejdsmands-Forbund.

Frederiksberg Kommunalbestyrelse, den 17. Maj 1911.

Til

Arbejdsmandenes Forbund.

I Skrivelse af 5. f. M. har det ærede Forbund paa Opfordring af Mandskabet i Frederiksberg Brandkorps henstillet til Kommunalbestyrelsen om at gøre sin Indflydelse gældende, for at Mandskabet erholder den Frihed, som det har Krav paa, og at der i hvert Fald ydes Mandskabet Honorar for Ekstratjeneste m. v. I

den Anledning skal man herved meddele Forbundet, at da man anser det for rigtigere at Kommunens Funktionærer selv direkte henvender sig til Kommunalbestyrelsen om deres Ønsker, har man ment ikke at kunne optage de i Forbundets Henvendelse berørte Spørgsmaal til Behandling, forinden man har modtaget et Andragende fra Brandkorpset, hvori dette selv fremsætter sine Ønsker.

Hugo Carstensen.
 est.

M. Godskesen.

Herpaa svarede Dansk Arbejdsmands-Forbund som følger:

København, den 27. Maj 1911.

Til

Frederiksberg Kommunalbestyrelse.

Den 17. Maj d. A. modtog vi fra den højtærede Kommunalbestyrelse Svar paa det under 5. f. M. af vort Forbund paa Brandmandskabets Vegne fremsendte Andragende. Da det ikke staar os klart hvorledes den ærede Kommunalbestyrelses Skrivelse skal forstaas, vilde vi forinden vi kommer nærmere ind paa Sagen gærne have klaret følgende Spørgsmaal. Skal Skrivelsen forstaas saaledes at Kommunalbestyrelsen først ønsker at forhandle med Brandfolkene og, forsaavidt der derved ikke opnaas Enighed om de foreliggende Spørgsmaal, at Kommunalbestyrelsen saa som hidtil er villig til at forhandle med Brandmændenes Hovedorganisation.

Eller skal Skrivelsen forstaas saaledes at Kommunalbestyrelsen i Fremtiden vil nægte at forhandle med andre end Brandmændene.

Vi vægrer os ved at tro det sidste, efter at vi i de sidste 10 Aar har ført Forhandlingerne paa en saadan Maade, at det ikke har været til Gene for nogen af Parterne. Skulde det imod Forventning være Tilfældet, haaber vi at den ærede Kommunalbestyrelse vil meddele os hvilke Grunde, der har været til at tage denne Beslutning. Idet vi imødeser Deres ærede Svar, tegner vi

ærbødigst

Arbejdsmandenes Forbund f. Kbhvn. og Omegn.
 Hovedbestyrelsen.

P. Mikkelsen,
 p. t. Forretningsfører.

Som Svar paa den sidste Skrivelse modtager Dansk Arbejdsmands-Forbund en Skrivelse, gaaende ud paa, at først naar Forhandlingerne med Brandfolkene var bristede vilde Kommunalbestyrelsen forhandle med Dansk Arbejdsmands-Forbund.

Man vil igennem disse Skrivelser have set, at det Dansk Arbejdsmands-Forbund ønsker fastslaaet er, om Kommunalbestyrelsen overhovedet ikke vil forhandle med Forbundet. Havde Kommunalbestyrelsen nægtet at forhandle kan ingen vide, hvilke Konsekvenser denne Nægtelse vilde have draget.

Som tidligere nævnt androg Betalingen for 24 Timers Ekstratjeneste kun 4 Kr., og da dette var en latterlig ringe Betaling indsender Foreningen, da man nu var henvist til først at forhandle direkte med Kommunalbestyrelsen, et Andragende saalydende:

Til

Frederiksberg Kommunalbestyrelse.

Ved Nærværende tillader Brandfolkernes Organisation sig at ansøge den højtærede Kommunalbestyrelse om Forhøjelse af Betalingen for Ekstravagttjeneste og Timebetalingen for Ekstraarbejde udført paa Fridagene. Som det vil være den højtærede Kommunalbestyrelse bekendt, andrager Betalingen for 24 Timers Ekstravagt, hvorved Mandskabet maa udføre 72 Timers uafbrudt Tjeneste, 4 Kr., hvilket for 24 Timers Ekstravagttjeneste udgør $16\frac{2}{3}$ Øre pr. Time, og da det jo overalt er Kotume at Ekstraarbejde betales højere end almindeligt Arbejde, er det modsatte altsaa Tiffældet med Brandmandskabet. Man er derfor enedes om at ansøge den højtærede Kommunalbestyrelse om, at Betalingen for 24 Timers Ekstravagt maa blive fastsat til 7 Kr., samt Timebetalingen for Ekstraarbejde udført paa Fridagene maa blive forhøjet fra 80 Øre til 1 Kr. for den første Time og fra 40 Øre til 50 Øre for hver af de paafølgende Timer. I Forventning om at den højtærede Kommunalbestyrelse vil behandle dette vort ærbødige Andragende med den størst mulige Velvillie, og imøde-seende den højtærede Kommunalbestyrelses ærede Svar tegner vi

med Højagtelse
N. P. Jørgensen,
 Formand.

Dersom man nu tænker at et saadant Andragende vilde nyde hurtigere Fremme ved, at det ikke var igennem Dansk Arbejdsmands-Forbund der søgtes, tager man fejl, idet der nemlig hengik et halvt Aar inden Andragendet kom til Behandling i Kommunalbestyrelsen, hvor det dog trods alt vedtoges. Næste Gang Forslag om Udmeldelse af Dansk Arbejdsmands-Forbund kom til Behandling var paa den ordinære Generalforsamling den 27. Oktober 1911, hvor Afstemningen gav til Resultat at 33 Medlemmer stemte for Udmeldelse, 10 Stemmer imod og en var ugyldig, saa ogsaa denne Gang var Forslaget forkastet. Som tidligere bemærket, er det saare uheldigt naar der i en Organisation findes saa stor Opposition imod Hovedorganisationen som Tilfældet var her, thi faktisk var langt over Flertallet af Medlemmerne for Udmeldelse af Dansk Arbejdsmands-Forbund, men der forlangtes $\frac{2}{3}$ af Medlemmernes Stemmer for Udmeldelse. Følgen af at Forslaget Gang paa Gang blev slaaet ned viste sig ogsaa her, idet 2 Medlemmer udmeldte sig af Foreningen, medens 3 andre lod sig slette for Restancer. Forholdene ordnedes dog ret hurtigt for de udenforstaaendes Vedkommende, og de blev igen Medlemmer af deres Organisation. Som Følge af den paa dette Tidspunkt herskende Konflikt i Jord- og Betonarbejdsmandenes Afdeling blev der naturligvis paalignet Medlemmerne Ekstrakontingent. Det var jo hyppigst Tilfældet, at der indenfor en saa stor Organisation som Dansk Arbejdsmands-Forbund herskede Konflikt i en eller anden Afdeling og saa blev der som Regel straks udskrevet Ekstrakontingent. Disse gentagne Ekstrapaaligninger gør naturligvis ikke Sagen med Hensyn til Udmeldelse af Hovedorganisationen bedre, idet Medlemmerne hurtigt blev kede af disse, og Spørgsmaalet om Udmeldelse kommer allerede igen til Behandling paa en ekstraordinær Generalforsamling den 12. Februar 1912, og Resultatet var et noget lignende som ved forrige Afstemning, nemlig 35 Stemmer for, 11 imod og en blank, Forslaget var altsaa igen forkastet, denne Gang manglede der ganske vist kun 2 Stemmer. Følgen af at Udmeldelsen heller ikke denne Gang blev vedtaget var, at igen 3 Medlemmer lod sig slette af Foreningen.

Den 30. April 1911 nedlægger Formand A. P. Jørgensen sit Hverv som Formand efter 6 Aars Funktionstid, der ikke altid var lige behagelige. Efter Jørgensen vælges Axel Jessen til Organi-

sationens Formand og i de to Aar til 29. April 1913 hvor Jessen som Formand varetager Foreningens Interesser, var der bestandig Uro med 3 à 4 Medlemmer af Korpset, som ikke vilde staa som Medlemmer af Organisationen, saalænge denne ikke var udmeldt af Dansk Arbejdsmands-Forbund, dog lykkedes det tilsidst at bringe nogenlunde rolige Forhold tilveje, og om Udmeldelse af Dansk Arbejdsmands-Forbund er der i disse to Aar ikke Tale.

Efter Jessen vælges N. P. Jørgensen paany til Formand for Foreningen. I Oktober 1913 indsender Foreningen til Kommunalbestyrelsen et Andragende om Dyrtidstillæg, og i dette Andragende opstilles et Budget for en Familie, bestaaende af Mand og Hustru samt 2 à 3 Børn, og da det maaske kan være af Interesse til Sammenligning med det i 1916 opstillede Budget følger det her: Kost 85 Kr. pr. Maaned, Husleje 33 Kr., Brændsel og Belysning 5 Kr., Kogegas 4 Kr., Sygekasse 2 Kr. 50 Øre, Forsikring 3 Kr., Klæder og Fødtøj 30 Kr., Vedligeholdelse 5 Kr., ialt Kr. 167,50, heri ikke medregnet Skatter o. l. Andragendet afslaaes imidlertid af Kommunalbestyrelsen.

Et Spørgsmaal der dengang var meget brændende, var Spørgsmaalet om Fangetransportvognens (Salatfadet) Stationering paa Brandstationen, hvor man i Forvejen havde Hospitalets Sygetransportvogn stationeret. Selvfølgelig var Mandskabet ikke begejstret over Udsigterne til ogsaa at skulle besørge Renholdelsen af yderlige et Brandvæsenet ganske uvedkommende Køretøj, og kun ved energiske Forestillinger hos Ledelsen lykkedes det at undgaa omtalte „Salatfad“s Anbringelse paa Brandstationen. Da Foreningens Formand Jørgensen omtrent lige fra sit Valg til Formand havde været sygemeldt og det havde lange Udsigter med hans Helbredelse, vælger Medlemmerne paa en ekstraordinær Generalforsamling den 21. August 1914 til midlertidig Formand Georg Petersen, og han tog energisk fat paa Anliggendet i Foreningen.

Det første lille Spørgsmaal den nye Formand kom til at beskæftige sig med var Ophævelse af et Forbud, der var udstedt til Medlemmerne af Korpset om at forlade København i deres Sommerferie. Man maa erindre at Verdenskrigen var udbrudt i August 1914. Det lykkedes at begrænse Forbudet til kun at omfatte Jylland.

Ligeledes lykkedes det Bestyrelsen at udvirke at Kuske og Chauffører, der hidtil har været afskaaret fra at Deltagelse i

Georg Petersen.

Teatervagter o. l., kommer til at deltage i samme Omgangstjeneste paa Fridagene. Paa ekstraordinær Generalforsamling i Februar 1915 vælger man igen Udvalg, der skal søge udvirket at Medlemmerne erholder et Dyrtidstillæg, da Priserne allerede grundet paa Krigen er i stærk Stigning. Da Kravet om Dyrtidstillæg nu samtidig rejstes i øvrige Foreninger af kommunalt ansatte Funktionærer paa Frederiksberg enes man om at indsende Andragende til Kommunalbestyrelsen i Fællesskab. Opnaaelse af Fritagelse for Øvelse Fredag og

Lørdag hører ogsaa til et af de første Resultater som Bestyrelsen udvirkede, medens Petersen fungerede som Formand. Et Spørgsmaal der alle Dage havde haft Medlemmernes udelte Interesse var Støvlespørgsmaalet, idet man saa det uretfærdige i at f. Eks. Politiet oppebar et vist Beløb aarligt i Støvlepenge, medens Brandmændene, der jo maaske var nok saa udsat for at faa Fodtøjet ødelagt, ikke erholdt noget udover en ringe Godtgørelse, dersom det ved en Ildløs var gaaet særlig slemt ud over Støvlerne. Dette Spørgsmaal saa Ledelsen til at begynde med ikke saa velvilligt paa, idet der bestandig henvistes til at Mandskabet efter en Ildløs, hvorved Fodtøjet havde taget Skade, fik dette erstattet. Ved et energisk Arbejde fra Organisationens Side lykkedes det dog til Slut at vinde Ledelsens Sympati for Tanken om, at der aarligt tilstilles Mandskabet 1 Par Støvler, det første Aar endog 2 Par, og det turde vel være overflødigt at bemærke at dette Resultat histes med Glæde af Medlemmerne. Forinden Støvlespørgsmaalet havde fundet sin Løsning skete der imidlertid i Begyndelsen af 1916 en Henvendelse fra forskellige kommunale Organisationer paa Frederiksberg til Brandfolkenes Organisation om at deltage i Oprettelsen af en fælles kommunal Forening til

at varetage Medlemmernes Interesser. Der var i de Tider nok at varetage, navnlig i Betragtning af at Frederiksberg Kommunes bevilligende Myndigheder ikke den Gang, som senere blev Tilfældet, i forskellige Dyrtds- og Lønspørgsmaal fulgte Vedtagelserne i den store Nabokommune.

Efter at Bestyrelsen havde henvendt sig til Brandfolkenes Organisation i København med en Forespørgsel om man i København kunde tænke sig at være med til Dannelsen af et Landsforbund af Brandmænd, og faaet til Svar, at man der ikke kunde tænke sig et Landsforbund af Brandmænd alene, men godt kunde tænke sig samtlige kommunale Funktionærer Landet over samlet i et Forbund under Førerskab af Kommunalt Arbejder-Forbund, forelægger Bestyrelsen Sagen for en ekstraordinær Generalforsamling den 31. August 1916, og paa denne vedtoges det at indmelde Brandfolkenes Organisation, Frederiksberg, som Afdeling af den nyoprettede „Frederiksberg Kommunalunion“.

Paa en ny ekstraordinær Generalforsamling den 11. Oktober 1916 vedtoges med 41 Stemmer for og 3 imod Udmeldelse af Dansk Arbejdsmands-Forbund med et Aars Varsel. Foreningen talte paa daværende Tidspunkt 52 Medlemmer, saa Udmeldelsen var fuldt ud lovlig vedtaget. Der kan naturligvis diskuteres om Berettigelsen af den nye Organisation, Kommunalunionen, men paa daværende Tidspunkt havde den maaske sin Berettigelse, idet der var saa mange Spørgsmaal, hvis Løsning interesserede Funktionærerne i alle Stillinger og alle Grader, og da Kommunalunionen netop bestod af Funktionærer af alle Grader, saasom: Kontorfunktionærer, Politi og Brandvæsen, Funktionærer fra Elektricitetsværkerne, Sygeplejerskerne ved Hospitalet o. s. v., kunde man igennem Kommunalunionen bedre samles om sine Krav. Som eventuel Kamporganisation vilde den desværre ikke kunne faa nogen Betydning, da det vistnok vilde have blevet vanskeligt (for at anstille et Tankeeksperiment) at faa f. Eks. Politiet til at gaa i Konflikt fordi Kommunens Gartnere ikke kunde faa opfyldt deres Krav. Imidlertid tog Bestyrelsen for Unionen fat af et godt Hjerte, først med Cand. jur. With-Petersen som Formand, senere, da han forlod Kommunen Tjenesten, med Varmemester Tim, der var ansat paa Hospitalet. Paa Foreningens Bestyrelsesmøde den 17. August 1916 foreligger en Skrivelse af følgende Ordlyd:

København, den 11. November 1916.

Til

Bestyrelsen for Brandfolkenes Organisation, Frederiksberg.

I Henhold til Konference, som vor Organisations Formand havde med Formanden for Brandfolkenes Organisation, Frederiksberg, tillader vi os at foreslaa et mere intimt Samarbejde mellem vore Organisationer end hidtil. Vi kan tænke os Samarbejdet iværksat paa følgende Maade:

1. Ved mundtlig Konference at drøfte Krav af fælles Interesse.
2. Saavidt muligt at holde hinanden underrettet om enhver Bevægelse, som kan have nogen Interesse og Gavn for vore Medlemmer.
3. At Organisationerne holder hinanden underrettede om Krav der ønskes fremført overfor Administrationen eller Kommunalbestyrelse.

Hvis den ærede Organisations Bestyrelse mener at kunne acceptere vort Forslag, tror vi at begge Organisationers Medlemmer vil høste baade Gavn og Fordel heraf, idet de forskellige beklagelige Misgreb, der skyldes Fortidens manglende Samarbejde undgaas.

Imødeseende den ærede Organisationens Bestyrelses Svar tegner vi med solidarisk Hilsen:

Bestyrelsen for Brandfolkenes Organisation, København.

Østerbye,
Sekretær.

Som man vil se foreligger her det første virkelige Forsøg paa det Samarbejde, der ikke længe efter skulde føre til en fuldstændig Sammensmeltning af de to Organisationer, og Bestyrelsen afsendte følgende Svar:

Frederiksberg, den 8. December 1916.

Til

Bestyrelsen for Brandfolkenes Organisation, København.

Idet vi herved kvitterer for Eders ærede Skrivelse af 11. f. M. skal vi meddele Eder følgende: Eders Skrivelse har været forelagt Bestyrelsen paa et Møde den 17. November 1916, og man var her enige om at acceptere Eders Forslag, idet Bestyrelsen fandt, at det faldt i Samklang med et tidligere af os fremsendt Forslag om Samarbejde mellem vore Organisationer. Vi er overbevist om at et saadant Samarbejde vil være af uvurderlig

Nytte for begge Organisationer. Vi foreslaar en Sammenkomst for at træffe nærmere Aftale.

Med solidarisk Hilsen.

Paa Bestyrelsens Vegne:

J. P. Hansen,
Sekretær.

Den 15. December 1916 afholdtes det første Møde mellem de to respektive Organisationers Bestyrelser og man drøfter her de forskellige Spørgsmaal, der i Øjeblikket forhandles om, og enes om at fortsætte Samarbejdet ved af og til at afholde saadanne Fællesbestyrelsesmøder, samt at et eller to Bestyrelsesmedlemmer fra den ene Organisation overværer Generalforsamlingerne i den anden Organisation.

Paa den ordinære Generalforsamling den 21. April 1917 oplyser Formanden, at et for lang Tid siden indsendt Andragende om at faa afskaffet Numrene paa Uniformens Skulderstropper endelig er opfyldt. Gennem Kommunalunionen indsendes i Marts 1918 Andragende til Kommunalbestyrelsen om Oprykning af Reserveførere og Forkuske i Lønklasse 9 A (nuværende 11. Lønklasse). Dette Andragende resulterer i, at fra Januar 1919 tilstaas der Reserveførere og Forkuske et Løntillæg af 200 Kr. aarlig paa alle Løntrin, samt at Chaufførerne vil faa et Tillæg af 1 Kr. 20 Øre for hver Dag de gør Tjeneste som saadan, dog maa dette Tillæg ikke overstige 200 Kr. aarlig. Samtlige Tillæg var pensionsgivende. At der i denne Tidsperiode bestandig indgives Andragender fra Kommunalunionen til Kommunalbestyrelsen, snart om Forøgelse af Dyrtidstillæg, snart om Forhøjelse af Timebetaling o. s. v. er forstaaeligt, da Tiderne var meget ugunstige for Folk i Stats- og Kommunal-Tjeneste, idet Priserne paa Livsfornødenheder og Husleje var i bestandig Stigning, og naaede man endelig at faa et Krav bevilliget var alt, siden dette Krav fremsattes allerede steget endnu yderligere. Der var derfor bestandig nok at gøre for Kommunalunionen og der blev for den Sags Skyld ikke sparet paa Kræfterne, men desværre svarede Resultaterne sjældent til de Anstrengelser der blev gjort for at naa dem.

Samtidig med at der tilstodes Reserveførere, Forkuske og Chaufførere det foran anførte Tillæg forhøjedes Timebetalingen for Brandmandskabet til 85 Øre pr. Time, ligesom Betalingen for 24 Timers Ekstravagt forhøjedes til 10 Kr.

De siden 1918 opnaaede Forhøjelser af Lønning, Dyrtidstillæg, Timebetaling o. s. v. skal ikke her berøres, thi dels staaer disse opnaaede Sager Medlemmerne i saa frisk Erindring at de ikke behøver at refereres, dels var en Del af de opnaaede Fordele Følger af de unormale Forhold, som skabtes af Krigen og den paafølgende Dyrtid. Derimod skal der her anføres, at i 1918 fremstaaer Kravet om 8 Timers Arbejdsdagens Indførelse med stor Styrke, og naturligvis ogsaa indenfor vore Rammer. Da imidlertid Forholdene ved Brandvæsenet, Vagttjenesten o. l. var af en saadan Art, at Indførelsen af en 3-skiftet Tjenestetid vilde medføre store tekniske Vanskeligheder, ordnedes Vagttjenesten for Frederiksberg Brandvæsens Vedkommende saaledes, at Medlemmerne af Korpset bibeholdt 24 Timers Turnus, men opnaaede 3 samlede Fridage (altsaa 1 ekstra Fridøgn) hver 16. Dag og 5 samlede Fridage (2 ekstra Fridøgn) hver 14. Uge.

Med Indførelsen af den nye Vagtordning fra 1. Juli 1919 bliver Spørgsmaalet „forskudt Arbejdstid“ saare aktuelt, og længe varer det førend en Ordning af Spørgsmaalet endelig opnaas, en Ordning, som dog ikke vækker udelt Tilfredshed iblandt Medlemmerne. Medens Forhandlingerne om forskudt Arbejdstid staaer paa afholdes den 20. Marts 1920 et Fællesbestyrelsesmøde mellem Bestyrelserne for de respektive Organisationer af Brandmænd i København og Frederiksberg, og paa dette Møde drøftes Tanken om Sammenslutning af de to Organisationer for første Gang alvorlig, og Diskussionen afføder en saalydende Resolution:

København og Frederiksberg Organisationer, forsamlede til Fællesbestyrelsesmøde, hvor Tanken om en Sammenslutning drøftedes, anbefaler Organisationerne at vedtage en Sammenslutning af begge Organisationer til een under Kommunalt Arbejder-Forbund og udtaler at man anser en saadan Sammenslutning for en tvungen Nødvendighed, idet vore Arbejdsgivere under Storkøbenhavns Kommuner allerede har sluttet sig sammen, og for at faa ensartede Forhold, bedre Støtte i givne Situationer, samt indbyrdes moralsk Støtte, udtaler Fællesmødet som sit Haab at Generalforsamlingen vil slutte sig til Fællesmødets Henstilling.

Resolutionen vedtoges enstemmig.

Paa den ordinære Generalforsamling den 24. April 1920, hvor Formand og Næstformand for Brandfolkernes Organisation København, d'Hrr. Ipsen og Madsen, var tilstede, forelagdes ovenstaa-

ende Resolution, og efter at Organisationens Formand havde klargjort for Unionens Stilling til Foreningen ved en eventuel Konflikt, (paa Forespørgsel havde Unionen erklæret absolut ikke

J. Hansen.

at kunne støtte os i en Konflikt), og efter at Spørgsmaalet om Sammenslutningen var yderligere uddybet, vedtoges det med alle Stemmer at sammenslutte vor Organisation med de københavnske Brandmænds, som en Afdeling under Kommunalt Arbejder-Forbund. Endelig vedtages paa en ekstraordinær Generalforsamling den 25. Maj 1920 Udmeldelsen af Kommunalunionen, og der valgtes samtidig en Klubbestyrelse til at varetage Frederiksberg Afdelingens Interesser i mindre Spørgsmaal overfor Ledelsen af Korpset.

Hermed vil jeg afslutte denne lille Oversigt, idet jeg gaar ud fra at de Spørgsmaal, som har været til Behandling i Organisationen efter Sammenslutningen, vil blive refereret i den Beretning der fremkommer fra Hovedafdelingen. Der har indtil Sammenslutningen med de københavnske Brandmænd været afholdt 44 ordinære og 45 ekstraordinære Generalforsamlinger samt 213 Bestyrelsesmøder. Jeg haaber at Læseren af denne lille Beretning herigennem har faaet et lille Overblik over Arbejdet indenfor Organisationen i det svundne Tidsrum og derved have set, at det slet ikke er Smaating der i Aarenes Løb er udrettet. Selv om Tiderne naturligvis har ændret sig en Del siden Organisationens Stiftelse, og derved bidraget sit til at ændre de Forhold, der nu er saa vidt forskellige fra dengang, saa har dog Organisationen bidraget sin store Del til Fremskaffelse af de forskellige Goder som er opnaaet, og derved bevist sin Berettigelse, og det er min Overbevisning, at har der end været Kamp indenfor Organisationen om Formen for samme, saa er den rette Form fundet igennem Sammenslutningen med de københavnske Brandmænd.

Hellerup-Afdeling.

Afdelingen i Hellerup stiftedes i Aaret 1909. En særlig Anledning hertil gaves, da Hellerup Brandvæsen reorganiseredes. Gentofte Kommune hører, trods sin umiddelbare Nærhed af Hovedstaden, til Landkommunerne og er underlagt Brand- og Politiloven for Landet. Grundet paa den store Kørekreds og udstrakte Bebyggelse besluttede Kommunen at oprette et moderne Brandvæsen og byggede til det Formaal en Brandstation. Sam-

V. Olsen.

tidig blev Spørgsmaalet aktuel om til enhver Tid at have det fornødne Mandskab disponibelt. Forhen havde man de frivillige Korps, men disse var ikke tidssvarende til Station og Materieludviklingen. Kommunen ansatte da et Mandskab, bestaaende af 2 faste Mand, der var Chauffører, 2 Førere og 8 Brandmænd. Førerne og Brandmændene gik ind under Kategorien „Honorarlønnede“ med en maanedlig Løn for Brandmændenes Vedkommende af 30 Kr. Denne Ordning varede dog kun et Par Aar. Foreningen ansøgte da om Lønforhøjelse, og en Forhandling med

Sogneraadet resulterede i en Forhøjelse af 5 Kr. pr. Maaned, stigende til 60 Kr. pr. Maaned efter 12 Aars Forløb.

Dette Tilbud blev modtaget, da det var haabløst at søge at opnaa noget bedre paa daværende Tidspunkt. Man forsøgte nu ad andre Veje at forbedre Indtægterne. Som bekendt havde Kommunen Pligt til at assistere ved Ildebrande i Nabokommunerne, og Foreningen søgte da at faa Betaling for Assistance udenfor

Kommunen, dette havde hidtil været Vederlagsfrit. Man motive-rede Andragendet med en Henvisning til, at ved Kommunens Anskaffelse af mere og moderne Materiel, blev der lagt mere Beslag paa Brandvæsenets Assistance, og paa dette Grundlag lykkedes det at opnaa en Ekstrabetaling, som blev en Forøgelse af Lønnen. Foreningen arbejdede videre paa forskellige Lokaleforbedringer. Saa indtraf Dyrtiden og der blev atter stillet Krav om Lønforhøjelse. Igen opnaaedes en lille Forbedring, men Tidens Udvikling medførte, at man ikke mere kunde føle sig trygge som honorarlønnede Tjenestemænd. Man ansøgte da i 1918 om at blive vedtægtsmæssige lønnede som Kommunens øvrige Tjenestemænd, og efter flere Forhandlinger lykkedes det at opnaa vedtægtsmæssige Lønninger og at blive klassificeret med Københavns og Frederiksbergs Brandfolk.

Som en Mærkepæl i Foreningens Historie maa vel Aaret 1920 siges at være, idet Korpset udvidedes til 24 fastlønnede Brandfolk.

Foreningen stod den Gang tilsluttet Foreningen af Bestillingsmænd under Gentofte Kommune, men da man indsaa Nødvendigheden af en Sammenslutning med Dansk Kommunalarbejder-Forbund, vedtoges en saadan Sammenslutning paa en Generalforsamling i ovennævnte Forening af Bestillingsmænd under Gentofte Kommune efter Forslag fra Brandfolkene Forening, som herved kom paa sin rette Plads blandt Brandfolkene i Storkøbenhavns Kommuner, i Brandfolkene Organisation. Ogsaa i Hellerup Brandvæsen har Fagforeningens Vej været trang at betræde, men ved et roligt og maalbevist Arbejde er man dog ogsaa der naaet et Stykke frem og kan kun glæde sig ved Sammenslutningens store Betydning.

Slutning.

Som det af foranstaaende fremgaar, er det meget store Resultater Organisationen har formaaet at fremskaffe i de forløbne 25 Aar. Vel var Brandfolkene den Gang meget langt tilbage, en forfærdelig lang Arbejdstid, en lille Løn og en militær Disciplin, saa stram som nogensteds, og dog var der sikkert ingen, der blot for faa Aar siden drømte om at vi skulde naa saa vidt, som Tilfældet er blevet. At vi har naaet dette, skyldes først det udmærkede Sammenhold indenfor Organisationen og den store Interesse Dansk Kommunalarbejder-Forbund altid har vist de Sager, som vi har paakaldt Forbundets Støtte til at gennemføre, men ikke mindst skyldes det den vaagnende politiske Forstaaelse i Arbejderklassen, der har medført at Socialdemokratiet nu har et sikkert Flertal i Kommunalbestyrelsen, og derfor bedre kan varetage Arbejderklassens Tarv. Et mere eklatant Bevis for Nødvendigheden af at støtte vort Parti behøves sikkert ikke. En Tak til alle de Faktorer, der har været os behjælpelig med at naa frem.

For at kunne møde alle Eventualiteter og ogsaa i Fremtiden kunde lægge den fornødne Kraft i Arbejdet har Organisationen søgt at konsolidere sig saa godt som muligt. Vi staar som Underafdeling af Dansk Kommunalarbejder-Forbund, der staar tilsluttet De samvirkende Fagforbund i Danmark og Fællesrepræsentationen for offentlige ansatte Tjenestemand i Danmark. Endvidere er Organisationen optaget i Fællesorganisationen for København, og internationalt har vi et udmærket Samarbejde med: Verband Deutscher Berufsfeuerwehrmänner, Berlin, the Firemens Trade Union, London, Norsk Brandmandsforbund, Trondhjem, samt Göteborg og Stockholm, og vi haaber at dette Sam-

arbejde ad Aare maa bære den Frugt, at vi for Eks. gennem det kommunale Internationale i Amsterdam, maa faa et godt arbejdende Efterretningsvæsen for samtlige Fagbrandvæsener i Europa.

Hermed overgiver vi saa dette lille Skrift til Medlemmerne, Gentagelser i Afsnittet Frederiksberg har selvsagt ikke kunde undgaas, men Frederiksberg har anmodet om at faa det trykt som det er udarbejdet, og da Afdelingen først paa et ret sent Tidspunkt har sluttet sig til Københavns Afdeling, er der naturligvis Enkeltheder, der kan have historisk Interesse, hvorfor en omarbejdelse ikke har fundet Sted.

V. Ipsen.

